

Budget / Talousarvio 2025

Godkänd av fullmäktige
Valtuuston hyväksymä

**Kimitoön
Kemiönsaari**

Fge / Valt 11.11.2024

Innehållsförteckning / Sisällysluettelo

I KOMMUNDIREKTÖRENS SYN PÅ 2025 - KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2025	3
II STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN-STRATEGISET PAINOPISTEALUEET	7
III FINANSIELLA UTGÅNGSPUNKTER-TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	14
3.1 Allmänt ekonomiskt läge – Kommunekonomiskt program 2025–2027 - Yleinen taloustilanne – Kuntatalousohjelma 2025–2027	14
3.2 Personal - Henkilöstö	16
3.3 Främjande av hälsa och välbefinnande - Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen	18
3.4 Näringspolitik och regional utveckling - Elinkeinopoliittikka ja aluekehittäminen	20
3.5 Miljö- och klimatåtgärder – Ympäristö- ja ilmastotoimenpiteet	23
3.6 Budgetberedning och balansering av ekonomin - Talousarviovalmistelu ja talouden tasapainottaminen ...	27
IV KOMMUNKONCERNEN – KUNTAKONSERNI	34
4.1 Kommunkoncernens mål och instruktioner - Kuntakonsernin tavoitteet ja ohjeet	34
V BUDGETENS UPPBYGGNAD, BINDANDE KARAKTÄR OCH UPPFÖLJNING - TALOUSARVION RAKENNE, SITOVA LUONNE JA SEURANTA	37
5.1 Budgetens och budgetmotiveringarnas bindande karaktär - Talousarvion ja talousarvioperusteiden sitovuus	37
5.2 Anslag per bindningsnivå - Määrärahat sitovuustasoinen	40
VI RESULTATRÄKNING – TULOSLASKELMA	41
6.1 Analys av resultaträkningen - Tuloslaskelman analysointi	43
VII FINANSIERINGSANALYS – RAHOITUSLASKLEMA	50
7.1 Finansieringsanalys - Rahoituslaskelman analysointi	52
VIII DRIFTSEKONOMI ENLIGT AVDELNING – KÄYTTÖTALOUS OSASTOITTAIN	55
8.1 Förvaltningsavdelningen - Hallinto-osasto.....	55
8.2 Näringslivsavdelningen – Elinkeino-osasto	59
8.3 Bildningsavdelningen - Sivistysosasto.....	63
8.4 Vårdsavdelningen - Hyvinvointiosasto.....	75
8.3 Tekniska avdelningen – Tekninen osasto	78
IX INVESTERINGSDEL - INVESTOINTIOSA	84
9.1 Förvaltningsavdelningen - Hallinto-osasto.....	84
9.2 Bildningsavdelningen - Sivistysosasto.....	84
9.3 Vårdsavdelningen - Hyvinvointiosasto.....	85
9.4 Tekniska avdelningen – Tekninen osasto	86
X AFFÄRSVERKETS INVERKAN PÅ KOMMUNENS EKONOMIN – LIKELAITOKSEN VAIKUTUS	92
KUNNAN TALOUTEEN	92
XI KIMITÖÖNS VATTENAFFÄRSVERK - KEMIÖNSAAREN VESILIKELAITOS	95

I KOMMUNDIREKTÖRENS SYN PÅ 2025 - KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2025

Smarthetsstrategin ska leda ekonomin framåt

Kimitoöns ekonomi står fortfarande på en solid grund. De kommande åren kommer att medföra en hel rad osäkerhetsfaktorer som utmanar oss att tänka till och göra smarta val framåt. Statsandelssystemet förnyas, sysselsättningsreformen medför kostnadstryck och Varhas användning av fastigheter minskar. För att möta dessa utmaningar utvecklar vi en ekonomisk strategi. Denna strategi är inte ett nedskärnings- eller balanseringsprogram, utan en plan för att använda våra resurser smartare och stärka ekonomin på egen hand, innan vi påverkas av större externa förändringar. Därför kallar vi den en "smarthetsstrategi".

En viktig del av smarthetsstrategin är att bygga vidare på våra styrkor. Kimitoön har positiv nettoinflyttning och en stark livskraft genom våra många deltidsboende. Vi har ett brett företagsfält som vi ska stöda i att växa och utvecklas. Som kommun har vi visat att vi är duktiga på att hitta lösningar, pröva nya arbetsmetoder och utnyttja externa projektmedel för att utveckla vår verksamhet. Dessa styrkor ska vi fortsätta att stärka och utveckla för att hantera våra resurser ännu mer effektivt.

Nya tomter, solkraft och sysselsättning

På Kimitoön rör det på sig i flera större projekt. Privata aktörer planerar att etablera projekt för förnybara energi i form av solkraft i industriell storlek. Kommunen arbetar långsiktigt med boendefrågor. I år har vi marknadsfört befintliga tomter aktivt och städat upp lediga tomter. Vi planerar

Fiksuusstrategia talouden edistämiseksi

Kemiönsaaren talous on edelleen vakaalla pohjalla. Tulevat vuodet tuovat mukanaan monenlaisia epävarmuustekijöitä, jotka haastavat meidät pohtimaan ja tekemään fiksuja valintoja. Valtiontukijärjestelmää ollaan uudistamassa, työllisyysuudistus aiheuttaa kustannuspaineita ja Varhan kiinteistönkäyttö vähenee. Kehitämme parhailaan talousstrategiaa näihin haasteisiin vastaamiseksi. Kyseessä ei ole supistamis- tai tasapainottamisohjelma, vaan suunnitelma käyttää resurssejamme fiksummin ja vahvistaa taloutta omin voimin ennen kuin suuret ulkoiset muutokset vaikuttavat meihin. Siksi kutsumme sitä "fiksuusstrategiaksi".

Vahvuksiemme hyödyntäminen on tärkeä osa fiksuusstrategiaa. Kemiönsaaren muuttotase on positiivinen, ja monien osakaikasten asukkaiden ansiosta kunnan elinvoima on vahva. Kunnassa on monenlaisia yrityksiä, joiden kehitystä ja kasvua tuemme. Olemmekin osoittaneet kuntana, että olemme hyviä löytämään ratkaisuja, testaamaan uusia toimintatapoja ja hyödyntämään ulkopuolista hankerahoitusta toimintamme kehittämiseksi. Tulemme vahvistamaan ja kehittämään näitä vahvuuksia edelleen, jotta voimme hallita resurssejamme entistäkin tehokkaammin.

Uusia tontteja, aurinkoenergiaa ja työllisyyttä

Kemiönsaarella on käynnissä useita suu-rehkoja hankkeita. Yksityiset toimijat suunnittelevat uusiutuvan energian hankkeita, joissa aurinkoenergiaa hyödynnetään

också för att nytt bostadsområde i västra Dalsbruk, kallat Sabbelsberg. I Dalsbruk har en privat stiftelse börjat bygga på det efterlängttade seniorboendet, där kommunen kommer att hyra ut lägenheter till seniorer. I årets budget ingår även öppnandet av nya tomter i anslutning till bostadsområdet Brinkkulla i Kimito. Det förs också förhandlingar om Ämbetshustomten i Dalsbruk.

Från år 2025 kommer kommunerna att ansvara för sysselsättningstjänsterna då arbets- och näringsbyråernas uppdrag övergår till kommunerna. Kimitoön ingår i Åbo sysselsättningsområde, där Pargas stad ska sköta närservicen för Åboland. Reformen hämtar servicen närmare invånarna men sätter samtidigt ett stort tryck på den kommunala ekonomin och förväntningar på att servicen ska vara verkningsfull.

Mod att investera för framtiden

Investeringarna handlar det kommande åren långt om skolfastigheter. I investeringsplanen finns fönsterbyten i ett flertal skolor och andra underhållsinvesteringar som behöver göras för att hålla våra fastigheter i skick. Renoveringarna förbättrar också fastigheternas energieffektivitet, och som klimatpositiv investering kan också nämnas att Hulta daghem föreslås byta värmesystem.

Framtiden, med smarthetsstrategin i bakgrunden, kommer också att kräva mod att investera. Den grundläggande utbildningens utvecklingsplan ger oss riktlinjer för skolnätet och har öppnat upp för att fortsatt följa med elevutvecklingen och skolnätets omfattning. De skolfastigheter vi vet kommer vara i bruk på lång sikt behöver satsas på och vara i gott skick. Samtidigt behöver skolfastigheterna motsvara dagens pedagogiska behov.

Klimatarbetet och Skärgårdshavet i fokus

teollisessa mittakaavassa. Kunnassa tehdään pitkäjänteistä työtä asumiskysymysten parissa. Tänä vuonna olemme markkinoineet aktiivisesti jo olemassa olevia tontteja ja valmistelleet tyhjiä tontteja. Suunnitteleme myös uutta asuinaluetta läntiselle Taalintehtaalle, Sabbelsbergiin. Yksityinen säätiö on ryhtynyt rakentamaan Taalintehtaalle kauan odotetun senioritalon, josta kunta vuokraa asuntoja senioreille. Tämän vuoden talousarvioon sisältyy myös uusien tonttien avaaminen Kemiön Brinkkullan asuinalueen yhteydessä. Myös Taalintehtaalla sijaitsevasta virastotalon tontista käydään neuvotteluja.

Vastuu työllisyyspalveluista siirtyy vuodesta 2025 alkaen kunnille, kun TE-toimistojen tehtävät siirtyvät kunnille. Kemiönsaari kuuluu Turun työssäkäyntialueeseen, jossa Paraisten kaupunki hoitaa Turunmaan lähipalvelut. Uudistus tuo palvelut lähemmäs kansalaisia, mutta samalla se luo suuria paineita paikallishallinnon taloudelle ja asettaa odotuksia palvelujen tehokkuudelle.

Rohkeutta investoida tulevaisuuteen

Tulevina vuosina investoinnit keskittyvät suurelta osin koulukiinteistöihin. Investointisuunnitelmaan sisältyy ikkunoiden uusiminen useissa kouluissa ja muita kunnosapitoinvestointeja, jotka on tehtävä, jotta kiinteistömme säilyvät hyvässä kunnossa. Peruskorjaukset parantavat kiinteistöjen energiatehokkuutta. Ilmastomyönteiseksi investoinniksi voidaan sanoa myös sitä, että Hulta-päiväkodin lämmitysjärjestelmää ehdotetaan vaihdettavaksi.

Tulevaisuudessa, jonka taustalla on fiksuusstrategia, edellytetään myös rohkeutta investoida. Perusopetuksen kehittämissuunnitelma antaa meille suuntaviivoja kouluverkkoa varten, ja se on avannut mahdollisuuden jatkaa oppilaiden kehityksen ja kouluverkon laajuuden seurantaan. Koulukiinteistöihin on investoitava ja ne on pidettävä hyvässä kunnossa, sillä ne ovat pitkäkestoisessa käytössä. Samaan aikaan

Under år 2024 har kommunens klimatarbete tagit flera stora kliv framåt. Tack vare ett särfinansierat projekt har vi kunnat anställa en klimatkoordinator som jobbat med att ta fram ett uppföljningsverktyg för kommunens miljö- och klimatprogram, Klimatvakten. Kommunen har också anslutit sig till kommunernas energieffektivitetsavtal (KETS), vilket ger oss konkreta metoder för att minska energianvändningen i våra fastigheter. Vi fortsätter under år 2025 utgående från de riktlinjer som vårt miljö- och klimatprogram ger, med fokus på kolneutralitet, naturens mångfald och vattendragens förbättrade tillstånd.

En stor nyhet för Kimitoön är Skärgårdshavspiloten. Genom regeringens satsning på Skärgårdshavet har tre områden fått pilotstatus, och Kimitoön är ett av dem. Syftet med piloten är att minska näringsavrinningen till Skärgårdshavet genom effektiva åtgärder inom ett begränsat område. Detta arbete kräver ett brett samarbete med markägare, jordbruk, organisationer och företag. Skärgårdshavspiloten har fått särfinansiering från staten för halva 2024 och hela 2025.

Kommunkoncernen används effektivare

Kommunkoncernbolagen har minskat i antal efter fusionen mellan Dalsbostäder och Kimitobacken vid årsskiftet. Fusionen förbättrar processerna för det nya bolaget och ger möjlighet till skalfördelar. Det nya bolaget utvecklar just nu sina riktlinjer med fokus på att spela en roll i seniorboendet och eventuellt i den framtida bolagiseringen av fastigheter som används av välfärdsområdet. Målet är att koncernbolagen alltmer ska stödja kommunens övergripande strategi och målsättningar genom konkreta uppdrag.

Välfärdsområdets servicenät och framtida fastighetsanvändning utmanar

Samarbetet med välfärdsområdet Varha

koulukiinteistöjen on vastattava nykypäivän pedagogisia tarpeita.

Keskiössä ilmastotoimet ja Saaristomeri

Vuoden 2024 aikana kunnan ilmastotyö on ottanut useita merkittäviä askeleita eteenpäin. Erikoisrahoitteisen hankkeen ansiosta olemme kyenneet palkkaamaan ilmastokoordinaattorin, joka on kehittänyt seurantavälinettä kunnan ympäristö- ja ilmasto-ohjelmaa, Ilmastovahtia, varten. Kunta on myös liittynyt kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS), mikä antaa meille konkreettisia keinoja vähentää energiankulutusta kiinteistöissämme. Jatkamme vuonna 2025 ympäristö- ja ilmasto-ohjelmamme toimintalinjojen mukaisesti: keskitymme hiilineutraaliuteen, luonnon monimuotoisuuteen ja vesistöjen tilan parantamiseen.

Suuri uutuuksia Kemijoen saarelle on Saaristomeri-pilottihanke. Hallituksen Saaristomeri-hankkeen kautta kolmelle alueelle on myönnetty pilottistatus, ja Kemijoen saari on yksi näistä alueista. Pilottihanke tavoitteena on vähentää ravinteiden valumista Saaristomereen. Tämä toteutetaan tehokkailla toimenpiteillä rajatulla alueella. Tämä työ edellyttää laajaa yhteistyötä maanomistajien, viljelijöiden, järjestöjen ja yritysten välillä. Saaristomeri-pilottihanke on saanut hallitukselta erityisrahoitusta puoleksi vuodeksi 2024 ja koko vuodeksi 2025.

Kuntakonsernin käyttö tehostuu

Kuntakonsernin yhtiöiden määrä on vähentynyt Dalsbostäder- ja Kimitobacken-yhtiöiden vuodenvaihteessa tapahtuneen sulautumisen jälkeen. Sulautuminen Det fusiонерade bolaget uppgör som bäst sin strategi. parantaa uuden yhtiön prosesseja ja mahdollistaa mittakaavaedut. Uusi yhtiö kehittää parhaillaan toimintalinjojaan. Se keskittyy toimintaan senioriasumisen parissa ja mahdollisesti hyvinvointialueen käytössä olevien kiinteistöjen

handlar långt om intressebevakning för att bibehålla servicenivån på Kimitoön och om fastighetsfrågor. Varha har meddelat att de inte kommer att använda optionsåret för nuvarande hyresavtal, vilket innebär att hyresvillkoren för 2026 och framåt är öppna. Dessutom måste kommunerna bolagisera de fastigheter som används av social- och hälsovården senast 1.1.2026. I Varhas investeringsplan för åren 2025–2028 finns en nyinvestering för dygnet runt-vård på Kimitoön. När den förverkligas kommer fastigheterna Hannahemmet och Silverbacken att stå utan användare. Utöver dessa hyr Varha hälsostationen i Kimito och tre brandstationer.

I april 2025 hålls kommunalval, och de nyvalda förtroendevalda tillträder i juni. Vi utreder just nu möjligheten att övergå till en utskottsmodell. Om detta genomförs, skulle utskotten bestå av fullmäktigeledamöter och ersättare, alltså personer som valts eller ställt upp i valet. Ett beslut om detta väntas under slutet av året.

En ny mandatperiod innebär också att kommunstrategin och välfärdsplanen ska uppdateras, så att vi har nya styrdokument från 2026.

Vi kan alltså förvänta oss ett spännande och händelserikt jubileumsår på flera fronter!

Kimitoön 26 september 2024

Erika Strandberg
Kommundirektör

yhtiöittämiseen tulevaisuudessa. Tavoitteena on, että konserniyhtiöt tukevat yhä suuremmassa määrin kunnan kokonaisstrategiaa ja tavoitteita konkreettisin toimin.

Tulevaisuuden haasteina hyvinvointialueen palveluverkko ja kiinteistöjen käyttö

Yhteistyö Varhan hyvinvointialueen kanssa koskee pitkälti edunvalvontaa Kemiönsaaren palvelutason ylläpitämiseksi sekä kiinteistökyseiksi. Varha on ilmoittanut, että se ei aio käyttää optiovuotta nykyisten vuokrasopimusten osalta, joten vuokraehdot vuodesta 2026 eteenpäin jäävät avoimiksi. Lisäksi kuntien on yhtiötettävä sosiaali- ja terveystalujen käytössä olevat kiinteistöt 1.1.2026 mennessä. Varhan investointisuunnitelma vuosille 2025–2028 sisältää uusinvestoinnin ympärivuorokautiseen hoitoon Kemiönsaarella. Sen toteutuessa Hannakodin ja Silverbackenin kiinteistöt jäävät vaille käyttöä. Lisäksi Varha vuokraa Kemiön terveyskeskuksen ja kolme paloasemaa.

Kunnallisvaalit järjestetään huhtikuussa 2025, ja uudet valtuutetut astuvat tehtävänsä kesäkuussa. Tutkimme parhaillaan mahdollisuutta siirtyä valiokuntamalliin. Jos se toteutetaan, valiokunnat koostuisivat valtuutetuista ja varavaltuutetuista eli niistä henkilöistä, jotka on valittu tai jotka ovat asettuneet ehdolle vaaleissa. Päätöstä asiasta odotetaan tämän vuoden loppuun mennessä.

Uusi toimikausi tarkoittaa myös kuntastrategian ja hyvinvointisuunnitelman päivittämistä, jotta meillä on käytettävissä uudet ohjausasiakirjat vuodesta 2026 alkaen.

Odotettavissa on siis jännittävä ja tapahtumarikas juhlavuosi monella eri rintamalla!

Kemiönsaari 26. syyskuuta 2024

Erika Strandberg
Kunnanjohtaja

II STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN- STRATEGISET PAINOPISTEALUEET

Strategiska fokusområden

Strategiska fokusområden är större helheter på kommunnivå som jobbas med under ett eller fler budgetår. Syftet är att sätta fokus på strategins och programmens förverkligande, utvecklingsprojekt och intressebevakningsfrågor.

Tyngdpunkterna är kategoriserade enligt strategin och indelade i två underkategorier: kortare horisont (budgetåret) och längre horisont (ekonomiplaneperioden och senare).

1. Ekonomisk strategi – smarthetsstrategin ska leda ekonomin

Kimitoöns ekonomi står fortfarande på en solid grund. De kommande åren kommer att medföra en hel rad osäkerhetsfaktorer som utmanar oss att tänka till och göra smarta val framåt. Förändringar i statsandelssystemet, sysselsättningsreformen som medför kostnadstryck och minskad användning av fastigheter från Varhas sida är några av de faktorer som kommer att påverka oss. För att hantera dessa utmaningar utvecklar vi en ekonomisk strategi. Denna strategi är inte en traditionell sparplan eller ett balanseringsprogram, utan snarare en långsiktig plan för att använda våra resurser mer effektivt och stärka vår ekonomi proaktivt, innan större externa förändringar slår igenom. Vi kallar den vår "smarthetsstrategi".

Smarthetsstrategin innebär:

Personalresurser:

Strategiset painopisteet

Strategisia painopisteitä ovat kuntatason laajat kokonaisuudet, joiden parissa työskennellään yhden tai useamman talousarviovuoden ajan. Tarkoituksena on kiinnittää huomiota strategian ja ohjelmien toteutumiseen, kehittämishankkeisiin ja edunvalvontakysymyksiin.

Painopisteet on luokiteltu strategian mukaan ja jaettu kahteen alakategoriaan: lyhyen aikavälin (talousarviovuosi) ja pitkän aikavälin (taloussuunnitelmakausi ja siitä eteenpäin) painopisteet.

1. Talousstrategia – fiksuusstrategia talouden johtamiseen

Kemiönsaaren talous on edelleen vakaalla pohjalla.

Tulevat vuodet tuovat mukanaan monenlaisia epävarmuustekijöitä, jotka haastavat meidät pohtimaan ja tekemään fiksuja valintoja. Valtiontukijärjestelmän uudistus, työllisyysuudistuksen aiheuttamat kustannuspaineet ja Varhan kiinteistöjen käytön vähentyminen ovat esimerkkejä tekijöistä, jotka vaikuttavat meihin. Näiden haasteiden ratkaisemiseksi kehitämme parhaillaan talousstrategiaa. Tämä ei ole perinteinen supistamis- tai tasapainottamisohjelma, vaan pitkäaikainen suunnitelma resurssiemme tehokkaammasta käytöstä ja talouden ennakoivasta vahvistamisesta ennen kuin suuret ulkoiset muutokset alkavat vaikuttaa. Kutsumme sitä "fiksuusstrategiaksi".

Fiksuusstrategia tarkoittaa:

Henkilöstöresurssit:

- Ny ordinarie personal rekryteras endast när lagstiftningen kräver det eller när det finns andra välgrundade orsaker.
- Uppgifter hanteras i allt högre grad via projekt, köpta tjänster eller samarbeten.
- Vi omplanerar smart då det kommer nya uppgifter eller då någon slutar.

Fastighetsanvändning:

- Vi strävar efter att enbart äga fastigheter som är nödvändiga för vår kärnverksamhet.
- Vi optimerar användningen av utrymmen i alla våra verksamheter för att maximera effektiviteten.

Befolknings- och elevprognoser:

- Vi anpassar oss till en mindre framtid – både vad gäller befolkning och ekonomiska resurser.
- Vi följer noggrant utvecklingen av elevantalet och är beredda att stegvis genomföra anpassningar enligt grundläggande utbildningens plan.

Bygga vidare på våra styrkor

En central del av smarthetsstrategin är att fortsätta bygga på Kimitoöns styrkor.

- Vi har en positiv nettoinflyttning och en stark livskraft tack vare våra många deltidboende.
- Vårt breda näringsliv erbjuder stora möjligheter, och vi ska stötta våra företag i deras tillväxt och utveckling.
- Som kommun har vi gång på gång visat förmåga att hitta lösningar, testa nya arbetssätt och framgångsrikt utnyttja externa projektmedel för att utveckla vår verksamhet.

2. Sysselsättningsreformen

Från år 2025 kommer kommunerna att ansvara för sysselsättningstjänsterna då arbets- och näringsbyråernas uppdrag övergår

- Uusia vakituksia työntekijöitä palkataan vain silloin, kun lainsäädäntö sitä edellyttää tai kun siihen on muu perusteltu syy.
- Tehtäviä hoidetaan yhä enemmän hankkeiden, ostopalvelujen tai yhteistyön kautta.
- Uusien tehtävien tullessa tai henkilöstön poistuessa suunnittelemme tehtävät uudelleen järkevällä tavalla.

Kiinteistöjen käyttö:

- Pyrimme omistamaan vain sellaisia kiinteistöjä, jotka ovat välttämättömiä ydintoimintojemme kannalta.
- Optimoimme tilojen käytön kaikissa toiminnoissamme tehokkuuden maksimoimiseksi.

Väestö- ja oppilasennusteet:

- Sopeudumme pienenevään tulevaisuuteen sekä väestön että taloudellisten resurssien osalta.
- Seuraamme tiiviisti oppilasmäärän kehitystä ja olemme valmiita toteuttamaan asteittain perusopetuksen suunnitelman mukaisia mukautuksia.

Vahvuusiemme hyödyntäminen:

Vahvuusiemme jatkuva hyödyntäminen on tärkeä osa fiksuusstrategiaa.

- Muuttotaseemme on positiivinen, ja osa-aikaisten asukkaiden ansiosta kunnan elinvoima on vahva.
- Laaja elinkeinoelämämme tarjoaa suuria mahdollisuuksia, ja meidän on tuettava yrityksiämme niiden kasvu- ja kehityspyrkimyksissä.
- Olemme myös kuntana toistuvasti osoittaneet kykymme löytää ratkaisuja, testata uusia toimintatapoja ja hyödyntää ulkopuolista hankerahotusta toimintamme kehittämiseksi.

2. Työllisyysuudistus

Vastuu työllisyyspalveluista siirtyy kunnille vuodesta 2025 alkaen, kun TE-toimistojen tehtävät siirtyvät kunnille. Kemiönsaari

till kommunerna. Kimitoön ingår i Åbo sysselsättningsområde, där Pargas stad ska sköta närservicen för Åboland. Reformen hämtar servicen närmare invånarna och de lokala företagen. Kommunerna ska se till att kunderna får kvalitativ och effektiv service i att hitta sysselsättning. Målsättningen är att sysselsättningstjänsterna integreras till en del av kommunens näringslivsfrämjande arbete. Eftersom kommunerna också står för de lagstadgade arbetslöshetsunderstöden är en effektiv verksamhetsmodell synnerligen viktig.

3. Bolagisering av social- och hälsovårdsfastigheter samt räddningsfastigheter

Kimitoöns kommun hyr ut social- och hälsovårdsfastigheter till Egentliga Finlands välfärdsområde, Varha. Under den pågående övergångsperioden i samband med social- och hälsovårdsreformen har kommunen haft rätt att hyra ut fastigheterna direkt till välfärdsområdet. Nu har Varha meddelat att de inte kommer att utnyttja sitt optionsår inom den avtalade övergångsperioden på 3+1 år, vilket innebär att kommunerna måste bolagisera fastigheterna som används av välfärdsområdena senast den 1 januari 2026.

Bolagiseringskravet kan uppfyllas genom att antingen bilda ett nytt kommunägt bolag för att förvalta fastigheterna, överföra dem till ett redan existerande bolag eller sälja dem till en privat aktör.

Under 2025 behöver Kimitoöns kommun, liksom övriga kommuner i Egentliga Finland, utreda möjliga alternativ för denna övergång samt fatta beslut om hur bolagiseringen ska genomföras. Detta arbete omfattar i nuläget tre social- och hälsovårdsfastigheter samt två brandstationer. I Västanfjärd kommer Varha att ansvara för byggandet av en ny brandstation, därför omfattas inte den av bolagiseringskravet. När det gäller äldreomsorgens fastigheter är Varhas tidtabell för en ny investering, som ska ersätta de tre befintliga dygnet-runt-enheterna på Kimitoön,

kuuluu Turun työssäkäyntialueeseen, jossa Paraisten kaupunki hoitaa Turunmaan lähipalvelut. Uudistus tuo palvelut lähemmäs kansalaisia. Kunnan on huolehdittava siitä, että asiakkaat saavat laadukasta ja tehokasta työllistymispalvelua. Tavoitteena on integroida työllisyyspalvelut osaksi kunnan elinkeinotoimintaa edistävää työtä. Koska kunnat vastaavat myös lakisääteisistä työttömyystuista, on erityisen tärkeää, että toimintamalli on vaikuttava.

3. Sote-kiinteistöjen ja pelastuskiinteistöjen yhtiöittäminen

Kemiönsaaren kunta vuokraa sote-kiinteistöjä Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle, Varhalle. Meneillään olevan sote-uudistuksen siirtymäkauden aikana kunnalla on ollut oikeus vuokrata kiinteistöjä suoraan hyvinvointialueelle. Nyt Varha on ilmoittanut, että se ei aio käyttää optiovuottaan sovitun 3+1 vuoden siirtymäkauden aikana, joten kuntien on yhtiötettävä hyvinvointialueiden käytössä olevat kiinteistöt 1. tammikuuta 2026 mennessä.

Yhtiöittämisvelvollisuus voidaan täyttää joko perustamalla uusi kunnan omistama yhtiö hallinnoimaan kiinteistöjä, siirtämällä ne jo olemassa olevaan yhtiöön tai myymällä ne yksityiselle toimijalle.

Vuoden 2025 aikana Kemiönsaaren kunnan, kuten muidenkin Varsinais-Suomen kuntien, on selvitettävä siirtovaihtoehdot ja päätettävä yhtiöittämisen toteuttamisesta. Selvitystyö koskee tällä hetkellä kolmea sote-kiinteistöä sekä kahta paloasemaa. Västanfjärdissä Varha vastaa uuden paloaseman rakentamisesta, joten se ei kuulu yhtiöittämisvelvollisuuden piiriin. Vanhustenhuollon kiinteistöjen yhtiöittämisessä Varhan aikataulu uusinvestoinnille on ratkaiseva. Investoinnin on määrä korvata Kemiönsaaren kolme nykyistä ympärivuorokautista yksikköä.

avgörande för hur bolagiseringen av dessa fastigheter kommer att genomföras.

4. Utvecklingsplanen för grundläggande utbildningen

År 2025 fortsätter genomförandet av utvecklingsplanen för den grundläggande utbildningen som godkändes av fullmäktige den 10.6.2024. Under 2025 fortsätter planeringen av försöket med undervisning som utnyttjar fjärruppkoppling och det möjliga genomförandet av planen. Under läsåret 2025–2026 utreds och förbereds en flytt av årskurserna 1–4 vid Kemiönsaaren keskuskoulu till samma lokaler som Amosparkens skola.

5. Kimitoön 700 år

Kimitoön firar 700 år under år 2025. Jubileumsåret firas tillsammans med föreningar, organisationer och företag. Tack vare Konstsamfundets generösa medverkan har lokala föreningar och grupper fått möjlighet att förverkliga sina idéer för att fira jubileumsåret.

Målet är att skapa evenemang och fenomen under jubileumsåret som kan bli bestående och återkommande. Jubileumsåret kommer att kulminera i en sju dagar lång huvudfestival i juni. Under festivalveckan kommer det att ordnas olika temadagar som lyfter fram olika platser på ön. Festivalveckans lördag kommer firas med en konsert öppen för alla i Dalsbruk.

För jubileumsåret har tagits fram en visuell identitet som strävar till enhetlig kommunikation under jubileumsåret. Den visuella identiteten delas med företag, föreningar och organisationer som deltar i firandet med sina egna evenemang och produkter.

6. Nya tomter och bostadsmöjligheter

Till det nya bostadsområdet Sabbelsberg i

4. Perusopetuksen kehittämissuunnitelma

Vuonna 2025 jatketaan valtuuston 10.6.2024 hyväksymän perusopetuksen kehittämissuunnitelman toteuttamista. Vuoden aikana 2025 aikana jatketaan etäyhteyttä hyödyntävään opetuksen kokeilun suunnittelua ja suunnitelman mahdollista toteuttamista. Lukuvuonna 2025–2026 selvitetään ja valmistellaan Kemiönsaaren keskuskoulun 1–4 luokkien muuttoa samoihin tiloihin Amosparkens skolanin kanssa.

5. Kemiönsaari 700 vuotta

Kemiönsaari viettää 700-vuotisjuhliiaan vuonna 2025. Juhlavuotta vietetään yhdessä yhdistysten, järjestöjen ja yritysten kanssa. Konstsamfundetin anteliaan tuen ansiosta paikallisilla yhdistyksillä ja ryhmillä on mahdollisuus toteuttaa ideansa juhlavuoden kunniaksi.

Tavoitteena on, ett juhlavuoden aikana järjestetään tapahtumia ja luodaan ilmiöitä, joista voi tulla pysyviä ja toistuvia. Juhlavuosi huipentuu kesäkuussa järjestettävään seitsemänpäiväiseen pääfestivaaliin. Festivaaliviikolla järjestetään erilaisia teemapäiviä, joissa esitellään kohteita ympäri saarta. Festivaaliviikon lauantaina järjestetään kaikille avoin konsertti Taalintehtaalla.

Juhlavuodelle on luotu visuaalinen identiteetti, jolla pyritään varmistamaan johdonmukainen viestintä juhlavuoden aikana. Yritykset, yhdistykset ja organisaatiot, jotka osallistuvat juhlallisuuksiin omilla tapahtumillaan ja tuotteillaan, voivat käyttää juhlavuoden visuaalista ilmettä.

6. Uudet tontit ja asumismahdollisuudet

Talousarvioon on varattu määrärahoja teiden

västra Dalsbruk finns budgeterat för att bygga vägar och avlopp under år 2025. Området är planerat för radhusbygge.

I Brinkkulla i Kimito ger byggande av några detaljplanevägar till befintliga tomter möjlighet att med en begränsad tilläggsinsats öppna upp för sex nya tomter.

Seniorboendet i Dalsbruk ska vara inflyttningsklart senhösten 2025. En marknadsföringsinsats för att marknadsföra seniorboendet mot målgruppen köps. Kommunens dotterbolag. Kommunens dotterbolag Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy planeras sköta den praktiska uthyrningsverksamhet som köptjänst till kommunen.

I Dahlby-Gammelby fortsätter försäljningen av befintliga tomter, liksom övriga tomter som finns i kommunens bostadsreserv att marknadsföras aktivt.

Bygga flera hyresbostäder i Kimito.

ja viemäreiden rakentamiseen uudelle Saabelsbergin asuinalueelle Taalintehtaan länsiosassa vuoden 2025 aikana. Alue on suunniteltu rivitalorakentamiseen.

Kemiön Brinkkullassa muutaman asemakaavatie rakentaminen olemassa oleville tonteille mahdollistaa kuuden uuden tontin toteuttamisen vähäisin lisäinvestoinnein.

Taalintehtaan senioriasuntojen tulee olla muuttovalmiita loppusyksystä 2025. Markkinointipanostuksia lisätään senioriasumisen markkinoimiseksi kohderyhmälle. Kunnan tytäryhtiö Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy vastaa vuokraukseen liittyvistä käytännön asioista ostopalveluna kunnalle.

Dahlby-Gammelbyssä olevien tonttien sekä muiden kunnan asuntovarannon tonttien myyntiä jatketaan aktiivisesti.

Rakentaa lisää vuokra-asuntoja Kemiöön.

7. Skärgårdshavets pilotområde

Kimitoöns kommun har, inom ramen för regeringens Skärgårdshavsprogram, blivit utvald som ett av tre pilotområden i Finland. Det här är en del av en större satsning för att förbättra tillståndet i Skärgårdshavet och minska utsläpp av näringsämnen som belastar vattendragen och havet.

Pilotområdena fungerar som testområden där nya åtgärder och samarbeten mellan markägare, företag, föreningar och andra aktörer ska utvecklas. Målet är att genomföra åtgärder som både gynnar Skärgårdshavet och stärker näringslivet inom jord- och skogsbruk.

Inom Kimitoöns pilotområde kan åtgärder initieras av markägare, företag, stiftelser eller föreningar. Åtgärderna kan vara allt från jord- och skogsbruksåtgärder, som att förbättra vattenhushållning på åkrarna eller testa nya växtsorter, till projekt som skapar våtmarker eller bekämpar vass. Alla åtgärder sker på

7. Saaristomeren pilottialue

Kemiönsaaren kunta on valittu osana hallituksen Saaristomeren ohjelmaa yhdeksi kolmesta pilottialueesta Suomessa. Tämä hanke on osa laajempaa pyrkimystä parantaa Saaristomeren tilaa ja vähentää vesistöihin ja mereen kohdistuvaa ravinnekuormitusta.

Pilottialueet toimivat testialueina, joissa kehitetään uusia toimenpiteitä ja yhteistyötä maanomistajien, yritysten, yhdistysten ja muiden toimijoiden välillä. Tavoitteena on toteuttaa toimia, jotka hyödyttävät sekä Saaristomerta että vahvistavat maa- ja metsätalouseläystä.

Kemiönsaaren pilottialueella toimenpiteitä voivat panna alulle maanomistajat, yritykset, säätiöt tai yhdistykset. Toimet voivat vaihdella maa- ja metsätaloustoimenpiteistä, kuten peltojen vesihuollon tehostamisesta tai uusien viljelykasvilajikkeiden testaamisesta, hankkeisiin, joilla luodaan kosteikkoja tai

frivillig basis och bygger på lokala initiativ. Prioritering sker utifrån de områden som bedöms ge störst effekt för Skärgårdshavet.

Pilotprojektet stöds av Egentliga Finlands NTM-central och Valonia, en organisation som arbetar med hållbar utveckling. Kommunen fungerar som koordinator och stöd för de markägare och aktörer som vill delta. Som en del av projektet görs en avrinningskartläggning, vilket hjälper till att identifiera de mest effektiva områdena för insatser.

8. Unicef Barnvänlig kommun

Kimitoöns kommun fortsätter arbetet enligt UNICEF:s modell för Barnvänlig kommun. År 2025 ordnas utbildningar om barnens rättigheter för förtroendevalda, personal och föreningsaktiva, en utredning om införande av barnkonsekvensanalys genomförs, barns och ungas möjligheter till inflytande utvecklas, åtgärder för att minska ensamhet utreds och trafiksäkerheten förbättras i samarbete med barn och unga. Verksamhetsplanen genomförs av en samordningsgrupp med representanter från kommunens olika sektorer, ungdomsfullmäktige och andra samarbetspartners.

År 2025 har Kimitoöns kommun sitt första utvärderingsmöte med UNICEF. Vid mötet utvärderar kommunens och UNICEF:s representanter hur arbetet med Barnvänlig kommun har framskridit under verksamhetsplanens period 2024–2025. Om arbetet har gått framåt enligt kriterierna, kommer UNICEF att tilldela Kimitoöns kommun utmärkelsen Barnvänlig kommun.

9. Ny strategi och välfärdsplan

Under år 2025 ska en ny kommunstrategi och en ny välfärdsplan utarbetas för åren 2026–2029. Både kommunstrategin och välfärdsplanen är lagstadgade styrdokument som oftast utarbetas för en fullmäktigeperiod i taget.

10. Bostadsprogram

torjutas ruovikko. Kaikki toimet perustuvat vapaaehtoisuuteen ja paikallisiin aloitteisiin. Priorisointi tehdään sen perusteella, millä toimilla katsotaan olevan suurin vaikutus Saaristomereen.

Pilottihanketta tukevat Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Valonia, joka on kestävää kehitystä edistävä organisaatio. Kunta toimii koordinaattorina ja tukena niille maanomistajille ja toimijoille, jotka haluavat osallistua. Osana hanketta tehdään valuma-aluekartointus, joka auttaa tunnistamaan tehokkaimmat alueet toimenpiteille.

8. Unicefin Lapsiystävällinen kunta

Kemiönsaaren kunnassa jatketaan UNICEF:n Lapsiystävällinen kunta -mallin mukaista työtä. Vuonna 2025 järjestetään koulutuksia lasten oikeuksista luottamushenkilöille, henkilöstölle ja yhdistystoimijoille, selvitetään lapsivaikutusten arvioinnin käyttöä, kehitetään lasten ja nuorten vaikutusmahdollisuuksia, pohditaan keinoja, joilla vähentää yksinäisyyttä sekä parannetaan liikenneturvallisuutta yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Toimintasuunnitelmaa toteuttaa koordinaatioryhmä, jossa on edustajia kunnan eri sektoreilta, nuorisovaltuustosta sekä muista yhteistyötahoista.

Vuonna 2025 Kemiönsaaren kunnalla on ensimmäinen arviointitapaaminen UNICEF:n kanssa. Tapaamisessa kunnan ja UNICEF:n edustajat arvioivat, miten Lapsiystävällinen kunta -työ on edennyt toimintasuunnitelma-kauden 2024–2025 aikana. Mikäli työ on edennyt kriteerien mukaisesti, myöntää UNICEF Kemiönsaaren kunnalle Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen.

9. Uusi strategia ja hyvinvointisuunnitelma

Vuonna 2025 laaditaan uusi kuntastrategia ja uusi hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026–2029. Sekä kuntastrategia että hyvinvointisuunnitelma ovat lakisääteisiä ohjausasiakirjoja, jotka laaditaan yleensä yhdeksi valtuustokaudeksi kerrallaan.

10. Asunto-ohjelma

Kommunen uppgör ett bostadsprogram 2025, en strategi för att öka bostadsproduktionen i kommunen.

Kimitoön vill utvecklas som en intressant boende ort. För att lyckas behövs lockande nya bostadsområden och en smidig byggnadstillsyn. Målsättningen är att öka byggandet av egnahemshus, radhus och hyreslägenheter samt möjlighet att smidig kunna ändra fritidshus till stadigvarande bostad.

Bostadsprogrammets uppgörs som en strategi för förvaltningen och kommunkoncernen.

Därutöver:

Miljöarbetet är beskrivet i kap 3.5, välfärdsarbetet i kap 3.3, näringslivssatsningar i kap. 3.4 och investeringarna i kap 9.

Kunta laatii asunto-ohjelman vuonan 2025, joka on strategia asuntotuotannon lisäämiseksi kunnassa.

Kemiönsaari haluaa kehittyä kiinnostavana paikkana asua. Onnistuakseen tarvitaan vetovoimaisia uusia asuinalueita ja sujuvaa rakennusvalvontaa. Tavoitteena on lisätä omakotitalojen, rivitalojen ja vuokra-asuntojen rakentamista sekä mahdollisuutta muuttaa loma-asunnot helposti vakituisiksi asunnoiksi.

Asunto-ohjelma laaditaan hallinnon ja kuntakonsernin strategiaksi.

Lisäksi:

Ympäristö- ja ilmastotyötä kuvataan luvussa 3.5, hyvinvointityötä luvussa 3.3, elinkeinoelämän toimia luvussa 3.4 ja investointeja luvussa 9.

III FINANSIELLA UTGÅNGSPUNKTER- TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

3.1 Allmänt ekonomiskt läge – Kommunekonomiskt program 2025–2027 - Yleinen taloustilanne – Kuntatalousohjelma 2025–2027

Obalansen mellan inkomster och utgifter i den kommunala ekonomin fördjupas under de närmaste åren

Situationen för den kommunala ekonomin försämras kraftigt 2024, då de exceptionella skattefinansieringsposter som gällde förra året faller bort och inte längre stärker kommunens ekonomi. Kassaflödet från den kommunala ekonomins verksamhet och investeringar beräknas försämras och bli cirka en miljard euro negativt 2024.

Obalansen mellan inkomster och utgifter i den kommunala ekonomin fördjupas under de närmaste åren, särskilt på grund av de stigande kostnaderna, investeringsbehovet och avstämningarna och återkravet av statsandelarna i anslutning till social- och hälsovårdsreformen. Den sammantagna nettoeffekten av regeringens beslut är något positivt för den kommunala ekonomin, även om de förväntade besparingarna från minskade uppgifter och skyldigheter för kommunerna har gjorts mer måttliga jämfört med tidigare uppskattningar. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde riskerar att försvagas 2025–2028 och bli ca 1,9–2,1 miljarder euro negativt.

År 2023 uppgick lånestocken inom den kommunala ekonomin till 19,9 miljarder euro, och enligt kalkyler över utgiftstrycket hotar den stiga till 28,0 miljarder euro i slutet av granskningsperioden. Den betydande obalansen mellan inkomsterna och utgifterna kräver att verksamheten anpassas till de disponibla inkomsterna.

Kommunernas skatteintäkter ökar måttligt nästa år

Kommunernas skatteintäkter beräknas öka med 4,2 procent år 2025 jämfört med 2024. År 2025 beräknas kommunalskatteintäkterna uppgå till ca 10,3 miljarder euro och

Kuntataloudens tulojen ja menojen epätasapaino syvenee lähivuosina

Kuntataloudens tilanne heikkenee vuonna 2024 jyrkästi, kun viime vuoteen kohdistuneet poikkeukselliset verorahoituserät poistuvat vahvistamasta kuntataloutta. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan heikkenevän vuonna 2024 noin miljardi euroa negatiiviseksi.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino syvenee edelleen lähivuosina erityisesti kasvavien kustannusten, investointipaineiden ja sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja takaisinperinnän seurauksena. Hallituksen päätösten nettovaikutus on kokonaisuudessaan kuntataloutta hieman vahvistava, vaikka kuntien tehtävien ja velvoitteiden purkamisesta arvioituja säästöjä onkin maltillistettu aiemmin arvioidusta. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta uhkaa heikentyä vuosina 2025–2028 noin 1,9–2,1 miljardia euroa negatiiviseksi.

Vuonna 2023 kuntatalouden lainakanta oli noin 19,9 miljardia euroa, ja painelaskelmassa se uhkaa nousta tarkastelujakson loppulla 28,0 miljardiin euroon. Tulojen ja menojen merkittävä epätasapaino edellyttää palveluiden sopeuttamista käytettävissä oleviin tuloihin.

Kuntien verotulot kasvavat ensi vuonna kohtalaisesti

Vuonna 2025 kuntien verotulojen ennustetaan kasvavan 4,2 prosenttia vuodesta 2024. Vuonna 2025 kunnallisveron tuoton arvioidaan olevan noin 10,3 miljardia euroa ja kuntien yhteisöveron tuotoksi arvioidaan 1,8 miljardia euroa. Kiinteistöveron tuotto olisi arvon mukaan noin 2,4 miljardia euroa vuonna

kommunernas samfundsskatteintäkt uppskattas till 1,8 miljarder euro. Intäkterna från fastighetsskatten beräknas uppgå till cirka 2,4 miljarder euro år 2025. Intäkten av den nya gruvmineralskatten beräknas vara cirka 32 miljoner euro år 2025, varav 19 miljoner euro tillfaller de kommuner där gruvorna ligger.

Kommunalskatteintäkterna påverkas under ramperioden av förändringar i skattegrunderna till följd av regeringsprogrammet och anpassningen av de offentliga finanserna, samt av inkomst- och sysselsättningsutvecklingen. Utgångspunkten för prognostisering av intäkterna från samfundsskatten är samfundsskatten enligt den senaste slutförda beskattningen som ändras enligt den uppskattade intäktsutvecklingen. I prognosen beaktas också ändringar av beskattningsgrunderna.

Det kalkylerade trycket på ekonomisk anpassning ökar i alla kommunstorleksgrupper mot slutet av ramperioden

I kommuneekonomiprogrammet bedöms förändringarna i kommunernas finansiella ställning både med beaktande av utvecklingen i hela landet och enligt kommungrupp. Jämfört med kommuneekonomiprogrammet för våren 2024 har utsikterna för utvecklingen under de närmaste åren försvagats nationellt och i alla kommunstorleksgrupper.

Det kalkylmässiga trycket att höja kommunalskatten ökar mot slutet av granskningsperioden på landsomfattande nivå, men under 2028 utjämnas situationen när indexbromsen för 2023 för återkravet av statsandelar och statsandelen för basservice enligt regeringsprogrammet tas bort. I mindre kommunstorleksgrupper ökar det beräknade trycket att höja skattesatsen betydligt under enskilda år. Det beräknade höjningstrycket återspeglas också i ett negativt årsbidrag och i räkenskapsperiodens resultat. En urholkning av skatteunderlaget kan vara ett växande hot särskilt i mindre kommunstorleksgrupper, om utvecklingen fortsätter enligt befolkningsprognosen.

Under ramperioden sjunker kassaflödet från verksamheten och investeringarna nationellt och i alla kommunstorleksgrupper och blir negativt. Det sjunkande kassaflödet från

2025. Uuden kaivosmineraaliveron tuoton arvioidaan olevan noin 32 miljoonaa euroa vuonna 2025. Tästä kaivosten sijaintikuntien osuus olisi noin 19 miljoonaa euroa.

Kunnallisveron tuottoon vaikuttavat kehyskaudella hallitusohjelmaan ja julkisen talouden sopeutukseen liittyvät veroperustemuutokset sekä tulo- ja työllisyyskehitys. Yhteisöveron tuoton ennustamisen lähtökohtana on viimeisimmän valmistuneen verotuksen mukainen yhteisövero, jota muutetaan arvioidun tuloskehityksen mukaisesti. Tämän lisäksi ennusteessa otetaan huomioon veroperustemuutokset.

Laskennallinen talouden sopeutus paine kasvaa kehyskauden lopussa kaikissa kuntakokoryhmissä

Kuntatalousohjelmassa kuntien rahoitusaseman muutosta arvioidaan koko maan näkymien ohella myös kuntakokoryhmittäin. Kevään 2024 kuntatalousohjelmaan verrattuna kuntatalouden lähivuosien kehitysnäkymät ovat heikentyneen koko maan tasolla ja kuntakokoryhmittäin.

Kunnallisveron laskennallinen korotuspaine kasvaa tarkastelukauden loppua kohden mentäessä koko maan tasolla, mutta vuonna 2028 tilanne tasoittuu vuoden 2023 valtionosuuksien takaisinperinnän ja hallitusohjelman mukaisen peruspalvelujen valtionosuuden indeksijarrun poistuessa. Erityisesti pienemmissä kuntakokoryhmissä laskennallinen veroprosentin korotuspaine kasvaa joi-nakin vuosina merkittävästi. Laskennallinen korotuspaine näkyy myös negatiivisena vuosikatteenä ja tilikauden tuloksena. Veropohjan rapautuminen voi olla kasvava uhka varsinkin pienemmissä kuntakokoryhmissä, jos kehitys jatkuu väestöennusteen mukaisesti.

Tarkastelujakson aikana toiminnan ja investointien rahavirta laskee koko maan tasolla ja kaikissa kuntakokoryhmissä negatiiviseksi. Heikkenevää toiminnan ja investointien rahavirtaa tarkasteluperiodilla selittävät merkittävältä osin nettoinvestointien pysyminen korkealla tasolla erityisesti suurissa kaupungeissa sekä sote-uudistuksen verohäntien poistuminen.

Vuonna 2024 negatiivisen vuosikatteen kuntia on arvioitu mukaan 16, mikä on hieman enemmän kuin edeltävänä vuonna.

verksamheten och investeringarna under granskningsperioden beror i stor omfattning på att nettoinvesteringarna stannar på en hög nivå i synnerhet i stora städer samt på att skatteeftersläpningarna för social- och hälsovårdsreformen tas bort.

Under 2024 beräknas 14 kommuner ha negativt årsbidrag, vilket är något fler än föregående år. Antalet kommuner med negativt årsbidrag ökar emellertid avsevärt mot slutet av granskningsperioden. Den största delen av dem är kommuner med mindre än 10 000 invånare, men i slutet av perioden ingår också en stad med över 100 000 invånare.

Det är viktigt att förhålla sig försiktigt till bedömningar som är specifika för kommunstorleksgrupper och enskilda kommuner, och att undvika alltför långtgående tolkningar. En granskning kan dock ge vägledning om den ekonomiska utvecklingen i kommuner av olika storlekar.

Källa: Finansministeriet, Kommunekonomiprogrammet för 2025: hösten 2024 (tillsvidare på finska)

Negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärä kasvaa kuitenkin merkittävästi tarkastelu-kauden loppua kohden. Negatiivisen vuosikatteen kunnista suurin osa on alle 10 000 asukkaan kuntia, mutta kauden lopussa mukana on myös yksi yli 100 000 asukkaan kaupunki.

Kuntakokoryhmittäisiin ja kuntakohtaisiin arvioihin tulee suhtautua varauksella ja pitkälle meneviä tulkintoja välttämällä, mutta tarkastellulla voidaan saada suuntaa erikokoisten kuntien talouden kehitykselle.

Lähteet: Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2025; Syksy 2024

3.2 Personal - Henkilöstö

Antalet anställda mäts i årsverken

Det viktigaste nyckeltalet för personalstyrkan är årsverke. Årsverken räknar om utbetalda löner till hela årsverken. Det betyder att i årsverken är alla som fått lön beaktade, allt från korttidsvikariat på en dag till anställningsförhållanden som pågått hela året. Därför är årsverke det i särklass viktigaste mätetalet för den politiska styrningen av hur personalresurser används.

Ett årsverke innebär ett helt års arbetsinsats av en heltidsarbetande. En deltidsarbetandes arbetsinsats räknas om till årsverken i förhållande till deltidsprocenten (t.ex. en person som arbetar 50 procent hela året = 0,5 årsverken). Deltiden beräknas enligt arbetstiden.

Henkilöstön määrä mitataan henkilötyövuosissa

Tärkein henkilöstövahvuutta kuvaava tunnusluku on henkilötyövuosi. Henkilötyövuodet muuntavat maksetut palkat kokonaisiksi henkilötyövuosiksi. Tämä tarkoittaa sitä, että henkilötyövuosissa on otettu huomioon kaikki palkansaajat aina lyhytkestoisista päivän mittaisista sijaisuuksista koko vuoden jatkuneisiin työsuhteisiin. Siksi henkilötyövuodet ovat ylivoimaisesti tärkein mittari henkilöstöresurssien käytön poliittisessa ohjauksessa.

Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuosiksi osa-aikaprosenttiaan vastavasti (esim. osa-aikaisuus 50 % koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuotta). Osa-aikaisuus lasketaan työajasta.

Årsverke = avlönade anställningsdagar angivna i kalenderdagar/365 * (deltidsprocenten/100)

Henkilötyövuosi = palkallisten palvelus- saolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365* (osa-aikaisuusprosentti/100)

Arbetsinsatsen för en person som varit anställd endast en del av året räknas som arbetsdagar i förhållande till hela året (t.ex. för en anställd 1.3–31.5 = 92/365 = 0,25 årsverken). De årsverken som räknats ut på detta sätt räknas sedan ihop.
(källa: Statistikcentralen)

Vain osan vuotta palvelussuhteessa olleen työ lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin (esim. työssä 1.3.–31.5. = 92/365 = 0,25 henkilötyövuotta). Edellä mainitulla tavalla lasketut henkilötyövuodet lasketaan lopuksi yhteen. (Lähde: Tilastokeskus)

Under året följs antal årsverken upp kvartalsvis som en del av delårsrapporten.

Vuoden aikana henkilötyövuosien määrää seurataan neljännesvuosittain osana osa-vuosikatsausta.

Årsverken i kommunen år 2023, utfall 1–9/2024 samt budget och ekonomiplan 2025–2027.

Kunnan henkilötyövuodet vuonna 2023, toteutuma 1–9/2024 sekä talousarvio ja taloussuunnitelma 2025–2027.

Avdelning / Osasto	Verksamhet / Toiminta	Bs / Tp 2023	Bg / Ta 2024	1-6/2024	Bg / Ta 2025	Varav projekt / Josta projekt
Förvaltningsavdelningen / Hallinto-osasto		15,62	10,7	13,9	15,5	
Näringslivsavdelningen / Elinkeinoosasto		10,8	9,4	10,3	10,2	3,5
	Småbarnspedagogiken / Varhaiskasvatusta	49,9	51,3	53,6	53,1	
	Administration / Hallinto	4,3		4,1	3,1	
	Daghem + familjedagv / Päiväkoti + perhepäivähoito	45,7		49,5	50,0	
	Utbildningsenheten / Opetusyksikkö	105,7	104,3	107,4	101,5	
	Administration / Hallinto	4,2		4,8	4,0	2
	Förskola + eftis / Esikoulu + iltapäivätoiminta	11,9		12,8	8,5	
	Skolor, gymnasium osv / Koulut, lukio ym	89,6		89,9	89,0	1
	Vuxenutbildningsenheten / Aikuisopetus	2,3	2,0	2,0	2,0	
	Biblioteksenheten / Kirjasto- ja kulttuurikeskus	7,6	7,4	7,5	7,8	
Bildningsavdelningen / Sivistysosasto		165,5	165,0	170,5	164,4	3,0
Välfärdsavdelningen / Hyvinvointiosasto		14,2	15,0	17,08	15,8	2,2
	Förvaltning / Hallinto	1,2	2,2	3,0	2,0	
	Tillsynsenheten / Valvontayksikkö	6,8	6,5	5	6,0	
	Fastighet och infra / Kiinteistö ja infra	42,5	41,7	44,2	45,0	
	Planläggningsenheten / Kaavoitus	2,3	2	2,9	2,0	
	Vattenaffärsverk / Vesiliikelaitos	5,6	4	6	6,0	
Tekniska avdelningen / Tekninen osasto		58,4	56,4	61,1	61,0	
TOTALT / YHTEENSÄ		264,6	256,5	272,8	267,0	8,6
	skillnad / ero	12,5	-8,1	16,3	-5,9	

I förvaltningsavdelningens siffror ingår deltidspocenten för huvudförtroendemän, arbetarskyddsombud, informationsskyddsombud samt kommunens alla sommarjobbare.

Hallinto-osaston lukuihin sisältyvät pääluottamusmiesten, työsuojeluvaltuutettujen, tietoturavastaavan osa-aikaprosentit sekä kaikki kunnan kesätyöntekijät.

Förbättrat ledarskap och arbetsvälmående och tydligare kommunikation

Parannettu johtaminen ja työhyvinvointi sekä selkeämpi tiedottaminen

Från ingången av år 2024 trädde den nya operativa organisationen i kraft. Samtidigt granskades kommunens chefsorganisation och de olika nivåerna för ansvarsfördelningen vad gäller personalansvar. Under år 2024 har man fokuserat på att utveckla samarbetet mellan högsta ledningen och verksamhetscheferna, och det utbildningsprogram med olika teman och aktuella föreläsningar för cheferna vilket inleddes under 2023 kommer fortgå även år 2025.

Ledarskapet är idag en process av ständig förändring, och genom satsning på ledarskapet satsar vi samtidigt på personalens välbefinnande och arbetsmotivation. Motiverade, kunniga och engagerade ledare är en förutsättning för en fungerande arbetsgemenskap.

Under hösten 2024 har kommundirektören och ekonomi- och personalchefen besökt verksamheterna och träffat personal för att ta del av personalens önskemål vad gäller bl.a. interna utbildningar. Utbildningarna kommer genomföras under år 2025.

Under våren 2025 kommer det nya intranätet att tas i bruk. Personalen har under år 2024 fått genom en enkät fått tycka till om innehållet och ge feedback på vad de använder intranätet till.

Personalbudgeten för år 2025 utgår från

- att personalförmånerna bibehålls på samma nivå som under år 2024
- företagshälsovårdens omfattning bibehålls på samma nivå som under år 2024
- att cykelförmånen som togs i bruk under hösten 2024 implementeras och tas fullt i bruk bland personalen.

Vuoden 2024 alusta uusi operatiivinen organisaatio otettiin käyttöön. Samalla tarkastettiin kunnan johtajaorganisaatiota ja henkilöstön vastuuvollisuuden eri tasoja. Vuoden 2024 aikana on keskitetty kehittämään korkeimman johdon ja toimintapäälliköiden yhteistyötä, ja vuonna 2023 aloitettu opinto-ohjelma eri teemoittain ja luennoilla tulee jatkuamaan myös vuoden 2025 aikana.

Johtaminen tänä päivänä on prosessi, joka on pysyvästi muutoksessa ja panostamalla johtamiseen panostetaan samalla henkilöstön hyvinvointiin ja työmotivaatioon. Motivointuneet, osaavat ja sitoutuneet johtajat ovat toimivan työyhteisön edellytys.

Syksyn 2024 aikana kunnanjohtaja ja talous- ja henkilöstöjohtaja ovat vierailleet toiminoissa ja tavanneet henkilöstöä saadakseen tietoa henkilökunnan toivomuksista mm. sisäisistä koulutuksista. Koulutukset tullaan toteuttamaan vuoden 2025 aikana.

Kevään 2025 aikana tullaan ottamaan käyttöön uusi intra. Henkilöstö on vuoden 2024 aikana saanut kyselyn kautta antaa mielipiteensä sisällöstä ja palautetta siitä, miksi ja mihin intraa käytetään.

Henkilöstötalousarvio vuodelle 2025 perustuu seuraaviin tekijöihin:

- henkilöstöetuudet säilytetään samalla tasolla kuin vuonna 2024
- työterveyshuoltopalvelujen laajuus säilytetään samalla tasolla kuin vuonna 2024
- syksyllä 2024 käyttöön otettu polkupyöräetu otetaan käyttöön ja henkilöstö käyttää sitä täysimääräisesti.

3.3 Främjande av hälsa och välbefinnande - Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen

Kimitoöns välfärdsberättelse godkändes av fullmäktige i början av år 2022. En välfärdsberättelse uppgörs i kommunerna eller regionalt som ett arbetsredskap för planeringen,

Kemiönsaaren hyvinvointikertomus hyväksyttiin valtuustossa vuoden 2022 alussa. Hyvinvointikertomus valmistellaan kunnassa tai alueellisesti hyvinvointipolitiikan

utvärderingen och rapporteringen av välfärdspolitiken. Välfärdsplanen är en kompakt beskrivning med tillhörande slutsatser om

- kommunens välfärdspolitik
- invånarnas hälsa och välfärd
- förändringar i faktorer som påverkar hälsa och välfärd
- serviceproduktionens förmåga och sätt att svara på välfärdsbehoven
- det förebyggande arbetets kostnader och eventuella resultat.

Välfärdsberättelsen uppgörs en gång per fullmäktigeperiod och uppdateras vid behov under perioden. De tyngdpunktsområden som valts fungerar som en del av budgeten. Tyngdpunktsområdena utvärderas i samband med budgetens förverkligande. Välfärdsberättelsen är en del av kommunens strategiska ledning och den kommer att utnyttjas i planeringen av ekonomin och verksamheten.

Kimitoöns välfärdsplan år 2022–2025

Kimitoöns välfärdsplan för åren 2022–2025 är uppgjord utgående från fyra ålderskategorier: 0–15-åringar, 16–25-åringar, arbetsför befolkning och seniorer.

Utgående från tillgänglig hälso- och levnadsdata samt utgående från identifierade behov har följande utvecklingsåtgärder valts:

0–15-åringar:

1. Förebyggande rusmedelsarbete
2. Främjande av den mentala hälsan samt öka gemenskapen
3. Främjande av rörelse och motion
4. Främjande av hälsosamma kostvanor

16–25-åringar

1. Förebyggande åtgärder kring rusmedel
2. Främjande av mentala hälsan
3. Minska ensamhet och öka gemenskapen

Arbetsför befolkning

1. Förebyggande åtgärder kring rusmedel
2. Öka gemenskapen
3. Förbättra familjers vardag
4. Främjande av mentala hälsan
5. Främjande av en aktiv och hälsosam

suunnittelun, arvioinnin ja raportoinnin työvälineeksi. Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus johtopäätöksineen

- kunnan toteuttamasta hyvinvointipolitiikasta
- asukkaiden terveydestä ja hyvinvoinnista
- terveyteen ja hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden muutoksista
- palvelujärjestelmän toimivuudesta ja kyvystä vastata hyvinvointitarpeisiin
- ehkäisevän työn kustannuksista ja mahdollisista vaikutuksista.

Hyvinvointikertomus valmistellaan kerran valtuustokaudessa ja päivitetään tarvittaessa toimintakauden aikana. Valittavat painopistealueet ovat osa talousarviota. Painopistealueet arvioidaan talousarvion toteutumisen yhteydessä. Hyvinvointikertomus on osa kunnan strategista johtamista, ja sitä hyödynnetään talouden ja toiminnan suunnittelussa.

Kemiönsaaren hyvinvointisuunnitelma 2022–2025

Kemiönsaaren hyvinvointisuunnitelma 2022–2025 on jaettu neljään osaan seuraavien ikäryhmien perusteella: 0–15-vuotiaat, 16–25-vuotiaat, työikäinen väestö ja seniorit.

Käytettävissä olevien terveyttä ja elämää koskevien tietojen sekä tunnistettujen tarpeiden perusteella eri ikäryhmille on määritelty seuraavat kehittämistoimenpiteet:

0–15-vuotiaat:

1. Ehkäisevä päihdetyö
2. Mielenterveyden edistäminen ja yhteisöllisyyden lisääminen
3. Liikkumisen ja liikunnan edistäminen
4. Terveellisten ruokatottumusten edistäminen

16–25-vuotiaat:

1. Toimenpiteet päihteiden käytön ennaltaehkäisemiseksi
2. Mielenterveyden edistäminen

livsstil

Senioreer

1. Förebyggande åtgärder kring rusmedel
2. Främjande av kost och motion
3. Öka gemenskap och delaktighet samt förebygga ensamhet

Alla åldersgrupper

- Hälsöfrämjande verksamhet för att orka bättre med vardagen
- Förbättra delaktigheten
- Utöka samarbetet med tredje sektorn

För varje utvecklingsåtgärd finns mål och åtgärd beskrivet i välfärdsplanen. Välfärdsgruppen ansvarar för fortsatt beredning av utvecklingsåtgärderna.

Kommunen ingår även i välfärdsområdets välfärdskoordinationsgrupp.

3. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen sekä yksinäisyyden ehkäiseminen

Työikäinen väestö:

1. Toimenpiteet päihteiden käytön ennaltaehkäisemiseksi
2. Yhteisöllisyyden lisääminen
3. Perheiden arjen parantaminen
4. Mielenterveyden edistäminen
5. Aktiivisten ja terveellisten elintapojen edistäminen

Ikääntyvät:

1. Toimenpiteet päihteiden käytön ennaltaehkäisemiseksi
2. Ravinnon ja liikunnan edistäminen
3. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen sekä yksinäisyyden ehkäiseminen

Kaikki ikäryhmät:

- Terveyttä edistävä toiminta, joka auttaa jaksamaan paremmin arjessa
- Osallisuuden lisääminen
- Yhteistyön lisääminen kolmannen sektorin kanssa

Hyvinvointisuunnitelmassa on kuvattu tavoitteet ja toimenpiteet kullekin kehittämistoimenpiteelle. Hyvinvointiryhmä vastaa kehittämistoimenpiteiden jatkovalmistelusta.

Kunta on myös osa hyvinvointialueen hyvinvointikoordinaatioryhmää.

3.4 Näringspolitik och regional utveckling - Elinkeinopolitiikka ja aluekehittäminen

Kimitoöns kommun arbetar aktivt enligt utstakade riktlinjer i näringslivsprogrammet. Näringslivsprogrammet är näringslivets och kommunens gemensamma dokument som pekar på vilka gemensamma frågor som vi tillsammans, kommun och näringsliv, ska arbeta med för att skapa goda verksamhetsförutsättningar för näringslivet på Kimitoön. Näringslivsprogrammetns mål är ett påtagligt starkt företagsklimat i Kimitoöns kommun. Näringslivsprogrammet visar vad näringslivet på Kimitoön behöver. Programmets fokusområden är vad som krävs för att Kimitoön ska vara en plats där företag kan växa och utvecklas, dit nya företag lockas

Kemiönsaaren kunta toimii aktiivisesti elinkeinostrategian määriteltyjen suuntaviivojen mukaisesti. Elinkeino-ohjelma on elinkeinoelämän ja kunnan yhteinen asiakirja, jossa tuodaan esiin ne yhteiset asiat, joiden parissa me, kunta ja yritykset, teemme yhteistyötä luodaksemme hyvät toimintaedellytykset Kemiönsaaren elinkeinoelämälle.

Elinkeino-ohjelman tavoitteena on merkittävä vahva yritysilmapiiri Kemiönsaaren kunnassa. Elinkeino-ohjelma tuo esiin sen, mitä Kemiönsaaren elinkeinoelämä tarvitsee. Ohjelman painopistealueet osoittavat mitä tarvitaan, jotta Kemiönsaaresta saadaan

och där nya företag startas.

Kimitoöns näringslivsprogram har fyra tydliga fokusområden som beskriver kommunens långsiktiga näringslivssamarbete. Fokusområdena sätter ramarna för och prioriterar inom kommunens arbete med näringslivsutveckling.

Allt arbete som genomförs inom ramen för näringslivsprogrammet syftar till

- en företagservice med hög tillgänglighet, professionellt bemötande och tydlig service.
- att förstärka attraktionskraften genom att vara en aktör som bidrar till etableringar och utveckling av företag.
- tillväxt i näringslivet genom att dra nytta av senaste kunskap och därigenom möjliggöra fler arbetstillfällen.
- företagsamhet som tar sitt uttryck i att vi tar egna och välkomnar initiativ för proaktiva dialoger med näringslivet och främjar försökskultur. Vi öppnar upp kommunens data för insyn och transparens men också för innovation och entreprenörskap.

Kommunens satsningar gentemot näringslivet under 2025 kommer att domineras av fyra större helheter; nämligen sysselsättningsreformen, etablering av den nya expertservicen som erbjuds lokala företag, arbetet med ett mera transparent och kunskapshöjande tillvägagångssätt gällande kommunens upphandlingar samt levererande av en god lägesbild och prognos av näringslivets utveckling till stöd för beslutsfattande.

Sysselsättningsreformen: För att säkerställa att sysselsättningsreformen har en positiv inverkan på näringslivet, kommer kommunen att implementera arbetsmarknadsinsatser i samarbete med lokala företag och utbildningsinstitutioner. Praktikplatser och lärlingsprogram kommer att prioriteras för att ge arbetssökande möjlighet att utveckla relevanta färdigheter och få praktisk erfarenhet. En lokal plattform för arbetsmarknadsinformation kommer att lanseras för att skapa bättre matchning mellan arbetssökande och lediga tjänster.

Etablering av den nya expertservicen som

sellainen paikka, jossa yritykset voivat kasvaa ja kehittyä, jonne uusia yrityksiä houkuttellaan ja jossa uusia yrityksiä perustetaan.

Kemiönsaaren elinkeino-ohjelmassa on neljä selkeää painopistealuetta, jotka kuvaavat kunnan pitkäjänteistä yritysyhteistyötä. Painopistealueet luovat puitteet ja prioriteetit kunnan elinkeinoelämän kehittämistyölle.

Kaikki elinkeino-ohjelman puitteissa tehty työtä

- yrityspalveluun, jolle on ominaista hyvä saatavuus, ammattimaisuus ja selkeä palvelu,
- lisättyyn vetovoimaan edistämällä yritysten perustamista ja kehittämistoimintaa,
- elinkeinoelämän kasvuun hyödyntämällä uusinta osaamista ja mahdollistamalla siten uusia työmahdollisuuksia,
- yrittäjyyteen tekemällä omia aloitteita ja otamme mielellämme vastaan aloitteita ennakoivasta vuoropuhelusta elinkeinoelämän edustajien kanssa sekä edistämällä kokeilukulttuuria. Avaamme kunnan datan edistääksemme avoimuutta ja läpinäkyvyyttä, mutta myös edistääksemme innovointia ja yrittäjyyttä.

Kunnan panostukset elinkeinoelämään vuonna 2025 tulee keskittymään neljään suureen kokonaisuuteen: työllisyysuudistukseen, paikallisille yrityksille tarjottavien uusien asiantuntijapalveluiden vakiinnuttamiseen, läpinäkyvämmän ja osaamista lisäävän toimintatavan kehittämiseen kunnan hankintoihin sekä elinkeinoelämän kehityksen hyvän tilannekuvan ja ennusteen toimitamiseen päätöksenteon tueksi.

Työllisyysuudistus: Jotta työllisyysuudistuksella olisi positiivinen vaikutus elinkeinoelämään, kunta aikoo toteuttaa työmarkkinatoimenpiteitä yhteistyössä paikallisten yritysten ja oppilaitosten kanssa. Harjoittelupaikat ja oppisopimusohjelmat asetetaan etusijalle, jotta työnhakijat voivat kehittää tarvittavia taitoja ja saada käytännön kokemusta. Paikallinen työmarkkinatietoalusta lanseerataan paremman työnhakijoiden ja avoimien

erbjuds lokala företag: Kommunen kommer att etablera den nya expertservicetjänsten där lokala företag kan få tillgång till rådgivning inom ett antal för lokala företag identifierade nyckelområden. En serie workshops och informationsmöten kommer att arrangeras för att hjälpa småföretag att navigera i regelverk, digitala marknadsföringsstrategier och internationella marknader. Kommunen kommer också att etablera ett nätverk av externa rådgivare, exempelvis engagerade visstidsboende med stark näringslivsprofil och specialister, som kan ge värdefulla insikter och praktiska råd.

Arbetet med ett mera transparent och kunskapshöjande tillvägagångssätt gällande kommunens upphandlingar: För att göra kommunens upphandlingsprocesser mer inkluderande och tydliga kommer användningen av den digitala upphandlingsportalen att genomgående utnyttjas så att företag lättare kan få insyn i aktuella och kommande upphandlingar. För att stötta lokala företag i att delta i upphandlingar, kommer kommunen att kontinuerligt arrangera utbildningstillfällen där företag kan lära sig om anbudsprocesser och ställa frågor kring upphandlingskraven. På detta sätt kan lokala små och medelstora företag få bättre möjligheter att delta och bidra till kommunens projekt och framgångsrikt även svara på andra organisationers upphandlingar.

En god lägesbild och prognos av näringslivets utveckling till stöd för beslutsfattande: För att stötta kommunens näringsliv kommer en automatiskt sammanställd och visualiserad lägesbild av kommunens utveckling att förberedas. Lägesbilden innehåller information om kommunens befolkningsutveckling, befolkningsprognos samt flyttningsrörelse och boende. Även sysselsättning, företagsverksamhet och regional ekonomi kommer att vara en del av kommunens lägesbild.

Kommunen ska skapa enklare upphandlingsmetoder så att entreprenörer, företag och producenter som är verksamma i kommunen lättare kan leverera tjänster, varor och livsmedel till kommunen.

työplatsojens kohtaannon luomiseksi.

Paikallisille yrityksille tarjottavien uusien asiantuntijapalveluiden vakiinnuttaminen: Kunta vakiinnuttaa uuden asiantuntijapalvelun, jonka kautta paikalliset yritykset voivat saada neuvontaa useilla paikallisille yrityksille tunnistetuilla keskeisillä alueilla. Järjestetään työpajoja ja tiedotustilaisuuksia, joiden avulla pienyritykset voivat navigoida sääntelyssä, digitaalisissa markkinointistrategioissa ja kansainvälisillä markkinoilla. Lisäksi kunta perustaa ulkopuolisten neuvonantajien verkoston, johon kuuluu esimerkiksi aktiivisia osa-aikaisia asukkaita, joilla on vahva elinkeinoelämän profiili, sekä asiantuntijoita, jotka voivat antaa arvokkaita näkemyksiä ja käytännön neuvoja.

Läpinäkyvämmän ja osaamista lisäävän toimintatavan kehittäminen kunnan hankintoihin: Kunnan hankintaprosessien tekemiseksi osallistavammiksi ja selkeämmiksi käytetään laajasti digitaalista hankintaportaalia, jotta yritykset saavat helpommin tietoa ajankohtaisista ja tulevista hankinnoista. Paikallisten yritysten tukemiseksi hankintoihin osallistumisessa kunta järjestää jatkuvasti koulutustilaisuuksia, joissa yritykset voivat oppia tarjouskilpailuprosesseista ja esittää kysymyksiä hankintavaatimuksista. Näin paikallisilla pienillä ja keskisuurilla yrityksillä on paremmat mahdollisuudet osallistua kunnan hankkeisiin ja edistää niitä sekä menestyksellisesti vastata myös muiden organisaatioiden hankintapyyntöihin.

Elinkeinoelämän kehityksen hyvän tilannekuvan ja ennusteen toimittaminen päätöksen tueksi: Tarkoituksena tukea kunnan elinkeinoelämää, automaattisesti koottu ja visualisoitu tilannekuva kunnan kehityksestä tullaan valmistelevaan. Tilannekuva sisältää tietoja kunnan väestönkehityksestä, väestöennusteesta sekä muuttoliikkeestä ja asumisesta. Myös työllisyys, yritystoiminta ja aluetalous tulevat olemaan osa kunnan tilannekuvaa.

Kunnan tulee omalla toiminnallaan luoda helpompia hankintatapoja, jotta kunnassa toimivat yrittäjät, yritykset ja tuottajat voivat helpommin tuottaa palveluja, tarvikkeita ja elintarvikkeita kunnalle.

3.5 Miljö- och klimatåtgärder – Ympäristö- ja ilmastotoimenpiteet

Miljö- och klimatarbetet i stort Ympäristö- ja ilmastotyö yleisesti

Kimitoöns kommun har under det senaste året gjort betydande framsteg inom miljö- och klimatarbetet. Tack vare extern finansiering har vi anställt en klimatkoordinator och infört plattformen Klimatvakten. Denna plattform gör det möjligt att följa upp och synliggöra kommunens miljöarbete. Klimatvakten är ett värdefullt verktyg för kommunens tjänstemän, beslutsfattare och media, men även för kommuninvånare och allmänheten.

Miljö- och klimatprogrammet bygger på tre olika fokusområden: kolneutralitet, naturens mångfald och vattendragens förbättrade tillstånd.

Kemiönsaaren kunta on viime vuoden aikana edistynyt merkittävästi ympäristö- ja ilmastotyössä. Ulkoisen rahoituksen ansiosta olemme palkanneet ilmastokoordinaattorin ja ottaneet käyttöön Ilmastovahti-alustan. Alustan avulla voimme seurata kunnan ympäristötyön etenemistä ja lisätä sen näkyvyyttä. Ilmastovahti on arvokas työkalu kunnan virkamiehille, päättäjille, tiedotusvälineille sekä kunnan asukkaille ja muille asiasta kiinnostuneille.

Ympäristö- ja ilmasto-ohjelma rakentuu kolmen päätavoitteen ympärille: hiilineutraalius, luonnon monimuotoisuus ja vesistöjen tilan parantaminen.

Kimitoön som skärgårdshavsprogram-mets pilotområde

I april 2024 godkände kommunstyrelsen ett avtal med Närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen), vilket innebär att Kimitoön nu är ett av tre pilotområden i regeringens Skärgårdshavsprogram. Programmet syftar till att förbättra tillståndet i Skärgårdshavet och minska utsläpp av näringsämnen som belastar både vattendrag och hav.

Pilotområdena fungerar som testområden där nya åtgärder och samarbeten mellan markägare, företag, föreningar och andra aktörer ska utvecklas. Målet är att genomföra åtgärder som både gynnar Skärgårdshavet och stärker näringslivet inom jord- och skogsbruk. Projektiden för Kimitoöns deltagande i skärgårdshavspiloten sträcker sig från juni 2024 till december 2025.

Både det vanliga klimatarbetet och skärgårdshavspiloten handlar om samarbete. Särskilt i Skärgårdshavspiloten är kommunens roll att vara en koordinerare och sammanförare, som möjliggör att olika utvecklingsåtgärder föds. För att säkerställa

Kemiönsaari Saaristomeri-ohjelman pilotialueena

Kunnanvaltuusto hyväksyi huhtikuussa 2024 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kanssa tehdyn sopimuksen, jonka myötä Kemiönsaari on nyt yksi kolmesta hallituksen Saaristomeri-ohjelman pilotialueista. Ohjelman tavoitteena on parantaa Saaristomeren tilaa ja vähentää vesistöihin ja mereen kohdistuvaa ravinnekuormitusta.

Pilotialueet toimivat testialueina, joissa kehitetään uusia toimenpiteitä ja yhteistyötä maanomistajien, yritysten, yhdistysten ja muiden toimijoiden välillä. Tavoitteena on toteuttaa toimia, jotka hyödyttävät sekä Saaristomerta että vahvistavat maa- ja metsätaloutta. Kemiönsaaren kunta on mukana projektissa kesäkuusta 2024 joulukuuhun 2025 asti.

Yhteistyö on avainasemassa sekä tavanomaisessa ilmastotyössä, että Saaristomeren pilotihankkeessa. Erityisesti pilotihankkeessa kunnan rooli on toimia koordinaattorina ja yhteen kokoajana, mikä mahdollistaa uusien kehityspanosten syntyminen.

effektiva insatser utarbetas en avrinningsområdesplan i samarbete med NTM-centralen.

Tehokkaiden toimenpiteiden varmistamiseksi laaditaan valuma-alue suunnitelma yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.

Miljö- och klimatarbetet år 2025

Under 2025 kommer Kimitoöns kommun att ha två heltidsanställda som arbetar med klimatfrågor och frågor relaterade till Skärgårdshavet. Tack vare framgångsrik extern finansiering täcks över 80 % av kostnaderna för dessa befattningar av externa medel. Utöver dessa anställda har även andra tjänstemän varit starkt engagerade i uppstartsfasen av Skärgårdshavsprogrammet.

Klimat- och miljöarbetet för 2025 kommer att fokusera på två huvudsakliga områden: genomförandet av åtgärderna i miljö- och klimatprogrammet samt fortsatt arbete inom ramen för skärgårdshavspiloten.

Följande åtgärder har status "under planering" i Klimatvakten och kommer därmed att vara i fokus under år 2025 och under ekonomiplaneåren:

Ympäristö- ja ilmastotyö vuonna 2025

Vuonna 2025 Kemiönsaaren kunnassa työskentelee kaksi kokoaikaista työntekijää, jotka keskittyvät Saaristomereen liittyviin ilmastotekijöihin. Menestyksellisen ulkoisen rahoituksen ansiosta yli 80 prosenttia näiden tehtävien kustannuksista katetaan ulkopuolisilla varoilla. Lisäksi myös muut virkamiehet ovat olleet vahvasti mukana Saaristomeri-ohjelman käynnistysvaiheessa.

Vuoden 2025 ilmasto- ja ympäristötyö keskittyy kahteen pääalueeseen: ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen sekä Saaristomeri-pilottihankkeen jatkamiseen.

Seuraavien toimenpiteiden tila Ilmastovahdissa on "suunnitteilla", joten niihin tullaan panostamaan vuonna 2025 ja taloussuunnitelmavuosina:

Nr	Åtgärdstema	Status
1	Vi tar i bruk miljökonsekvensbedömning i beslutsfattandet. <i>Otamme käyttöön ympäristövaikutusten arvioinnin päätöksenteossa.</i>	I tid <i>Aika-taulussa</i>
4	Vi främjar trähusbyggande. <i>Edistämme puutalorakentamista.</i>	I tid <i>Aika-taulussa</i>
10	Vi förbättrar möjligheterna till återvinning och sortering av avfall i våra fastigheter och skolor. <i>Parannamme jätteiden kierrätys- ja lajittelumahdollisuuksia kunnan kiinteistöissä ja kouluissa.</i>	I tid <i>Aika-taulussa</i>
13	Vi arbetar för ändamålsenligare kollektivtrafik till land och sjöss och för ökad användning av den. <i>Edistämme tarkoituksenmukaista joukkoliikennettä maalla ja merellä joukkoliikenteen käytön lisäämiseksi.</i>	I tid <i>Aika-taulussa</i>
22	Vi ansluter oss till HINKU-nätverket med målet att minska utsläppen med 80 % till år 2030 från nivån år 2007. <i>Liitymme HINKU-verkoston, ja tavoitteena on vähentää päästöjä 80 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasoon verrattuna.</i>	I tid <i>Aika-taulussa</i>
24	Vi kartlägger möjligheter och aktörer för produktion och konsumtion av biogas. <i>Kartoitamme biokaasun tuotannon ja kulutuksen mahdollisuudet ja toimijat.</i>	I tid <i>Aika-taulussa</i>
26	Vi strävar efter att genom en aktiv planläggning möjliggöra	I tid

	utvecklandet och byggandet av lokala, förnybara energikällor. <i>Pyrimme aktiivisella kaavoituksella mahdollistamaan paikallisten uusiutuvien energialähteiden kehittämisen ja rakentamisen.</i>	<i>Aika-taulussa</i>
28	Vi uppdaterar skogsvårdsplanen i enlighet med tekniska nämndens beslut, dvs 30 % fredning och resten kontinuitetsskogsbruk. Vi ser våra skogar som kolsänkor och kolreservoarer samt främjar mångfalden i våra skogar. <i>Päivitämme metsäsuunnitelman teknisen lautakunnan päätöksen mukaisesti niin, että 30 % metsistä suojellaan ja loppuja hoidetaan jatkuvan kasvatuksen menetelmillä. Pidämme metsiämme hiilinieluinä ja -varastoina sekä edistämme niiden monimuotoisuutta.</i>	Sen <i>Myöhässä</i>
30	Genom vår status som pilotområde i regeringens Skärgårdshavsprogram informerar vi om skyddsmöjligheter och utreder förutsättningarna och viljan för att skydda t.ex. genom METSO-programmet tillsammans med markägarna. <i>Hallituksen Saaristomeri-ohjelman pilottialueena tiedotamme suojelumahdollisuuksista ja selvitämme yhdessä maanomistajien kanssa suojeluedellytykset ja -halukkuuden esimerkiksi METSO-ohjelman avulla.</i>	I tid <i>Aikataulussa</i>
34	Vi kartlägger potentiella värdbiotoper/kulturbiotoper på vår egen mark och skapar en behandlingsplan för dem. <i>Kartoitamme kunnan maalla olevat mahdolliset perinnebiotoopit ja laadimme niitä koskevan hoitosuunnitelman.</i>	I tid <i>Aikataulussa</i>
36	Vi skapar ängar och livsmiljöer som lämpar sig för pollinerare. <i>Luomme pölyttäjiille sopivia niittyjä ja elinympäristöjä.</i>	I tid <i>Aikataulussa</i>
37	Vi arrenderar kommunens egna åkrar på lång tid för att möjliggöra en hållbar växtföljd. Vuokraamme kunnan omat pellot pitkäaikaisesti kestäväen viljelykierron mahdollistamiseksi.	I tid <i>Aikataulussa</i>
38	Vi bekämpar aktivt skadliga invasiva arter på vår mark. <i>Torjumme aktiivisesti haitallisia vieraslajeja omilla maa-alueillamme.</i>	I tid <i>Aikataulussa</i>
44	Vi tillreder vår skolmat med minst 20% lokala råvaror. <i>Käytämme kouluruoan valmistuksessa vähintään 20 prosenttia paikallisia raaka-aineita.</i>	I tid <i>Aikataulussa</i>
45	Vi identifierar åtgärder för att minska de största belastningskällorna i vattendragen och utarbetar en samarbetsplan för att förbättra vattendragens tillstånd. <i>Määrittelemme toimenpiteet vesistöjen suurimpien kuormituslähteiden vähentämiseksi ja laadimme yhteistyösuunnitelman vesistöjen tilan parantamiseksi.</i>	I tid <i>Aikataulussa</i>
46	Vi utreder möjligheterna att grunda nya våtmarker tillsammans med markägarna. <i>Selvitämme mahdollisuudet uusien kosteikkojen perustamiseen yhdessä maanomistajien kanssa.</i>	I tid <i>Aikataulussa</i>
50	Vi informerar och jobbar aktivt för lokala samarbeten för att förbättra vattendragens tillstånd tillsammans med invånare, föreningar och företag. <i>Tiedotamme ja edistämme aktiivisesti paikallista yhteistyötä vesistöjen tilan parantamiseksi yhdessä asukkaiden, yhdistysten ja yritysten kanssa.</i>	I tid <i>Aikataulussa</i>
53	Vi strävar efter att en skola eller daghem vart tredje år går med i "Grön	I tid

	Flagg” miljöprogrammet. <i>Pyrimme siihen, että yksi koulu tai päiväkotiki liittyy joka kolmas vuosi Vihreä Lippu - ympäristöohjelmaan.</i>	<i>Aikataulussa</i>
55	Vi kommunicerar aktivt våra miljö- och klimatåtgärder via Klimatvakten, vår webbplats och våra kanaler i sociala media. <i>Viestimme ympäristö- ja ilmastotoimistamme aktiivisesti Ilmastovahdissa, verkkosivuillamme ja some-kanavillamme.</i>	I tid <i>Aikataulussa</i>
68	Vi minskar turismens lokala klimatavtryck. <i>Vähennämme matkailun paikallista hiilijalanjälkeä.</i>	I tid <i>Aikataulussa</i>
69	Vi följer anvisningarna om ansvarsfullhet vid evenemang. <i>Noudatamme vastuullisuusohjeita tapahtumien yhteydessä.</i>	I tid <i>Aikataulussa</i>

Klimatsatsningar i investeringsbudgeten

Investeringslistan för åren 2025–2027 handlar långt om fastighetsinvesteringar för skolorna. Kommunen har från år 2024 gått med i Kommunernas energieffektivitetsavtal där målet är att sänka energianvändningen med 7,5% från 2023 års förbrukning.

Följande investeringar handlar om förbättrad energieffektivitet i våra fastigheter:

Hulta daghem

- Fjärrvärme och vattenburet värmesystem
200 000 euro

Dalsbruks Bibliotek

- Förnyandet av fönster inkl. energiåtgärder
50 000 euro

Kimito skolcenter

- Förnyande av fönster och dörrar
150 000 euro

Dalsbruks skola 1–6

- Förnyande av fönster
550 000 euro

Dalsbruks skola 7–9

- Förnyande av fönster
130 000 euro

Därtill tillkommer tillfälliga utrymmen för att möjliggöra skol- och daghemsrenoveringarna.

Ilmastopanostukset investointitalousarviossa

Suuri osa vuosien 2025–2027 investoinneista liittyvät koulujen kiinteistöihin. Kunta on vuonna 2024 liittynyt Kuntien energiatehokkuussopimukseen, jossa tavoitteena on vähentää energiankulutusta 7,5 prosentilla vuoden 2023 kulutuksesta.

Seuraavat investoinnit liittyvät kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamiseen:

- Hultan päiväkotiki
- Kaukolämpö ja vesikiertoinen lämmitysjärjestelmä
200 000 euro

Taalintehtaan kirjasto

- Ikkunoiden uusiminen, ml. energiatoimenpiteet
50 000 euro

Kemiön koulukeskus

- Ikkunoiden ja ovien uusiminen
150 000 euro

Dalsbruks skola 1–6

- Ikkunoiden uusiminen
550 000 euro

Dalsbruks skola 7–9

- Ikkunoiden uusiminen
130 000 euro

Lisäksi hankitaan tilapäisiä tiloja koulu- ja päiväkotiremontin mahdollistamiseksi.

Hyra för tillfälliga utrymmen belastar driftsbudgeten. 500 000 euro

Totalt åren 2025–2027: 1, 58 milj euro

I landskapsåtgärderna för detaljplanerområden ingår också områden som främjar naturens mångfald, i form av mångfaldsångar och -växter.

Vuokra tilapäisistä tiloista rasittaa käyttötalousarviota 500 000 euro

Vuodet 2025–2027 yhteensä: 1,58 milj. euro

Asemakaava-alueiden maisematoimenpiteisiin kuuluu myös luonnon monimuotoisuutta edistäviä alueita, kuten monimuotoisuusniittyjä ja -kasveja.

3.6 Budgetberedning och balansering av ekonomin - Talousarviovalmistelu ja talouden tasapainottaminen

Budgetberedningen 2025

Beredningen inför budget 2025 inleddes under våren 2024 och i augusti fastställde kommunstyrelsen budgetramen. Budgetramen utarbetades utgående från bokslut 2023, budget 2024 och budgetutfallet för pågående budgetår. Dessutom beaktades kommande förändringar i verksamheten och ekonomin. Största förändringen såväl verksamhetsmässigt som ekonomiskt är AN-reformen vilket innebär att sysselsättningstjänsterna överförs till kommunerna från 1.1.2025.

Den globala ekonomin är fortsättningsvis i gungning, inflationstillväxten har medfört betydande kostnadsökningar och löneutvecklingen förväntas öka kostnadstrycket inom den offentliga ekonomin. År 2024 budgetutfall prognostiserar att utfalla enligt budget. Driftsekonomin på hela kommunens nivå följer budgeten men om granskar verksamhetsvis finns överskridningar inom vissa sektorer. Att notera är personalkostnaderna och vikarie anslagen för småbarnspedagogikens del.

I budgetramen beaktades 3 procent för löneförhöjningar samt 4 procent ökning för såväl köp av tjänster som för totala köp av material. Ramen hade ett årsbidrag på 4,01 miljoner euro och visade ett överskott på knappa 900 000 euro. Budgetramen inkluderade hela ekonomiplanepreioden.

Avdelningarna gjorde utgående från budgetramen sitt första förslag inom september. Det sammanräknade budgetförslaget hade ett verksamhetsbidrag på 19,90 miljoner

Talousarviovalmistelu 2025

Vuoden 2025 talousarviovalmistelu käynnistyi keväällä 2024 ja elokuussa kunnanhallitus vahvisti talousarviokehysten. Talousarviokehystä työstettiin vuoden 2023 tilinpäätöksestä, vuoden 2024 talousarviosta ja kuluun vuoden toteutumasta. Lisäksi huomioitiin toiminnassa ja taloudessa tapahtuvat muutokset. Suurin muutos sekä toiminnan että talouden kannalta on työllisyysuudistus, joka tarkoittaa, että työllisyyspalvelut siirtyvät kunnille 1.1.2025 lähtien.

Maailmantalous on edelleen myllerryksessä, inflaation kasvu on nostanut kustannuksia merkittävästi ja palkkakehitys odotetaan kasvattavan julkiselle sektorille kustannuspainetta. Vuoden 2024 talousarvion toteutumana ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Kunnan käyttötalous toteutuu talousarvion mukaisesti mutta jos tarkastellaan toimintoittain, niin ylityksiä löytyy joissakin toiminnoissa. Varhaiskasvatuksen henkilöstökulut ja sijaisten määrärahan käyttö on huomioitava.

Talousarviokehyksessä huomioitiin 3 prosentin palkankorotukset sekä 4 prosentin korotus ostopalveluihin ja materiaalien kokonaisostoihin. Kehyksen vuosikate on 4,01 miljoonaa euroa, ja se oli 0,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Talousarviokehys kattaa koko taloussuunnitelmakauden.

Osastot laativat ensimmäiset talousarviokehysten perustuvat esityksensä syyskuun aikana. Talousarvioesityksen yhteenlaskettu

euro, ett årsbidrag på 3,97 miljoner euro och ett överskott på 646 000 euro.

Skatteprognosen för skatteinkomsterna har sedan fastställandet av ramen försämrats med 61 000 euro medan statsandelarna har förbättrats med drygt 220 000 euro.

Nämnderna behandlade budgetförslagen i september och ingången av oktober.

Fullmäktiges budget har ett verksamhetsbidrag på 20 miljoner euro och som överskrider budgetramens verksamhetsbidrag med drygt 250 000 euro. Årsbidraget i fullmäktiges budget är 3,83 miljoner euro och underskrider budgetramen med knappa 230 000 euro. Överskottet i budgeten är 498 500 euro.

I kommundirektörens budgetförslag hade från tekniska nämndens investeringsförslag flyttats anslaget för tillfälliga utrymmen, år 2025 100 000 euro (år 2026; 200 000 euro, år 2027; 200 000 euro) till avdelningens driftsekonomi. Kostnaden för att hyra tillfälliga utrymmen är en driftskostnad och belastar således driftsekonomin.

I kommunstyrelsens budgetförslag gjordes ett tillägg på 40 000 euro till välfärdsavdelningens köp av tjänster för verksamhet för äldre.

Fullmäktige godkände ett tillägg på 5 000 euro till tekniska avdelningens budget för vägbidrag.

Investeringarna i kommundirektörens budget uppgick till 4,14 miljoner euro varav 3,85 miljoner euro hänförde sig till kommunen och 295 000 euro till vattenaffärsverket.

Från kommundirektörens budgetförslag ströks kultur- och fritidsnämndens anslag för förnyandet av rastområdet vid Kimitonejdens skola.

I kommunstyrelsens budgetförslag infördes ett anslag på 45 000 euro för aktivitetsredskap till Kimitonejdens skolas rastområde och ett anslag på 50 000 euro för planering av alternativ för nytt skolcentrum i Kimito.

Fullmäktige beslutade om tillägg i investeringsbudgeten på 110 000 euro.

Investeringarna i budgeten uppgår till 4,35 miljoner euro.

toimintakate oli 19,90 miljoonaa euroa, vuosikate 3,97 miljoonaa euroa ja ylijäämä lähes 646 000 euroa.

Verotulojen veroennuste on kehysten vahvistamisen jälkeen huonontunut 61 000 eurolla, samanaikaisesti kun valtionosuudet ovat lisääntyneet reilulla 220 000 eurolla.

Lautakunnat käsittelivät talousarvioesityksiä syyskuussa ja lokakuun alussa.

Valtuuston talousarvion toimintakate on 20 miljoonaa euroa ja ylittää talousarviokehysten toimintakatteen reilulla 250 000 eurolla. Vuosikate valtuuston talousarviossa on 3,83 miljoonaa euroa ja alittaa talousarviokehysten vajaalla 230 000 eurolla. Ylijäämä talousarviossa on 498 500 euroa.

Kunnanjohtajan talousarvioesityksessä oli teknisen lautakunnan investointiehdotuksesta siirretty vuoden 2025 100 000 (vuonna 2026; 200 000 euroa, vuonna 2027; 200 000 euroa). Vuokratulot kuuluvat käyttötalouteen ja rasittavat näin sitä.

Kunnanhallituksen talousarvioehdotukseen tehtiin 40 000 euron lisäys hyvinvointiosaston ostopalveluihin toiminnan järjestämiseen vanhemmille.

Valtuusto hyväksyi 5 000 euron lisäyksen teknisen osaston talousarvioon tieavustuksiin.

Kunnanjohtajan talousarviossa oli investointeja 4,14 miljoonalla eurolla, joista 3,85 miljoonaa euroa liittyy kuntaan ja 295 000 euroa vesiliikelaitokseen.

Kunnanjohtajan talousarviosta oli poistettu kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunnan päätämä määräraha Kimitonejdens skolanin välituntialueelle.

Kunnanhallituksen talousarvioehdotukseen lisättiin 45 000 euron määräraha toimintavälineisiin Kimitonejdens skolanin välituntialueelle ja 50 000 euron määräraha Kemiön uuden koulukeskuksen suunnittelua varten. Investoinnit talousarviossa ovat 4,35 miljoonaa euroa.

Kuntalain 110 §:ssä säädetään, että talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa

I kommunallagen § 110 stipuleras följande: Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att kommunstrategin genomförs och förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas. I budgeten och ekonomiplanen godkänns målen för kommunens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.

Ekonomiplanen ska vara i balans eller visa överskott. Ett underskott i kommunens balansräkning ska täckas inom fyra år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes. Kommunen ska i ekonomiplanen besluta om specificerade åtgärder genom vilka underskottet täcks under den nämnda tidsperioden.

Kommunens balansräkning för år 2023 visar ett ackumulerat överskott på 21,94 miljoner euro. Budgeten för år 2024 visar ett överskott på drygt 1 miljon euro och prognosen visar att utfallet för året utfaller enligt budget.

Resultatet för år 2024 ökar det ackumulerade överskottet varför det ackumulerade överskottet beräknas i slutet av år 2024 vara knappa 23 miljoner euro och i slutet av ekonomiplanepreioden nästan 25 miljoner euro.

Eventuella budgetändringar som sker i slutet av år 2024 finns inte beaktat i denna budget.

hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kunnan vuoden 2023 taseessa on 21,94 miljoonaa euroa kertynyttä ylijäämää. Vuoden 2024 talousarvio on runsaat 1 miljoonaa euroa ylijäämäinen, ja vuotta 2024 koskevan ennusteen mukaan toteutuma on talousarvion mukainen.

Vuoden 2024 talousarvio kasvattaa kertynyttä ylijäämää miksi ylijäämää arvioidaan olevan vuoden 2024 lopussa noin 23 miljoonaa euroa ja taloussuunnitelmakauden lopussa reilut 25 miljoonaa euroa.

Mahdollisia vuoden 2024 loppupuolella tehtäviä talousarviomuutoksia ei ole huomioitu tässä talousarviossa.

Interna poster - Sisäiset erät	BG2025 TA2025
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	7 391 890
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	3 492 765
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	0
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	0
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	3 899 125
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-7 391 890
Personalkostnader/Henkilöstökulut	0
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	0
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	0
Pensionsutgifter/Eläkekulut	0
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	0
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-3 353 792
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-136 972
Understöd/Avustukset	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-3 901 126
Hyror/Vuokrat	-3 549 125
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-352 001
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	0
Skatteinkomster/Verotulot	0
Statsandelar/Valtionosuudet	0
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	0
Ränteintäkter/Korkotuotot	83 000
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	60 000
Räntekostnader / Korkokulut	-83 000
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-60 000
Årsbidrag/Vuosikate	0
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	0
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	0
Förändring i avskrivningsdifferens/Poistoeron muutos	0
Räkenskapsperiodens över-/underskott/Tilikauden yli-	0

Externa poster - Ulkoiset erät	BG2025 TA2025
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	4 954 083
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	2 124 729
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	374 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	616 290
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	1 839 064
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-25 007 317
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-14 460 673
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-11 654 892
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-2 805 781
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-2 394 691
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-411 090
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-6 198 525
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 502 187
Understöd/Avustukset	-1 300 421
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-545 511
Hyror/Vuokrat	-435 691
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-109 820
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-20 053 234
Skatteinkomster/Verotulot	14 517 000
Statsandelar/Valtionosuudet	9 561 938
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	-200 000
Ränteintäkter/Korkotuotot	21 500
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	23 000
Räntekostnader / Korkokulut	-237 000
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-7 500
Årsbidrag/Vuosikate	3 825 704
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	-3 457 000
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	368 704
Förändring i avskrivningsdifferens/Poistoeron muutos	129 802
Räkenskapsperiodens över-/underskott/Tilikauden yli-	498 506

	BG2025 TA2025
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	12 345 973
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	5 617 494
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	374 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	616 290
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	5 738 189
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-32 399 207
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-14 460 673
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-11 654 892
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-2 805 781
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-2 394 691
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-411 090
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-9 552 317
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 639 159
Understöd/Avustukset	-1 300 421
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-4 446 637
Hyror/Vuokrat	-3 984 816
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-461 821
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-20 053 234
Skatteinkomster/Verotulot	14 517 000
Statsandelar/Valtionsuudet	9 561 938
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	-200 000
Ränteintäkter/Korkotuotot	104 500
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	83 000
Räntekostnader / Korkokulut	-320 000
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-67 500
Årsbidrag/Vuosikate	3 825 704
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	-3 457 000
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	368 704
Förändring i avskrivningsdifferens/Poistoeron muutos	129 802
Räkenskapsperiodens över-/underskott/Tilikauden yli-	498 506

Skatte- och statsandelsprognoserna för ekonomiplanepreioden baserar sig på Skatteförvaltningens, Finansministeriets och Kommunförbundets uppgjorda prognoser i vilka kommunens redan tidigare meddelade uppgifter ligger som grund. Uppgifterna har under tiden ändrat varför uppdatering av skatterna och statsandelarna finns att vänta.

Kommundirektörens budgetförslag utgår ifrån att skattesatserna hålls på samma nivå som år 2024. Prognosen visar att skatteinkomsterna skulle år 2025 utfalla enligt samma nivå som år 2024, totalt drygt 14,5 miljoner euro.

Finansministeriets och Kommunförbunds uträkning av statsandelarna för år 2024 visar att Kimitoön skulle erhålla drygt 9,5 miljoner euro i statsandelar. Det är drygt 330 000 euro mindre än år 2023 men 355 000 euro mera än år 2024.

Taloussuunnitelmakauden vero- ja valtionosuusennusteet perustuvat Verohallinnon, valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton laatiin ennusteisiin, jotka pohjautuvat kunnan aiemmin ilmoittamiin tietoihin. Tiedot ovat tällä välin muuttuneet, joten on odotettava, että veroja ja valtionosuuksia päivitetään.

Kunnanjohtajan talousarvioesitys perustuu siihen, että veroprosentit pysyvät vuoden 2023 tasolla. Ennuste näyttää, että vuonna 2025 verotuloja kertyisi samalla tasolla kuin vuonna 2024, yhteensä reilu 14,5 miljoonaa euroa.

Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton laskelmien mukaan Kemiönsaaren kunta saa reilut 9,5 miljoonaa euroa valtionosuuksia vuonna 2025, mikä on reilut 330 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2023 mutta 355 000 euro enemmän kuin vuonna 2024.

Extern/intern - Ulkoinen/Sisäinen	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	12 301 404	12 032 496	12 345 973	12 337 394	12 365 320
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	5 471 074	5 514 459	5 617 494	5 608 915	5 636 841
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	391 456	435 000	374 000	374 000	374 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	779 379	592 643	616 290	616 290	616 290
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	5 659 495	5 490 394	5 738 189	5 738 189	5 738 189
Tillverkning för eget bruk/Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-29 909 694	-30 466 684	-32 399 207	-32 559 455	-32 860 512
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-13 740 918	-14 121 825	-14 460 673	-14 758 555	-15 053 711
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-11 143 399	-11 299 395	-11 654 892	-11 889 312	-12 127 085
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-2 597 519	-2 822 430	-2 805 781	-2 869 243	-2 926 626
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-2 304 277	-2 403 677	-2 394 691	-2 442 886	-2 491 747
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-293 242	-418 753	-411 090	-426 357	-434 879
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-8 323 184	-8 400 836	-9 552 317	-9 519 683	-9 525 584
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 530 877	-2 693 609	-2 639 159	-2 639 159	-2 639 159
Understöd/Avustukset	-1 157 734	-1 201 421	-1 300 421	-1 295 421	-1 295 421
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-4 156 982	-4 048 993	-4 446 637	-4 346 637	-4 346 637
Hyror/Vuokrat	-3 753 190	-3 680 307	-3 984 816	-3 884 816	-3 884 816
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-403 792	-368 686	-461 821	-461 821	-461 821
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-17 608 290	-18 434 188	-20 053 234	-20 222 061	-20 495 192
Skatteinkomster/Verotulot	14 152 535	13 851 000	14 517 000	14 749 000	15 075 000
Statsandelar/Valtionosuudet	9 892 424	9 206 702	9 561 938	9 561 938	9 561 938
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	-146 286	-304 000	-200 000	-184 000	-148 300
Ränteintäkter/Korkotuotot	169 510	163 000	104 500	98 500	131 500
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	103 322	73 000	83 000	83 000	83 000
Räntekostnader / Korkokulut	-356 932	-473 000	-320 000	-298 000	-295 300
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-62 186	-67 000	-67 500	-67 500	-67 500
Årsbidrag/Vuosikate	6 290 383	4 319 514	3 825 704	3 904 877	3 993 446
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-3 248 776	-3 385 000	-3 457 000	-3 486 000	-3 368 000
Extraordinära poster/Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	3 041 606	934 514	368 704	418 877	625 446
Förändringar i avsättningar och medel/Varausten ja rahastojen muutokset	139 470	133 500	129 802	129 502	96 502
Räkenskapsperiodens över-/underskott/Tilikauden yli-	3 181 076	1 068 014	498 506	548 379	721 948

IV KOMMUNKONCERNEN – KUNTAKONSERNI

4.1 Kommunkoncernens mål och instruktioner - Kuntakonsernin ta- voitteet ja ohjeet

Koncernledningen består av kommunstyrelsen och kommundirektören. Koncernledningen leder koncernen Kimitoöns kommun, svarar för att tillsynen över samfunden är i ordning, ger vid behov detaljerade anvisningar utöver koncerndirektivet eller delegerar befogenheten att ge anvisningar, väljer företrädare till kommunägda eller delvis kommunägda bolags bolagsstämmor (bolag som kommunen äger till 50 procent eller mindre), avger utlåtande om samfundens budgeter och ekonomiplaner samt andra framtidsplaner, ger anvisningar i enlighet med 23 § kommunallagen om ställningstagande i frågor, informerar fullmäktige i samband med verksamhetsberättelsen om samfundens verksamhet samt följer upp samfundens verksamhet och ger vid behov förslag till åtgärder för att avhjälpa observerade brister. Kommundirektörens uppgift är att svara för kommunkoncernens operativa ledning och följa upp hur koncernstyrningen fullföljs samt meddela kommunstyrelsen de missförhållanden som han eller hon observerat.

Konsernijohton muodostavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernijohto johtaa Kemiönsaaren kunnan kuntakonsernia, vastaa siitä, että yhteisöjen valvonta on kunnossa, antaa tarvittaessa yksityiskohtaisia ohjeita konserniohjeen lisäksi tai siirtää ohjeidenantovaltuuden, valitsee kunnan edustajat kunnan kokonaan tai osittain omistamien yhtiöiden yhtiökokouksiin (yhtiöiden, joista kunta omistaa 50 prosenttia tai vähemmän), antaa lausunnon yhteisöjen talousarvioista ja taloussuunnitelmista sekä muista tulevaisuutta koskevista suunnitelmista, antaa kuntalain 23 §:n mukaisesti ohjeita kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, tiedottaa valtuustolle toimintakertomuksen yhteydessä yhteisöjen toiminnasta sekä seuraa yhteisöjen toimintaa ja antaa tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Kunnanjohtajan tehtävänä on vastata kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta ja seurata konsernijohtamisen toteutumista sekä ilmoittaa kunnanhallitukselle havaitsemistaan epäkohdista.

Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy

Kommunens ägarandel 89,1 procent

Kunnan omistusosuus: 89,1 prosenttia.

Fastighets Ab Kimitobacken Oy är ett kommunalt hyreshusbolag. Kommunens två hyreshusbolag fusionerades från 1.1.2024 och verkar nu under namnet Fastighets Ab Kimitobacken Oy. Syftet är att erbjuda hyresbostäder på Kimitoön anpassat till den lokala efterfrågan. Bolagets framgång säkerställs genom en kontinuerlig uppgradering av bostadsbeståndet med försvarbara ekonomiska satsningar.

Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy on kunnan omistama vuokrataloyhtiö. Kunnan kaksi vuokrataloyhtiötä sulautuivat 1.1.2024 ja toimii nyt Fastighets Ab Kimitobacken Kiinteistö Oy:nä. Yhtiön tavoitteena on tarjota vuokra-asuntoja Kemiönsaarella paikallisen kysynnän mukaan. Yhtiön menestyminen varmistetaan asuntokannan jatkuvalla parantamisella siten, että taloudelliset panostukset ovat perusteltavissa.

Antal bostäder: bostäder 192 st. Asuntojen määrä: 192 kpl

Fastighetsbolaget äger i sin tur 75 procent av Fab Malminselkä som äger fastigheten Strandvik i Strömma, uthyrd till Egentliga Finlands välfärdsområde som äger resterande 25 procent.

Personalstyrkan uppgår till en person, en VD.

Mål för 2025

- Utnyttjandegrad: 85 procent
- Det fusionerade bolaget uppgör som bäst sin strategi. För kommande år är målet att bolaget ska kunna ha en bredare roll i boendefrågor i kommunen, så som i uthyrningen av seniorboendet som är under byggnad i Dalsbruk. Boendefrågor är centrala i kommunens strategi.
- Under år 2025 utreds också hur kommunens vårdfastigheter ska bolagiseras. Ett alternativ som utreds är att bolagisera vårdfastigheterna via Kimitobacken.
- Nyproduktion av hyreslokaler bör planeras.

Kiinteistöyhtiö puolestaan omistaa 75 prosenttia Kiinteistösaakeyhtiö Malminselän, joka omistaa Strömmassa sijaitsevan Strandvik-nimisen kiinteistön. Strandvik on vuokrattu Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle, joka omistaa loput 25 prosenttia yhtiöstä.

Henkilöstövahvuus on yksi henkilö, toimitusjohtaja.

Tavoitteet vuodelle 2025

- Käyttöaste: 85 prosenttia
- Sulautunut yritys viimeistelee parhaillaan strategiaansa. Tulevina vuosina tavoitteena on, että yhtiöllä olisi laajempi rooli kunnan asumiskysymyksissä, kuten rakenteilla olevan senioriasumisen vuokrauksessa Taalintehtaalla. Asumiskysymykset ovat kunnan strategian keskiössä.
- Vuoden 2025 aikana selvitetään myös kunnan sote-kiinteistöjen yhtiöittämistä. Yhtenä vaihtoehtona tutkitaan sote-kiinteistöjen yhtiöittämistä Kimitobackenin kautta.
- Vuokratilojen uudisrakentamista on suunniteltava.

Fastighets Ab Kimito Landsbygdsrådet Kiinteistö Oy

Kommunens ägarandel: 75,32 procent

Kunnan omistusosuus: 75,32 prosenttia

Fastighets Ab Landsbygdsrådet Oy är ett fastighetsbolag som handhar fastigheten Villa Lande i Kimito. Bolagets ägs av Kimitoöns kommun (75,32 procent), LokalTapiola, Åbolands svenska producenter och Kimitoöns skattetjänst. Syftet är att i fastigheten Villa Lande erbjuda utrymmen för kultur, konferenser och möten samt kontorsutrymmen för aktörer inom näringslivet och sektorn.

Fastighets Ab Landsbygdsrådet Kiinteistö Oy on Kemiössä sijaitsevaa Villa Landea hoidettava kiinteistöyhtiö. Yhtiön omistavat Kemiönsaaren kunta (75,32 prosenttia), Lähi-Tapiola, Åbolands svenska lantbruksproducenter ja Kemiönsaaren Veropalvelu. Yhtiön tarkoituksena on tarjota kulttuuri-, konferenssi- ja kokoustiloja sekä toimistotiloja elinkeinoelämän ja kolmannen sektorin toimijoille Villa Landen kiinteistöissä.

Personalstyrkan uppgår till en VD som köptjänst.

Henkilöstömäärä on yksi, joka on toimitusjohtaja ostopalveluna.

Mål för 2025

Tavoitteet vuodelle 2025

- Kiinteistön kunnossapidon investointeja

- Fortsatt satsning på fastighetens underhållsinvesteringar enligt den uppgjorda konditionsgranskningen.

- Utveckling av företaget och dess lokaler i samarbete med ägarna och utifrån driften av huset.

jatketaan tehdyn kuntotarkastuksen mukaan.

- Yhtiön ja sen tilojen kehittäminen yhteistyössä omistajien kanssa ja talon toiminnan pohjalta.

Kimitoöns Värme Ab – Kemiönsaaren Lämpö Oy

Kommunens ägarandel: 100 procent

Kunnan omistusosuus: 100 prosenttia

Kimitoöns Värme AB är ett kommunalt fjärrvärmeföretag med syfte att betjäna företag och hushåll på Kimitoön med fjärrvärme. Bolaget producerar fjärrvärme i två flisvärmeverk som är belägna nära Kimito centrum och Dalsbruks centrum. Som bränsle används nästan enbart lokal flis.

Kemiönsaaren Lämpö Oy on kunnan omistama kaukolämpöyrittäjä, jonka tarkoituksena on tuottaa kaukolämpöä Kemiönsaaren yrityksille ja kotitalouksille. Yhtiö tuottaa kaukolämpöä kahdessa hakelaitoksessa, jotka sijaitsevat Kemiön ja Taalintehtaan keskustojen lähellä. Polttoaineena käytetään lähes yksinomaan paikallista haketta.

Personalstyrkan uppgår till en VD på 50 procent.

Henkilöstövahvuus: toimitusjohtaja (50-prosenttinen)

Personalstyrka: VD (50 procent)

Tavoitteet vuodelle 2025

Mål för 2025

- Fortsatt satsning på att öka kundunderlaget genom att vara aktiv då det sker investeringar och nyetableringar på orten.

- Toimenpiteitä asiakaspohjan kasvattamiseksi jatketaan toimimalla aktiivisesti, kun paikkakunnalla investoidaan ja uusia yrityksiä perustetaan.

Dragsfjärds Industri Oy Ab

Kommunens ägarandel: 100 procent

Kunnan omistusosuus: 100 prosenttia

Dragsfjärds Industri Oy Ab är ett kommunalt bolag vars syfte är att underhålla industritomter och anläggningar.

Dragsfjärds Industri Oy Ab on kunnallinen yhtiö, jonka tarkoituksena on ylläpitää teollisuustontteja ja -tiloja.

Personalstyrkan är VD som köpstjänst från Fastighets Ab Kimitoöns Kiinteistö Oy.

Henkilöstövahvuus on toimitusjohtaja ostopalveluna Fastighet Ab Kimitoöns Kiinteistö Oy:lta.

Mål för 2025

- Att tillsammans med ägaren göra upp alternativ för bolagets framtida verksamhet. I Dalsbruksområdet planeras flera investeringar och satsningar där Dragsfjärds Industri ev. kunde ha en roll.

Tavoitteet vuodelle 2025

- Pohditaan yhdessä omistajan kanssa vaihtoehtoja yhtiön tulevalle toiminnalle. Taalintehtaan alueelle suunnitellaan useita investointeja ja toimenpiteitä, joissa Dragsfjärds Industri -yhtiöllä voisi mahdollisesti olla jonkinlainen rooli.

V BUDGETENS UPPBYGGNAD, BINDANDE KARAKTÄR OCH UPPFÖLJNING - TALOUSARVION RAKENNE, SITOVA LUONNE JA SEURANTA

5.1 Budgetens och budgetmotiveringarnas bindande karaktär - Talousarvion ja talousarvioperusteiden sitovuus

Fullmäktige beslutar hur budgeten och dess motiveringar binder kommunstyrelsen och andra organ i kommunen. Budgeten består av verksamhetsområdets anslag, finansieringsintäkter och verksamhetsmål, av budgetens allmänna motiveringar, nyckeltal och resultaträkningar. Enligt kommunallagen är verksamhetsmålen bindande gentemot fullmäktige.

Avdelningarna förpliktas att få in de inkomster som antecknats i budgeten. Möjliga avvikelser bör klargöras senast vid bokslutet eller vid behov genom en budgetändring, såvida avvikelserna är av betydelse. Avdelningarna kan utan skilt beslut avstå från gängse lösegendom som blivit obehövt. Inkomsterna från dylik försäljning kan användas för att täcka enhetens utgifter.

Beviljade budgetanslag får inte överskridas. Om anslaget inte anses vara tillräckligt bör budgeten ändras. I samband med budgetändringen bör man påvisa hur finansieringen sköts. Och andra sidan är man inte förpliktad att använda hela anslaget ifall uppsatta mål kan nås med lägre anslag.

Budgetens allmänna motiveringar är information, som inte är avsedd att vara en bindande del av budgeten. Ansvarsområdena bör följa den verksamhetslinje som presenterats i motiveringarna och däri antecknade huvudviktsområden. I budgeten finns nyckeltal av olika slag, dessa är inte bindande men de bör hållas som riktgivande.

Valtuusto päättää siitä, miten talousarvio perusteineen sitoo kunnanhallitusta ja muita kunnan elimiä. Talousarvio koostuu toimintalueen määrärahoista, rahoitustuloista ja toimintatavoitteista, talousarvion yleisistä perusteista, tunnusluvuista ja tuloslaskennasta. Kuntalain mukaan toimintatavoitteet ovat kunnanvaltuustoa sitovia.

Tulosyksiköt veloitetaan hankkimaan talousarvioon merkityt tulot. Mahdolliset poikkeamat tulee selvittää viimeistään tilinpäätöksen yhteydessä tai tarvittaessa talousarviomuutoksen kautta, mikäli poikkeamat ovat huomattavia. Yksiköt voivat ilman erillistä päätöstä luopua tarpeettomasta irtaimesta. Myyntitulot voidaan käyttää yksikön menojen kattamiseen.

Talousarviossa osoitettua sitovaa määrärahaa ei saa ylittää. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta velvollisuutta käyttää määrärahaa kokonaisuudessaan ei ole, jos asetetut tavoitteet on saavutettu.

Talousarvion yleiset perusteet ovat tietoa, jonka ei katsota olevan sitova osa talousarviota. Vastuualueiden tulee seurata perusteissa ja niihin kirjatuissa pääpainopistealueissa esitettyjä toimintalinjoja. Talousarviossa on esitetty erilaisia tunnuslukuja, jotka eivät ole sitovia, mutta suuntaa antavia.

Driftsekonomi del - Käyttötalousosa

I driftsekonomidelen ställer man upp de målsättningarna samt de anslag som målsättningarna förutsätter för kommunens egentliga verksamhet. Fullmäktige beslutar om de helheter till vilka målsättningar, budgetanslag och inkomstförväntningar ställs. Driftsekonomidelen godkänns per avdelning.

Kimitoöns kommuns driftsekonomidel är uppbyggd enligt följande rapporteringsnivå:

Förvaltningsavdelningen
Näringslivsavdelningen
Välfärdsavdelningen
Bildningsavdelningen
Tekniska avdelningen inkl. vattenaffärsverket

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet ja tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan. Käyttötalousosan talousarvio hyväksytään palvelualueittain.

Kemiön saaren kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava raportointitaso:

Hallinto-osasto
Elinkeino-osasto
Hyvintointiosasto
Sivistysosasto
Tekninen osasto sis. vesiliikelaitoksen

Resultaträkning - Tuloslaskelmaosa

I resultaträkningsdelen sammanförs driftsekonomidelen budgetanslag och budgetanslag som presenteras för hela kommunen totalt. Bindande poster gentemot fullmäktige är skatteinkomster (kommunalskatt, fastighetsskatt och samfundsskatt), statsandelar, räntetäkter och övriga finansiella intäkter, räntekostnader och övriga finansiella kostnader, avskrivningar och nedskrivningar samt extraordinära poster.

Tuloslaskelmaosaan kootaan yhteen käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot sekä esitetään määrärahat ja tuloarviot koko kunnan tasolla budjetoitaville erille. Valtuustoon nähdessä sitovia eräjä ovat myös verotulot (kunnan tulovero, kiinteistövero, osuus yhteisöveron tuotosta), valtionosuudet, korkotuotot, muut rahoitustuotot, korkokulut, muut rahoituskulut, suunnitelman mukaiset poistot sekä satunnaiset erät.

Finansiell del - Rahoitusosa

I finansieringsdelen presenteras hur den ordinarie verksamheten och investeringarna samt finansieringsverksamheten påverkar kommunens betalningsförmåga. Bindande poster är ökning och minskning av utlåningen, ökning och minskning av långfristiga lån, förändring av kortfristiga lån och förändringar i eget kapital.

Rahoitusosassa esitetään varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan vaikutus kunnan maksuvalmiuteen. Sitovia eräjä ovat antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, pitkäaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset, lyhytaikaisten lainojen muutos sekä oman pääoman muutokset.

Investeringsdel - Investointiosa

I investeringsdelen reserveras anslag för investeringsprojekt vars kostnader aktiveras i

Investointiosassa varataan määrärahat investointihankkeille, joiden kulut aktivoidaan

bokföringen på balanskonton. Investeringarna bindande per investeringsgrupp enligt följande:

- fastighetsinvesteringar
 - samhällstekniska investeringar (vägar, parker)
 - lösöre
 - adb-investeringar
 - idrotts- och friluftsinvesteringar
 - vatten- och avloppsinvesteringar
- kiinteistöinvestoinnit
 - yhdyskuntatekniset investoinnit (tiet, puistot)
 - irtaimisto
 - atk-investoinnit
 - liikunta- ja ulkoiluinvestoinnit
 - vesi- ja viemäri-investoinnit

Respektive nämnd beslutar om omdisponering av anslag inom investeringsgrupp inom ramen för sin egen verksamhet.

tasetileille kirjanpidossa. Investoinnit ovat sitovia investointiryhmittäin seuraavasti:

Kukin lautakunta päättää määrärahojen uudelleen kohdentamisesta investointiryhmän sisällä oman toimintansa puitteissa.

Uppföljning och rapportering av finansiella och operativa mål - Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden seuranta ja raportointi

Kommunstyrelsen och fullmäktige tar fyra gånger under året del av delårsrapporten, per 30.3, 30.6, 30.9 och per 31.12 då delårsrapporten utgör en försiktig bokslutsprognos.

Om det är uppenbart att ett mål för verksamheten eller ekonomin som godkänts i budgeten inte nås ska nämnderna omedelbart meddela kommunstyrelsen och uppge orsaken till avvikelserna och lämna en utredning över vilka åtgärder man har vidtagit eller kommer att vidta för att nå målet. I målen för ekonomin ingår också att ett bindande anslag inte överskrids eller att intäkter på bindande nivå inte underskrids.

För rapporteringen från och inom nämnderna ansvarar respektive redovisningsskyldig tjänsteinnehavare. De redovisningsskyldiga ska bygga upp ett sådant uppföljnings- och rapporteringssystem att de kan försäkra sig om att målen för verksamheten och ekonomin nås. Rapporteringen till nämnderna bör ske minst två gånger per år.

Kunnanhallitus ja valtuusto saavat neljästi vuodessa tiedokseen osavuositarkastuksen, per 30.3., 30.6., 30.9. ja 31.12., jolloin osavuositarkastus on varovainen tilinpäätösnäyte.

Mikäli on ilmeistä, ettei talousarviossa hyväksyttyä toiminnallista tai taloudellista tavoitetta saavuteta, lautakuntien on ilmoitettava asiasta heti kunnanhallitukselle ja esitettävä poikkeaman syy ja annettava selvitys, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty tai ryhdytään tavoitteen saavuttamiseksi. Taloudellisiin tavoitteisiin sisältyy myös se, ettei sitovaa määrärahaa ylitetä tai sitovaa tuloarviota aliteta.

Raportoinnista ulospäin ja lautakunnan sisäisestä raportoinnista vastaa tilivelvollinen viranhaltija. Tilivelvollisten on luotava sellainen seuranta- ja raportointijärjestelmä, jolla he voivat varmistaa, että toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan. Raportoinnin lautakuntiin tulee tapahtua vähintään kahdesti vuodessa.

5.2 Anslag per bindingsnivå - Määrärahat sitovuustasoittain

	BINDNING / SITOVUUS	ANSLAG / MÄÄRÄRAHAT	BERÄKNADE INKOMSTER / TULOARVIOT	VERKSAMHETS- BIDRAG / TOIMINTAKATE
DRIFTSEKONOMIDEL / KÄYTTÖTALOUSOSA				
Förvaltningsavdelningen / Hallinto-osasto	N	2 316 209	439 630	-1 876 579
Näringslivsavdelningen / Elinkeino-osasto	N	2 727 136	259 510	-2 467 626
Bildningsavdelningen / Sivistysosasto	N	16 167 233	460 790	-15 706 443
Välfärdsavdelningen / Hyvinvointiosasto	N	1 819 282	311 800	-1 507 482
Tekniska avdelningen / Tekninen osasto	N	9 369 347	10 874 243	1 504 896
Varav försäljningsvinster / Josta myyntivoitot	B		60 000	
Varav försäljningsförluster / Josta myyntitappiot	B			
RESULTATRÄKNINGSDEL / TULOSLASKELMAOSA				
Skatteinkomster / Verotulot	B		14 517 000	
Statsandelar / Valtionosuudet	B		9 561 938	
Ränteinkomster / Korkotulot	B		104 500	
Övriga finansiella inkomster / Muut rahoitustulot	B		83 000	
Ränteutgifter / Korkomenot	B	320 000		
Övriga finansiella utgifter / Muut rahoitusmenot	B	67 500		
INVESTERINGSDEL / INVESTOINTIOSA				
Fastighetsinvesteringar / Kiinteistöt	B	1 340 000		
Samhällstekniska investeringar / Infra investoinnit	B	2 060 000		
Lösöre / Irtaimisto	B	110 000		
ADB-investeringar / ATK-investoinnit	B	140 000		
Idrotts- och friluftsinvesteringar / Liikunta- ja ulkoiluinv	B	400 000		
Vatten- och avloppsinvesteringar / Vesi- ja jätevesiinv	B	295 000		
FINANSIERINGSDEL / RAHOITUSOSA				
Förändringar i utlåningen / Antolainauksen muutokset				
Ökning av utlåningen till affärsverket / Antolainasaamisten lisäykset		334 301		
Minskning av utlåningen till affärsverket / Antolainasaamisten vähennykset			434 778	
Förändringar i lånestocken / Lainakannan muutokset				
Ökning av långfristiga lån av kommunen / Pitkääikaisten lainojen lisäykset kunnalta			334 301	
Ökning av långfristiga lån av övriga / Pitkääikaisten lainojen lisäykset muilta				
Minskning av långfristiga lån av kommunen / Pitkääikaisten lainojen vähennykset kunnalta		434 778		
Minskning av långfristiga lån av övriga / Pitkääikaisten lainojen vähennykset muilta		1 020 912		
Förändring av kortfristiga lån / Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Inverkan på likviditeten / Vaikutus maksuvalmiuteen				
TOTALT / YHTEENSÄ		38 921 698	37 381 490	

N = bindande nettoanslag / nettoinkomst

N = sitovuus nettomääräraha / -tuloarvio

VI RESULTATRÄKNING – TULOSLASKELMA

EXTERN RESULTATRÄKNING - ULKOINEN TULOSLASKELMA
Inklusive Kimitoöns vattenaffärsverk
Kemijoen vesiliikelaitos mukaan lukien

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	5 437 599	5 013 683	4 954 083
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	2 150 522	2 066 107	2 124 729
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	391 456	435 000	374 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	779 379	592 643	616 290
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	2 116 242	1 919 933	1 839 064
Tillverkning för eget bruk/Valmistus omaan käyttöön	0	0	0
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-23 045 889	-23 447 871	-25 007 317
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-13 740 918	-14 121 825	-14 460 673
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-11 143 399	-11 299 395	-11 654 892
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-2 597 519	-2 822 430	-2 805 781
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-2 304 277	-2 403 677	-2 394 691
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-293 242	-418 753	-411 090
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-5 053 738	-4 999 187	-6 198 525
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 485 770	-2 646 906	-2 502 187
Understöd/Avustukset	-1 157 734	-1 201 421	-1 300 421
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-607 729	-478 532	-545 511
Hyror/Vuokrat	-471 145	-323 591	-435 691
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-136 584	-154 941	-109 820
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-17 608 290	-18 434 188	-20 053 234
Skatteinkomster/Verotulot	14 152 535	13 851 000	14 517 000
Kommunalskatt//Kunnan tulovero	9 347 112	8 967 000	9 605 000
Fastighetsskatt/Kiinteistövero	3 691 908	3 944 000	3 995 000
Samfundsskatt/Osuus yhteisöveron tuotosta	1 113 515	940 000	917 000
Statsandelar/Valtionsuudet	9 892 424	9 206 702	9 561 938
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	-146 286	-304 000	-200 000
Ränteintäkter/Korkotuotot	88 286	0	21 500
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	47 679	13 000	23 000
Räntekostnader / Korkokulut	-275 708	-310 000	-237 000
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-6 543	-7 000	-7 500
Årsbidrag/Vuosikate	6 290 383	4 319 514	3 825 704
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	-3 248 776	-3 385 000	-3 457 000
Extraordinära poster/Satunnaiset erät	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	3 041 606	934 514	368 704
Förändring i avskrivningsdifferens/Poistoeron muutos	139 470	133 500	129 802
Räkenskapsperiodens över-/underskott/Tilikauden yli-	3 181 076	1 068 014	498 506

MÅL OCH NYCKELTAL	BS 2023	BG 2024	BG 2025
TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Verksamhetsinkomster / Verksamhetsutgifter, %	23,6 %	21,4 %	19,8 %
Toimintatulot / Toimintamenot, %			
Årsbidrag / Avskrivningar, %	193,60	127,60	110,67%
Vuosikate / Poistot, %			

Resultaträkningens nyckeltal - Tuloslaskelman tunnusluvut

I samband med resultaträkningen har nyckeltal för bokslut 2023, budgetår 2024, budgetår 2025 samt ekonomiplaneåren 2026–2027 presenterats.

- Rörelseintäkter / Rörelsekostnader %
= $100 * \text{Rörelseintäkter} / (\text{Driftkostnader} - \text{tillverkning för eget bruk})$

Nyckeltalet beskriver hur mycket av driftskostnaderna som täcks av avgifts- och försäljningsintäkter. År 2025 täcks 74 procent av verksamhetskostnaderna med skatteintäkter och statsandelar.

- Årlig vinst/avskrivning %
= $100 * \text{Årsvinst} / \text{Avskrivningar}$

Nyckeltalet beskriver hur stor andel av internt tillförda medel (intern finansiering) kan användas för investeringar, avskrivningar och amorteringar. När nyckeltalet är 100 procent eller större kan man anse att kommunens interna finansiering är tillräcklig eller bättre. Kommunens ekonomi är svag och kommunen skuldsätts om årsbidraget är lägre än avskrivningarna. Om årsbidraget är negativt är kommunens interna finansiering svag.

- Årsbidrag, euro / invånare

Nyckeltalet används allmänt vid bedömning av intern finansiering. Ett medeltal som skulle beröra alla kommuner kan ej anges.

- Ackumulerat över-/underskott, euro
= $(\text{Tidigare års över-/underskott} + \text{räkenskapsperiodens över-/underskott})$

Tuloslaskelman yhteydessä on esitetty tuloslaskelman tunnusluvut vuoden 2023 tilinpäätöksen osalta, talousarviovuodelle 2024, talousarviovuodelle 2025 sekä taloussuunnitelmavuosille 2026–2027.

- Toimintatuotot / Toimintakulut %
= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötulouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituloilla. Vuonna 2025 verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan 74 prosenttia toimintakuluista.

- Vuosikate / Poistot %
= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$

Tunnusluku kertoo tulorahoituksen määrän, joka jää käytettäväksi investointeihin, poistoihin ja lainan lyhennyksiin. Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on poistoja alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, kunnan tulorahoitus on heikko.

- Vuosikate, euro / asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

- Kertynyt ylijäämä, euro / asukas
= $(\text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{tilikauden yli-/alijäämä}) / \text{asukasluku}$

6.1 Analys av resultaträkningen - Tuloslaskelman analysointi

RESULTATRÄKNINGEN - TULOSLASKELMA
Inklusive Kimitoöns vattenaffärsverk
Kemiönsaaren vesiliikelaitos mukaan lukien

Extern/intern - Ulkoinen/Sisäinen	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	12 301 404	12 032 496	12 345 973	12 337 394	12 365 320
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	5 471 074	5 514 459	5 617 494	5 608 915	5 636 841
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	391 456	435 000	374 000	374 000	374 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	779 379	592 643	616 290	616 290	616 290
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	5 659 495	5 490 394	5 738 189	5 738 189	5 738 189
Tillverkning för eget bruk/Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-29 909 694	-30 466 684	-32 399 207	-32 559 455	-32 860 512
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-13 740 918	-14 121 825	-14 460 673	-14 758 555	-15 053 711
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-11 143 399	-11 299 395	-11 654 892	-11 889 312	-12 127 085
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-2 597 519	-2 822 430	-2 805 781	-2 869 243	-2 926 626
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-2 304 277	-2 403 677	-2 394 691	-2 442 886	-2 491 747
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-293 242	-418 753	-411 090	-426 357	-434 879
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-8 323 184	-8 400 836	-9 552 317	-9 519 683	-9 525 584
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 530 877	-2 693 609	-2 639 159	-2 639 159	-2 639 159
Understöd/Avustukset	-1 157 734	-1 201 421	-1 300 421	-1 295 421	-1 295 421
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-4 156 982	-4 048 993	-4 446 637	-4 346 637	-4 346 637
Hyror/Vuokrat	-3 753 190	-3 680 307	-3 984 816	-3 884 816	-3 884 816
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-403 792	-368 686	-461 821	-461 821	-461 821
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-17 608 290	-18 434 188	-20 053 234	-20 222 061	-20 495 192
Skatteinkomster/Verotulot	14 152 535	13 851 000	14 517 000	14 749 000	15 075 000
Kommunalskatt//Kunnan tulovero	9 347 112	8 967 000	9 605 000	9 778 000	10 051 000
Fastighetsskatt/Kiinteistövero	3 691 908	3 944 000	3 995 000	3 995 000	3 995 000
Samfundsskatt/Osuus yhteisöveron tuotosta	1 113 515	940 000	917 000	976 000	1 029 000
Statsandelar/Valtionosuudet	9 892 424	9 206 702	9 561 938	9 561 938	9 561 938
Finansiella intäkter och kostnader/Rahoitustuotot ja -kulut	-146 286	-304 000	-200 000	-184 000	-148 300
Ränteintäkter/Korkotuotot	169 510	163 000	104 500	98 500	131 500
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	103 322	73 000	83 000	83 000	83 000
Räntekostnader / Korkokulut	-356 932	-473 000	-320 000	-298 000	-295 300
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-62 186	-67 000	-67 500	-67 500	-67 500
Årsbidrag/Vuosikate	6 290 383	4 319 514	3 825 704	3 904 877	3 993 446
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	-3 248 776	-3 385 000	-3 457 000	-3 486 000	-3 368 000
Extraordinära poster/Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	3 041 606	934 514	368 704	418 877	625 446
Förändring i avskrivningsdifferens/Poistoeron muutos	139 470	133 500	129 802	129 502	96 502
Räkenskapsperiodens över-/underskott/Tilikauden yli-	3 181 076	1 068 014	498 506	548 379	721 948

I resultaträkningen visar man hur verksamhetsintäkterna räcker till att täcka verksamhetens kostnader, ränte- och andra finansieringskostnader samt tillgångarnas slitage genom planenliga avskrivningar. I resultaträkningen presenteras följande mellanresultat:

- Verksamhetsbidrag anger hur stor andel av verksamhetskostnaderna som måste täckas med skatteintäkter och statsandelar
- Årsbidraget beskriver interna finansieringens andel. Förutom verksamhetsbidraget har beaktats även skatteintäkterna, statsandelarna samt finansieringsintäkterna och – kostnaderna.

Räkenskapsperiodens resultat beskriver skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna.

Tuloslaskelmassa osoitetaan kuinka toimintatuotot riittävät palvelutoiminnan kuluihin, lainojen korko- ja muihin rahoituskuluihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

- Toimintakate osoittaa kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate kuvaa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.

Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen.

Rörelseresultat - Toimintatuotot

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027	BG/TA 2024- 2025%
Verksamhetsintäkter / Toimintatuotot	12 301 404	12 032 496	12 345 973	12 337 394	12 365 320	2,61 %

Verksamhetsintäkterna år 2025 är 12,34 miljoner euro, vilket är drygt 340 000 euro mera än i budget 2024. Största ökningen sker bland vattenaffärsverkrets inkomster.

Toimintatuotot ovat vuonna 2025 12,34 miljoonaa euroa, joka on reilut 340 000 euroa enemmän kuin talousarviossa 2024. Suurin lisäys tapahtuu vesiliikelaitoksen tuloissa.

Driftskostnader - Toimintakulut

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027	BG/TA 2024- 2025%
Verksamhetskostnader / Toimintakulut	-29 909 694	-30 466 684	-32 394 207	-32 559 455	-32 860 512	6,20 %

Verksamhetskostnaderna år 2025 är 32,39 miljoner euro eller nästan 2 miljoner euro mera än i budget 2024.

Toimintakulut vuonna 2025 ovat 32,39 miljoonaa euroa tai lähes 2 miljoonaa euroa enemmän vuoden 2024 talousarviossa.

Verksamhetskostnaderna för personalkostnaderna, köp av tjänster och understöd och bidrag specificeras längre fram.

Toimintakuluista henkilöstökuluja, palvelujen ostoja ja tukia ja avustuksia tarkastellaan myöhemmin tarkemmin.

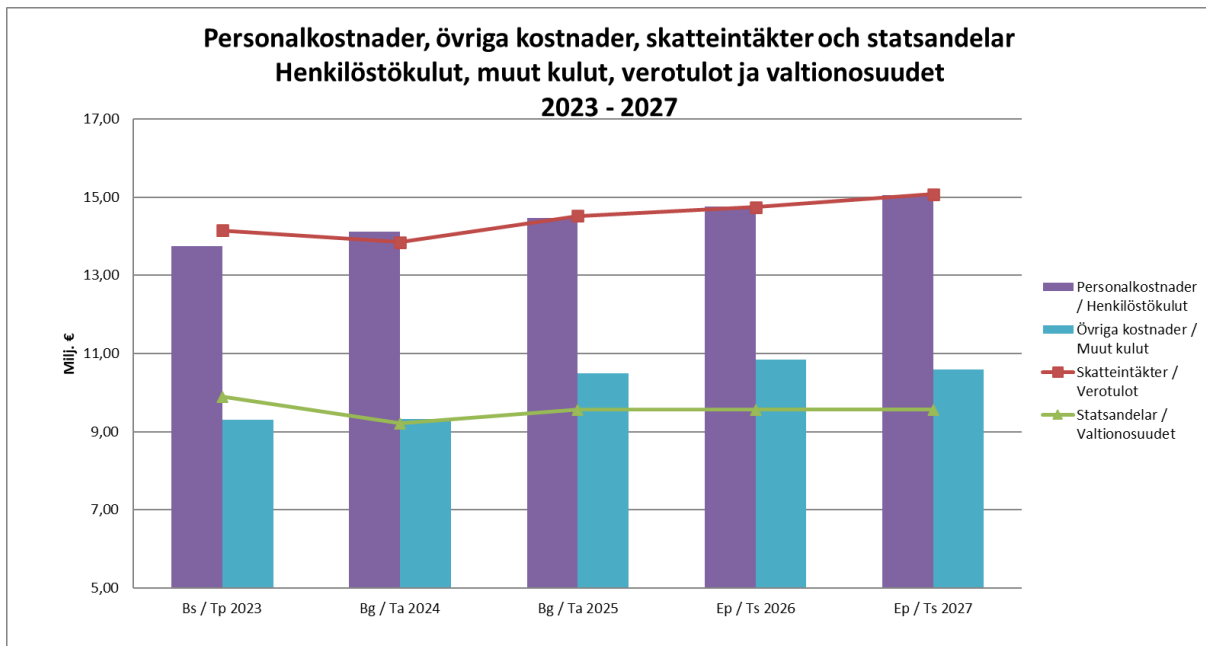

Personalkostnader - Henkilöstökulut

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027	BG/TA 2024- 2025%
Personalkostnader/ Henkilöstökulut	-13 740 918	-14 121 825	-14 460 673	-14 758 555	-15 053 711	2,40 %
Löner och arvoden / Palkat ja palkkiot	-11 143 399	-11 299 395	-11 654 892	-11 889 312	-12 127 085	3,15 %
Lönebikostnader / Henkilösivukulut	-2 597 519	-2 822 430	-2 805 781	-2 869 243	-2 926 626	-0,59 %
Pensionsutgifter / Eläkekulut	-2 304 277	-2 403 677	-2 394 691	-2 442 886	-2 491 747	-0,37 %
Övriga lönebikostnader / Muut henkilösivukulut	-293 242	-418 753	-411 090	-426 357	-434 879	-1,83 %

Kommunens personalkostnader beräknas år 2025 vara nästan 14,5 miljoner euro. I kostnaderna finns beaktat den löneförhöjning som verkställs under året. Personalkostnaderna ökar med knappa 300 000 euro från budget 2024.

Kunnan henkilökuluiksi vuonna 2025 arvioidaan 14,5 miljoonaa euroa. Kuluissa on huomioitu palkankorotus, joka suoritetaan vuoden aikana. Henkilöstökulut nousevat melkein 300 000 eurolla talousarviosta 2024.

Köp av tjänster - Palvelujen ostot

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027	BG/TA 2024- 2025%
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-8 323 184	-8 400 836	-9 552 317	-9 519 683	-9 525 584	13,23 %

För köp av tjänster har i budgeten reserverats 9,55 miljoner euro.

Talousarviossa on varattu 9,55 miljoonaa euroa palvelujen ostoon.

Understöd och bidrag- Tuet ja avustukset

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027	BG/TA 2024- 2025%
Understöd/Avustukset	-1 157 734	-1 201 421	-1 300 421	-1 295 421	-1 295 421	7,82 %

För understöd och bidrag har i budgeten reserverats 1,3 miljoner euro.

Understöd och bidrag innehåller betalda understöd och bidrag till hushåll och samfund.

Tukiin ja avustuksiin on varattu 1,3 miljoonaa euroa.

Tuet ja avustukset sisältävät kotitalouksille ja yhteisöille maksettavia tukia ja avustuksia.

Skatteinkomster – Verotulot

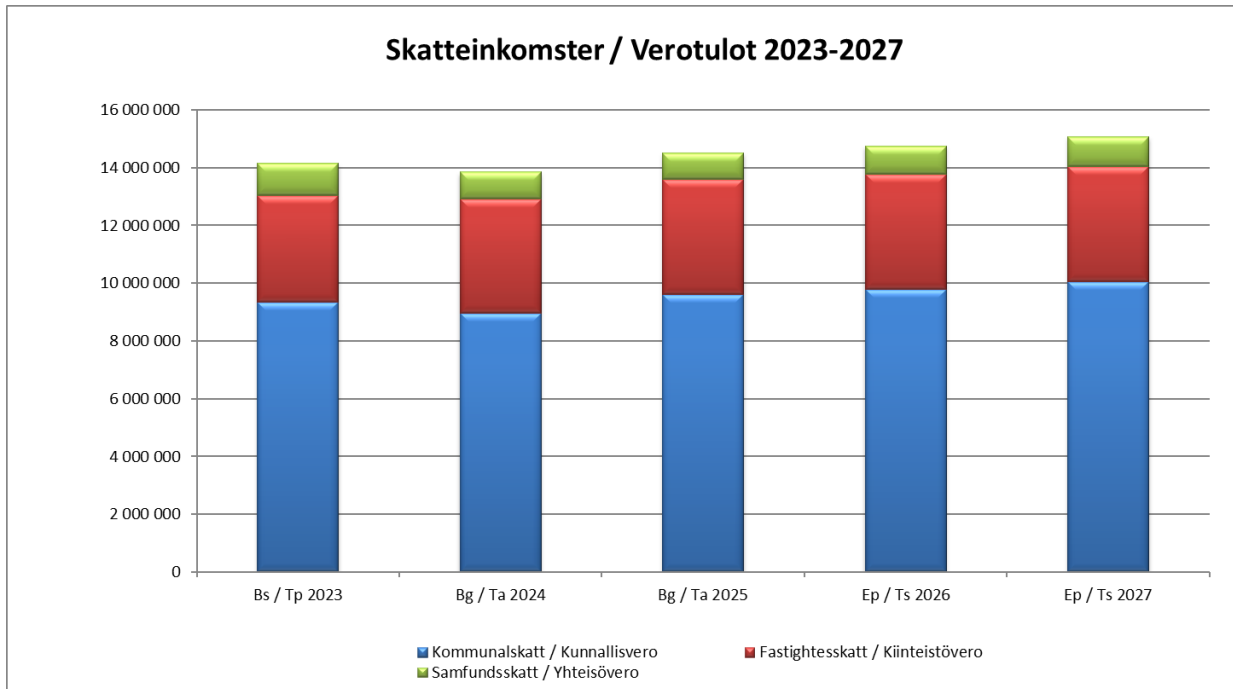
Kommunens skatteintäkter fördelas på kommunalskatt, samfundsskatt och fastighetsskatt. År 2025 är andelen kommunalskatt 66 procent, samfundsskatt 6 procent och fastighetsskatt 27 procent.

Skatteintäkterna baserar sig på kommunförbundets skatteprognos från 24.9.2024.

Kunnan verotulot jakautuvat kunnallisveroon, yhteisöveroon ja kiinteistöveroon. Vuonna 2025 kunnallisveron osuus on 66 prosenttia, yhteisöveron osuus 6 prosenttia ja kiinteistöveron osuus 27 prosenttia.

Verotulot perustuvat kuntaliiton verotulonusteeseen 24.9.2024.

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027	BG/TA 2024- 2025%
Skatteinkomster / Verotulot	14 152 535	13 851 000	14 517 000	14 749 000	15 075 000	4,81 %
Kommunalskatt / Kunnan tulovero	9 347 112	8 967 000	9 605 000	9 778 000	10 051 000	7,11 %
Fastighetsskatt / Kiinteistövero	3 691 908	3 944 000	3 995 000	3 995 000	3 995 000	1,29 %
Samfundsskatt / Osuus yhteisöveron tuotosta	1 113 515	940 000	917 000	976 000	1 029 000	-2,45 %

Kommunens intäkter består av 40 procent skatteintäkter, 26 procent statsandelar och 34 procent verksamhets- och finansieringsintäkter. Kommundirektörens budgetförslag utgår ifrån oförändrade skattesatser för år 2025.

Kunnan tuloista 40 prosenttia on verotuloja, 26 prosenttia valtionosuuksia ja 34 prosenttia toiminta- ja rahoitustuottoja. Kunnanjohtajan talousarvioesitys perustuu siihen, että vuoden 2025 veroprosentit pysyvät samalla tasolla kuin vuonna 2024.

Statsandelar – Valtionosuudet

Enligt kommunförbundets beräkningar erhåller Kimitoöns kommun år 2025 9,5 miljoner euro i statsandelar.

Kuntaliiton laskelmien mukaan Kemiönsaaren kunta saa 9,5 miljoonaa euroa valtionosuuksia vuonna 2025.

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027	BG/TA 2024- 2025%
Statsandelar/Valtionosuudet	9 892 424	9 206 702	9 561 938	9 561 938	9 561 938	3,86 %

Då social- och hälsovårdsuppgifterna överfördes från kommunerna till välfärdsområdena kom kommunernas roll inom främjandet av välfärd och hälsa samt i förebyggandet av social- och hälsovårdsutgifter att öka. I statsandelssystemet infördes därav ett nytt kriterium, en tilläggsdel för främjande av välfärd och hälsa.

Kun sosiaali- ja terveystalvetut siirtyivät kunnilta hyvinvointialueille, kuntien rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisenä sekä sosiaali- ja terveystalvetlumenojen kasvun edistämisenä kasvoi. Valtionosuusjärjestelmään on täten otettu käyttöön uusi kriteeri, lisäosa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

För tillfället pågår en förnyelse av

statsandelssystemet som skall komma att verkställas från år 2026.

I det totala beloppet statsandelar ingår skärgårdstillägget om 2,7 miljoner euro.

Valtionosuusjärjestelmää uudistetaan parhaillaan, ja uudistus on tarkoitus toteuttaa vuodesta 2026 alkaen.

Valtionosuuksien kokonaismäärään sisältyy saaristolisiä, joka on 2,7 miljoonaa euroa.

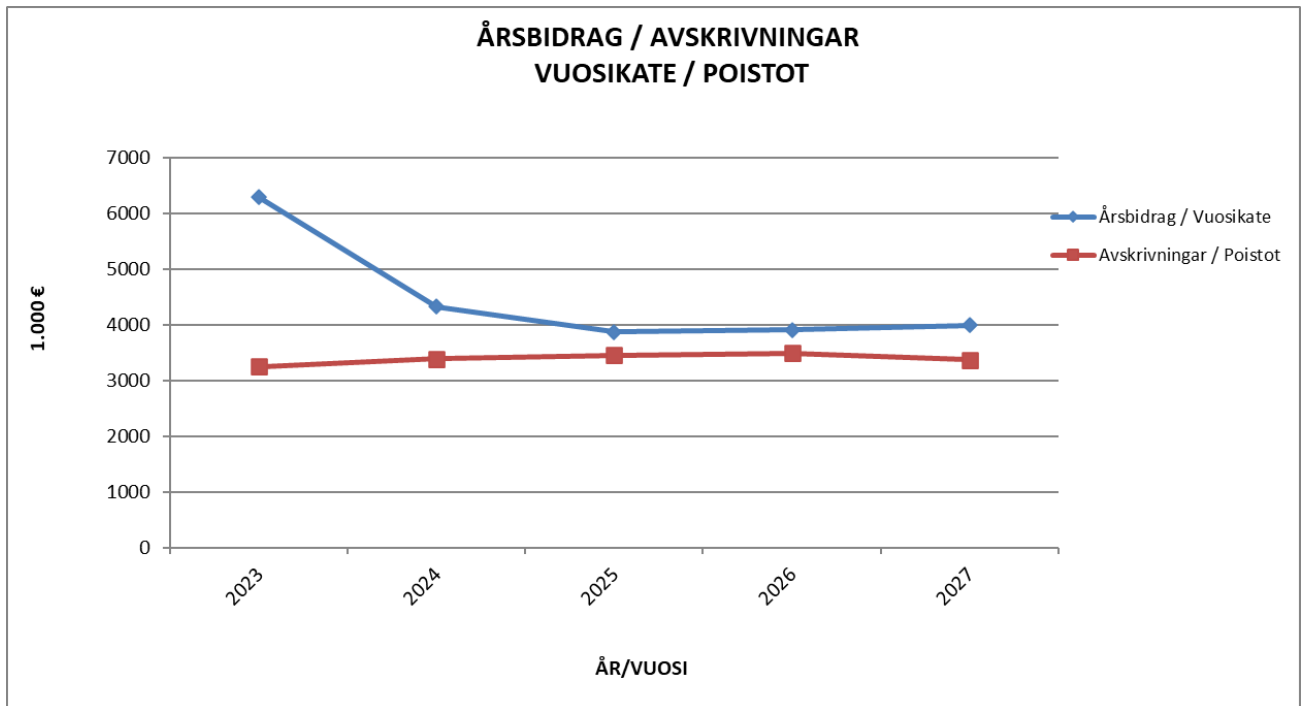
Årsbidrag – Vuosikate

Årsbidraget i budgeten för år 2025 är 3,83 miljoner euro. Årsbidraget minskar med nästan 490 000 euro euro från år 2024. Årsbidraget täcker avskrivningarna med 110 procent.

För ekonomiplanepreioden 2026–2027 förväntas årsbidraget bibehållas på ca 3,9 miljoner euro.

Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on 3,83 miljoonaa euroa. Vuosikate vähenee 490 000 eurolla vuodesta 2024. Vuosikate kattaa melkein 110 prosenttia poistoista.

Taloussuunnitelmakaudella 2026–2027 vuosikatteen arvioidaan jäävän noin 3,9 miljoonaa euron tasolle.

Finansiella intäkter och kostnader - Rahoitustuotot ja -kulut

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027	BG/TA 2024- 2025%
Finansiella intäkter och kostnader / Rahoitustuotot ja -kulut	-146 286	-304 000	-200 000	-184 000	-148 300	-34,21 %
Ränteintäkter/Korkotuotot	169 510	163 000	104 500	98 500	131 500	-35,89 %
Övriga finansiella intäkter / Muut rahoitustuotot	103 322	73 000	83 000	83 000	83 000	13,70 %
Räntekostnader / Korkokulut	-356 932	-473 000	-320 000	-298 000	-295 300	-32,35 %
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoituskulut	-62 186	-67 000	-67 500	-67 500	-67 500	0,75 %

Räntekostnaderna är prognostiserade enligt kommunens främmande kapital dvs lånebördan samt på basen av finansmarknadens ränteprognoser.

Kommunen har under våren 2024 som en del av sin riskhantering gått igenom sin låneportfölj och tagit ställning till skyddsgraden av låneportföljen.

Korkokulut on arvioitu kunnan vieraan pääoman eli lainakannan mukaan sekä rahoitusmarkkinoiden korkoennusteet huomioon ottaen.

Kunta on keväällä 2024 osana riskienhallintaa käynyt läpi lainasalkkunsu ja ottanut kantaa lainasalkun suojausasteeseen.

Avskrivningar och nedskrivningar - Poistot ja arvonalentumiset

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027	BG/TA 2024- 2025%
Avskrivningar och nedskrivningar / Poistot ja arvonalentumiset	-3 248 776	-3 385 000	-3 457 000	-3 486 000	-3 368 000	2,13 %
Avskrivningar enligt plan / Suunnitelman mukaiset poistot	-3 248 776	-3 385 000	-3 457 000	-3 486 000	-3 368 000	2,13 %
Nedskrivningar / Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0,00 %

Investeringsutgifterna bokförs som kostnader i form av avskrivningar under investeringens ekonomiska livslängd. Meningen med avskrivningarna är att täcka reparationsinvesteringarna. Avskrivningarna räknas enligt den av fullmäktige godkända avskrivningsplanen.

År 2025 är avskrivningarna 3,45 miljoner euro, eller 150 000 euro högre än i budget 2024. Investeringarna under 2025 är budgeterade till totalt 4,2 miljoner euro.

Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisen käyttöiän aikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaan.

Vuonna 2025 poistot ovat 3,45 miljoonaa euroa, tai 150 000 euro suuremmat kuin vuonna 2024. Vuodeksi 2025 on budjetoitu investointeja yhteensä 4,2 miljoonalla eurolla.

Räkenskapsperiodens resultat - Tilikauden tulos

År 2025 är räkenskapsperioden överskott drygt 498 000 euro. Jämfört med år 2024 försämras resultatet med 0,5 miljoner euro. För år 2026 förväntas överskottet vara nästan 550 000 euro och för år 2027 ca 720 000 euro.

Vuoden 2025 tilikauden ylijäämä on reilut 498 000 euroa. Vuoteen 2024 verrattuna tulos huononee 0,5 miljoonalla eurolla. Vuonna 2026 ylijäämän odotetaan olevan melkein 550 000 euroa ja vuonna 2027 noin 720 000 euroa.

VII FINANSIERINGSANALYS – RAHOITUSLASKELMA

	BINDNING / SITOVUUS	ANSLAG / MÄÄRÄRAHAT	BERÄKNADE INKOMSTER / TULOARVIOT	VERKSAMHETS- BIDRAG / TOIMINTAKATE
DRIFTSEKONOMIDEL / KÄYTTÖTALOUSOSA				
Förvaltningsavdelningen / Hallinto-osasto	N	2 316 209	439 630	-1 876 579
Näringslivsavdelningen / Elinkeino-osasto	N	2 727 136	259 510	-2 467 626
Bildningsavdelningen / Sivistysosasto	N	16 167 233	460 790	-15 706 443
Välfärdsavdelningen / Hyvinvointiosasto	N	1 819 282	311 800	-1 507 482
Tekniska avdelningen / Tekninen osasto	N	9 369 347	10 874 243	1 504 896
Varav försäljningsvinster / Josta myyntivoitot	B		60 000	
Varav försäljningsförluster / Josta myyntitappiot	B			
RESULTATRÄKNINGSDEL / TULOSLASKELMAOSA				
Skatteinkomster / Verotulot	B		14 517 000	
Statsandelar / Valtionosuudet	B		9 561 938	
Ränteinkomster / Korkotulot	B		104 500	
Övriga finansiella inkomster / Muut rahoitustulot	B		83 000	
Ränteutgifter / Korkomenot	B	320 000		
Övriga finansiella utgifter / Muut rahoitusmenot	B	67 500		
INVESTERINGSDEL / INVESTOINTIOSA				
Fastighetsinvesteringar / Kiinteistöt	B	1 340 000		
Samhällstekniska investeringar / Infra investoinnit	B	2 060 000		
Lösöre / Irtaimisto	B	110 000		
ADB-investeringar / ATK-investoinnit	B	140 000		
Idrotts- och friluftsinvesteringar / Liikunta- ja ulkoiluinv	B	400 000		
Vatten- och avloppsinvesteringar / Vesi- ja jätevesiinv	B	295 000		
FINANSIERINGSDEL / RAHOITUSOSA				
Förändringar i utlåningen / Antolainauksen muutokset				
Ökning av utlåningen till affärsverket / Antolainasaamisten lisäykset		334 301		
Minskning av utlåningen till affärsverket / Antolainasaamisten vähennykset			434 778	
Förändringar i lånestocken / Lainakannan muutokset				
Ökning av långfristiga lån av kommunen / Pitkäaikaisten lainojen lisäykset kunnalta			334 301	
Ökning av långfristiga lån av övriga / Pitkäaikaisten lainojen lisäykset muilta				
Minskning av långfristiga lån av kommunen / Pitkäaikaisten lainojen vähennykset kunnalta		434 778		
Minskning av långfristiga lån av övriga / Pitkäaikaisten lainojen vähennykset muilta		1 020 912		
Förändring av kortfristiga lån / Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Inverkan på likviditeten / Vaikutus maksuvalmiuteen				
TOTALT / YHTEENSÄ		38 921 698	37 381 490	

N = bindande nettoanslag / nettoinkomst

N = sitovuus nettomääräraha / -tuloarvio

Nyckeltal i bokslutet - Rahoituslaskelman tunnusluvut

- Ackumulerat kassaflöde för verksamhet och investeringar

Ett positivt nyckeltal för ackumulerat kassaflöde för verksamhet och investeringar visar hur stor del av kassaflödet som kan användas för utlåning, amorteringar och för att stärka kassan. Ett negativt nyckeltal visar att utgifterna måste täckas med kassamedel eller med lån. Kassaflödet för verksamhet och investeringar torde inte få förbli negativt.

- Låneskötselbidrag
= (Årsbidrag + räntekostnader) /
(Räntekostnader + amorteringar)

Låneskötselbidraget beskriver kommunens interna finansierings tillräcklighet för betalning av räntor och amorteringar. Interna finansieringen räcker till skötsel av lån om nyckeltalet är 1 eller större. Om nyckeltalet är under 1 måste man för att sköta främmande kapital lyfta mera lån, sälja kommunens egendom eller minska på kassamedlen.

- Kassans tillräcklighet
= 365 dgr * Kassamedlen vid räkenskapsperiodens slut / Betalningar ur kassan under räkenskapsperioden

Kommunens betalningsförmåga förklaras med antal kassadagar. Nyckeltalet visar hur många dagars utbetalningar som kan täckas med kassamedlen. Tillräckligt antal kassadagar kan anses vara 14–30 dagars tillräcklighet.

- Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää lainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

- Lainanhoitokate
= (Vuosikate + korkokulut) / (Korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, myymään kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

- Kassan riittävyys
= 365 pv * Rahavarat varainhoitovuoden lopussa / Kassasta maksut varainhoitovuonna

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Riittävänä tavoitearvona voidaan pitää 14–30 päivän kassan riittävyyttä.

7.1 Finansieringsanalys - Rahoituslaskelman analysointi

FINANSIERINGSANALYS / RAHOITUSLASKELMA

Inklusive Kimitoöns Vattenaffärsverk / Kemiönsaaren vesiliikelaitos mukaan lukien

EXTERN / INTERN ULKOKAINEN / SISÄINEN	Bokslut Tilinpäätös 2023	Budget Talousarvio 2024	Budget Talousarvio 2025	Ekonomiplan Taloussunn. 2026	Ekonomiplan Taloussunn. 2027
Kassaflödet i verksamheten / Toiminnan rahavirta					
Årsbidrag / Vuosikate	6 290 383	4 319 514	3 825 704	3 704 877	3 793 446
Extraordinära poster / Satunnaiset erät					
Korrektivposter till internt tillförda medel / Tulorahoituksen korjaukset	-13 121	-110 000	-60 000	-60 000	-60 000
Kassaflödet i verksamheten / Toiminnan rahavirta	6 277 261	4 209 514	3 765 704	3 644 877	3 733 446
Kassaflödet för investeringarnas del / Investointien rahavirta					
Investeringsutgifter / Investointimenot	-3 372 728	-3 788 000	-4 345 000	-2 870 000	-1 480 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter / Rahoitusosuudet invest	202 972				
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva /	64 138	110 000	60 000	60 000	60 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot					
Kassaflödet för investeringarnas del / Investointien rahavirta	-3 105 618	-3 678 000	-4 285 000	-2 810 000	-1 420 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde / Toiminnan ja investointien rahavirta	3 171 644	531 514	-519 296	834 877	2 313 446
Kassaflödet för finansieringens del / Rahoituksen rahavirta					
Förändringar i utlåningen / Antolainauksen muutokset					
Ökning av utlåningen till affärsverk / Antolainasaamisten lisäykset lii	-1 984 799	-357 150	-334 301	-269 602	-239 126
Minskning av utlåningen till affärsverk / Antolainasaamisten vähenn	375 715	512 210	434 778	565 130	506 152
Förändringar i utlåningen / Antolainauksen muutokset	-1 609 084	155 060	100 477	295 528	267 026
Förändringar i lånebeståndet / Lainakannan muutokset					
Ökning av långfristiga lån av kommunen / Pitkäaikaisten lainojen lis	1 984 799	357 150	334 301	269 602	239 126
Ökning av långfristiga lån av övriga / Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta					
Minskning av långfristiga lån av kommunen / Pitkäaikaisten lainojen	-375 715	-512 210	-434 778	-565 130	-506 152
Minskning av långfristiga lån av övriga / Pitkäaikaisten lainojen vähe	-3 274 206	-1 340 912	-1 020 912	-884 748	-884 748
Förändring av kortfristiga lån / Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Förändringar i lånebeståndet / Lainakannan muutokset	-1 665 122	-1 495 972	-1 121 389	-1 180 276	-1 151 774
Förändringar i eget kapital / Oman pääoman muutokset					
Övriga förändringar av likviditeten / Muut maksuvalmiuden muutokset	-5 017				
Kassaflödet för finansieringens del / Rahoituksen rahavirta	-3 279 223	-1 340 912	-1 020 912	-884 748	-884 748
Förändring av likvida medel / Rahavarojen muutos	-107 579	-809 398	-1 540 208	-49 871	1 428 697
Skuldbörda / Lainakanta	9 509 348	8 421 730	7 147 524	6 262 776	5 378 028
Lån/invånare - Laina/asukas	1 473	1 296	1 131	991	851
Invånarantal / Asukasluku	6456	6500	6320	6320	6320
Kassans tillräcklighet, dgr / Kassan riittävyys, päivät	100	51	59	61	77

Verksamhetens kassaflöde

Verksamhetens kassaflöde beskriver resultaträkningens intäkters och kostnaders påverkan på kassamedlen. Interna finansieringen fås när man ur årsbidraget minskar interna finansieringens korrektivposter och extraordinära intäkter.

Kassaflödet för investeringarnas del

Kassaflödet för investeringarnas del fås då man från investeringsutgifterna minskar bestående aktivas överlåtelsevinst samt finansieringsandelar som beviljats för investeringsprojekt. Kassaflödet för investeringarnas del betyder hur mycket kommunen netto finansierar investeringar.

Under de kommande åren eftersträvas att investeringarna hålls på en måttlig nivå. Bruttoinvesteringarna under år 2025 är 4,35 miljoner euro. I beloppet ingår ett betydande antal investeringsprojekt både för fastigheternas som infrans del. Fastighetsinvesteringarna kommer under år 2025 till största delen att omfatta skolfastigheter.

Investeringarna beskrivs närmare i kapitel 9.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde är nästan 520 000 euro negativt. I bokslut 2023 var motsvarande nyckeltal 3,17 miljoner euro.

Om verksamhetens och investeringarnas kassaflöde är positivt innebär det att man kan med intern finansiering finansiera investeringar och/eller sköta amorteringar.

Finansieringens kassaflöde

I finansieringens kassaflöde budgeteras förändringar i utlåningen, skuldbördan och i eget kapital.

Skuldbördan

Toiminnan rahavirta

Toiminnan rahavirta kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Tulorahoitus saadaan vähentämällä vuosikatteesta tulorahoituksen korjaukset ja satunnaiset tuotot.

Investointien rahavirta

Investointien rahavirta saadaan vähentämällä investointimenoista pysyvien vastaavien luovutusvoitot sekä investointikohteisiin myönnetyt rahoitusosuudet. Investointien rahavirta tarkoittaa sitä, kuinka paljon kunta rahoittaa investointeja nettomääräisesti.

Tulevina vuosina investoinnit pyritään pitämään maltillisina. Bruttoinvestoinnit vuonna 2025 ovat 4,35 miljoonaa euroa. Määräraha sisältää huomattavan määrän investointihankkeita sekä kiinteistöjen että infran osalta.

Kiinteistöinvestoinnit kohdistuvat vuonna 2025 suurimmaksi osaksi koulukiinteistöihin.

Investoinnit esitellään tarkemmin luvussa 9.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta on melkein 520 000 euroa negatiivinen. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä vastaava tunnusluku oli 3,17 miljoonaa euroa.

Jos toiminnan ja investointien rahavirta on positiivinen, tarkoittaa se, että tulorahoituksella pystytään rahoittamaan investointeja ja/tai lyhentämään lainoja.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan antolainojen, lainakannan ja oman pääoman muutokset.

Lainamäärä

Vuodelle 2025 ja taloussuunnitelmakaudelle 2026–2027 ei budjetoida pitkäaikaisia ulkoisia lainoja. Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset vuonna 2025 ovat 1 miljoonaa euroa.

För år 2025 och ekonomiplanepериоден 2026–2027 budgeteras inte upptagning av extern långfristig kredit.

Amorteringarna på långfristiga lån år 2025 uppgår till 1 miljon euro. Nettominskningen av lån under år 2024 är 1 miljon euro.

I slutet av år 2025 förväntas skuldbördan vara 7,15 miljoner euro eller 1 131 euro/invånare. I slutet av ekonomiplanepериоден år 2027 förväntas skuldbördan ha minskat till 5,38 miljoner euro eller 851 euro/invånare.

Lainojen nettomääräinen vähennys vuonna 2024 on 1 miljoona euroa.

Vuoden 2025 lopussa lainakannan odotetaan olevan 7,15 miljoonaa euroa tai 1 131 euroa/asukas. Taloussuunnitelmakauden lopussa vuonna 2027 lainakannan odotetaan laskeneen 5,38 miljoonaan euroon tai 851 euroon/asukas

VIII DRIFTSEKONOMI ENLIGT AVDELNING - KÄYTTÖTALOUS OSASTOITTAIN

8.1 FÖRVALTNINGSAVDELNINGEN / HALLINTO-OSASTO

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	520 405	445 470	439 630	439 630	439 630
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	406 737	436 530	431 550	431 550	431 550
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	0	0	0	0	0
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	34 642	2 940	2 080	2 080	2 080
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	79 026	6 000	6 000	6 000	6 000
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-2 432 308	-2 105 907	-2 316 209	-2 356 599	-2 397 792
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-999 261	-1 008 959	-1 075 742	-1 097 255	-1 119 198
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-833 219	-814 766	-893 970	-911 849	-930 085
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-166 042	-194 193	-181 772	-185 406	-189 113
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-147 819	-169 084	-156 071	-159 192	-162 376
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-18 224	-25 109	-25 701	-26 214	-26 737
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-854 154	-870 044	-986 790	-1 005 667	-1 024 917
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 156	-19 000	-22 800	-22 800	-22 800
Understöd/Avustukset	-419 741	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-136 995	-97 904	-120 877	-120 877	-120 877
Hyror/Vuokrat	-133 238	-97 904	-120 877	-120 877	-120 877
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-3 758	0	0	0	0
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-1 911 903	-1 660 437	-1 876 579	-1 916 969	-1 958 162
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-56 219	-61 530	-82 680	-82 680	-82 680
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-1 968 123	-1 721 967	-1 959 259	-1 999 649	-2 040 842

**FÖRVALTNINGSAVDELNING - HALLINTO-OSASTO
FÖRVALTNINGSENHET / HALLINTOYKSIKKÖ**

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Ekonomi- och personalchef - Talous- ja henkilöstöjohtaja

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	44 077	26 120	21 300	21 300	21 300
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-1 280 253	-1 031 034	-1 206 679	-1 226 436	-1 246 584
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-525 990	-528 510	-611 600	-623 832	-636 307
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-450 993	-434 900	-515 900	-526 218	-536 741
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-74 997	-93 610	-95 700	-97 614	-99 566
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-66 478	-81 500	-82 820	-84 477	-86 167
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-8 519	-12 110	-12 880	-13 137	-13 399
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-266 282	-324 746	-396 887	-404 412	-412 085
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 464	-14 100	-17 400	-17 400	-17 400
Understöd/Avustukset	-419 741	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-53 777	-53 678	-70 792	-70 792	-70 792
Hyror/Vuokrat	-51 757	-53 678	-70 792	-70 792	-70 792
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-2 020	0	0	0	0
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-1 236 177	-1 004 914	-1 185 379	-1 205 136	-1 225 284
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-20 035	-29 240	-53 040	-53 040	-53 040
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-1 256 213	-1 034 154	-1 238 419	-1 258 176	-1 278 324

Verksamhet

Förvaltningsenheten har hand om fullmäktiges och kommunstyrelsens berednings- och genomförandeuppgifter samt ansvarar för kommunens arkivförvaltning och valupplägg. Enheten stöder andra enheter och funktioner med sakkunnigtjänster för att stöda beslutsfattandet och ledningen i kommunen.

Toiminta

Hallintoyksikkö hoitaa valtuuston ja kunnanhallituksen valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät sekä vastaa kunnan arkistohallinnasta ja vaalijärjestelyistä. Yksikön tehtävänä on tukea eri osastojen palvelutuotantoa sekä tarjota asiantuntijapalveluja kunnan päätöksenteon ja johtamisen tueksi.

Ändringar budget 2024 / 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

Ökade personalkostnader 80 000 euro
- kommunikatören som tidigare verkat under näringslivsavdelningen 60 000 euro
- kollektivavtalsenliga höjningar 20 000 euro

Ökade kostnader för köptjänster 50 000 euro
- ökning av personalens cybersäkerhets-kunnande

Ökade hyreskostnader 11 000 euro
- ökning av intern hyra

Lisääntyneet henkilöstökulut 80 000 euroa
- tiedottaja, joka aiemmin kuului elinkeinosastoon 60 000 euroa
- työehtosopimuksen mukaiset korotukset 20 000 euroa

Lisääntyneet palvelujen ostot 50 000 euro
- henkilökunnan kyberturvallisuusosaamisen lisääminen

Lisääntyneet vuokratulot 11 000 euroa
- sisäisen vuokran lisäys

FÖRVALTNINGSAVDELNING - HALLINTO-OSASTO EKONOMIENHET / TALOUSYKSIKKÖ

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Ekonomi- och personalchef - Talous- ja henkilöstöjohtaja

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	8 254	42 300	47 300	47 300	47 300
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-391 773	-699 995	-733 270	-747 087	-761 179
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-202 936	-335 245	-318 765	-325 140	-331 643
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-163 383	-263 850	-261 400	-266 628	-271 961
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-39 552	-71 395	-57 365	-58 512	-59 682
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-35 304	-62 770	-48 720	-49 694	-50 688
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-4 248	-8 625	-8 645	-8 818	-8 994
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-152 524	-341 335	-385 690	-393 132	-400 721
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 626	-3 400	-4 400	-4 400	-4 400
Understöd/Avustukset	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-32 688	-20 015	-24 415	-24 415	-24 415
Hyror/Vuokrat	-32 248	-20 015	-24 415	-24 415	-24 415
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-440	0	0	0	0
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-383 519	-657 695	-685 970	-699 787	-713 879
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-5 020	-1 880	-1 210	-1 210	-1 210
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-388 538	-659 575	-687 180	-700 997	-715 089

Verksamhet

Ekonomienheten sköter hela kommunens ekonomiförvaltning och stöttar kommunen med ekonomisk kompetens och ekonomistyrningsverktyg genom att ta fram kalkyler, prognoser och analyser. Enheten handhar om budget- och bokslutsprocesserna samt ansvarar för den statliga ekonomirapporteringen. Från år 2024 har personalförvaltningen och löneräkningen inkluderats i ekonomienheten.

Toiminta

Talouksyksikkö hoitaa koko kunnan taloushallintoa ja tukee kuntaa talousosaamisella ja taloushallinnon työkaluilla tuottamalla laskelmia, ennusteita ja analyysejä. Yksikkö hoitaa talousarvio- ja tilinpäätösprosesseja sekä vastaa valtion talousraportoinnista. Vuodesta 2024 lähtien henkilöstöhallinto ja palkanlaskenta sisältyvät talouksyksikköön.

Ändringar budget 2024 / 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

Minskade personalkostnader 16 480 euro
- lägre pensionskostnader

Vähentyneet henkilöstökulut 16 480 euroa
- pienemmät eläkekulut

Ökade kostnader för köp av tjänster 40 000 euro
- ökade kostnader för ekonomi- och personaladministrationssystemen
- köp av arbetarskyddstjänster

Lisääntyneet palvelujen ostot 40 000 euroa
- lisääntyneet kulut talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmistä
- työsuojelupäällikköpalveluiden osto

**FÖRVALTNINGSAVDELNING - HALLINTO-OSASTO
IKT-ENHET / IKT-YKSIKKÖ**

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: IT-driftschef - IT-käyttöpäällikkö

	BS2023	BG2024	BG2025	EP2026	EP2027
	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	428 369	377 050	371 030	371 030	371 030
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-432 971	-374 878	-376 260	-383 076	-390 029
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-139 961	-145 204	-145 377	-148 283	-151 248
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-113 165	-116 016	-116 670	-119 003	-121 383
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-26 797	-29 188	-28 707	-29 280	-29 865
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-23 840	-24 814	-24 531	-25 021	-25 521
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-2 957	-4 374	-4 176	-4 259	-4 344
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-261 917	-203 963	-204 213	-208 123	-212 111
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1 500	-1 000	-1 000	-1 000
Understöd/Avustukset	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-31 092	-24 211	-25 670	-25 670	-25 670
Hyror/Vuokrat	-31 040	-24 211	-25 670	-25 670	-25 670
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-53	0	0	0	0
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-4 601	2 172	-5 230	-12 046	-18 999
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-31 164	-30 410	-28 430	-28 430	-28 430
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-35 765	-28 238	-33 660	-40 476	-47 429

Verksamhet

IKT-enheten ansvarar för kommunens IT-användarstöd samt underhåll och utveckling av kommunens gemensamma informationsnät, servrar, arbetsstationer, telefonsystem, IKT-utrustning, program och informationssäkerhet.

Toiminta

IKT-yksikkö vastaa kunnan IT-käyttötuesta sekä kunnan yhteisen tietoverkon, palvelinten, työasemien, puhelinjärjestelmän, IKT-laitteiston, ohjelmien ja tietoturvan ylläpidosta ja kehittämisestä.

Ändringar budget 2024 / 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

8.2 NÄRINGSBLIVSAVDELNINGEN / ELINKEINO-OSASTO

- NÄRINGSBLIVSAVDELNINGENS VERKSAMHET / ELINKEINO-OSASTON TOIMINTA
- PROJEKTVERKSAMHET / PROJEKTITOIMINTA

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	324 486	207 463	259 510	259 510	259 510
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	20 594	0	14 000	14 000	14 000
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	0	0	0	0	0
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	303 892	207 463	245 510	245 510	245 510
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-1 413 103	-2 113 796	-2 727 136	-2 768 555	-2 810 798
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-652 732	-837 554	-579 270	-590 855	-602 671
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-527 795	-677 184	-477 750	-487 305	-497 051
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-124 937	-160 370	-101 520	-103 550	-105 620
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-111 090	-135 431	-85 520	-87 230	-88 974
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-13 847	-24 939	-16 000	-16 320	-16 646
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-616 970	-718 421	-1 514 226	-1 544 060	-1 574 487
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 804	-14 458	-19 708	-19 708	-19 708
Understöd/Avustukset	-25 508	-399 000	-503 000	-503 000	-503 000
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-67 090	-144 363	-110 932	-110 932	-110 932
Hyror/Vuokrat	-66 343	-49 742	-59 932	-59 932	-59 932
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-747	-94 621	-51 000	-51 000	-51 000
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-1 088 617	-1 906 333	-2 467 626	-2 509 045	-2 551 288
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-16 428	-51 640	-56 800	-56 800	-56 800
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-1 105 045	-1 957 973	-2 524 426	-2 565 845	-2 608 088

NÄRINGSLIVSAVDELNING / ELINKEINO-OSASTO
NÄRINGSLIVSAVDELNINGENS VERKSAMHET / ELINKEINO-OSASTON TOIMINTA
 Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Näringslivschef - Elinkeinojohtaja

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	18 868	52 080	14 000	14 000	14 000
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-1 037 845	-1 772 951	-2 259 976	-2 293 051	-2 326 784
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-409 522	-702 380	-569 620	-581 012	-592 631
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-331 503	-572 750	-477 750	-487 305	-497 051
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-78 019	-129 630	-91 870	-93 707	-95 580
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-69 080	-108 630	-75 870	-77 387	-78 934
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-8 939	-21 000	-16 000	-16 320	-16 646
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-491 451	-607 371	-1 106 716	-1 128 399	-1 150 513
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 035	-14 458	-19 708	-19 708	-19 708
Understöd/Avustukset	-25 508	-398 000	-503 000	-503 000	-503 000
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-65 330	-50 742	-60 932	-60 932	-60 932
Hyror/Vuokrat	-65 048	-49 742	-59 932	-59 932	-59 932
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-282	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-1 018 977	-1 720 871	-2 245 976	-2 279 051	-2 312 784
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-16 428	-51 640	-56 800	-56 800	-56 800
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-1 035 405	-1 772 511	-2 302 776	-2 335 851	-2 369 584

PROJEKTAKTIVITETER / PROJEKTITOIMINTA	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	305 618	155 383	245 510	245 510	245 510
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-375 258	-340 845	-467 160	-475 504	-484 014
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-243 210	-135 174	-9 650	-9 843	-10 040
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-196 292	-104 434	0	0	0
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-46 918	-30 740	-9 650	-9 843	-10 040
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-42 010	-26 801	-9 650	-9 843	-10 040
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-4 908	-3 939	0	0	0
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-125 519	-111 050	-407 510	-415 661	-423 974
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 769	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-1 760	-93 621	-50 000	-50 000	-50 000
Hyror/Vuokrat	-1 295	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-466	-93 621	-50 000	-50 000	-50 000
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-69 640	-185 462	-221 650	-229 994	-238 504
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-69 640	-185 462	-221 650	-229 994	-238 504

Verksamhet

- Näringslivsavdelningens verksamhetsområden är:
- tjänster för sysselsättningsfrämjande och utveckling av skötseln av sysselsättningen,

Toiminta

- Elinkeino-osaston toiminta-alueita ovat:
- työllisyyden edistämisen palvelut ja työllisyydenhoidon kehittäminen,

- kommunens företags- och arbetsgivar-tjänster samt företagsrådgivning,
- att främja utnyttjandet av extern finansiering i utvecklingsverksamhet,
- utveckling och samordning av intressebevakning med särskild inriktning på att säkerställa kommunens livskraft och attraktivitet,
- att främja kommunens välkändhet och attraktivitet gentemot inflyttare, företagare och investerare,
- att förbättra områdets livskraft och konkurrenskraft genom att främja företagsbildning och tillväxt, och utveckla kommunens företagsvänlighet,
- att främja kunskapsbaserad ledning och informationsproduktion,
- att arbeta för att utveckla skärgården och bibehålla den som en livskraftig boplats genom bred samverkan och fungerande förbindelser samt betona skärgårdens attraktivitet,
- landsbygdstjänster som inom jordbrukstödsförvaltningen inkluderar bland annat kundbetjäning, rådgivning och utbildning, användarstöd för Vipu-tjänsten och Vipu-mobilen samt behandling och beviljande av jordbruksstöd samt
- kollektivtrafikens administration och främjande i kommunen.
- främjande av byarnas välfärd och service
- kunnan yritys- ja työnantajapalvelujen järjestäminen,
- ulkopuolisen rahoituksen hyödyntämisen edistäminen kehittämistoiminnassa,
- edunvalvonnan kehittäminen ja koordinaatio keskittyen erityisesti kunnan elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden varmistamiseen,
- kunnan tunnettuuden ja vetovoiman lisääminen tulomuuttajien, yrittäjien ja sijoittajien suuntaan,
- alueen elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn edistäminen edesauttamalla yritysten syntyä ja kasvua, kunnan yritysmyönteisyyden kehittäminen,
- tiedolla johtamisen edistäminen ja tiedon tuottaminen,
- saariston kehitystyö ja elinvoimaisena asuinpaikkana pitäminen laaja-alaisen yhteistyön ja toimivien yhteyksien avulla sekä tuomalla esiin saariston vetovoimaa,
- maaseutupalvelut, jotka sisältävät mm. maataloustukihallinnon asiakaspalvelun, neuvonnan ja koulutuksen, Vipu-palvelun ja Vipu-mobiilin käyttäjätuen sekä maataloustukien käsittelyn ja myöntämisen sekä
- joukkoliikenteen hallinto ja edistäminen kunnassa.
- kylien hyvinvoinnin ja palveluiden edistäminen.

Tunnusluvut	BS/TP 2023	BG/TA 2024	BG/TA 2025
Antal nya företag/1000 invånare - Uusien yritysten määrä/1000 asukasta	8,7	7	6,5
Arbetslöshet (januari) - Työttömyys (tammi-kuu)	210	215	205
Antal inflyttade under året - Tulomuuttajien määrä vuoden aikana	315	255	260
Antal utflyttade under året - Lähtömuuttajien määrä vuoden aikana	313	250	250
Nettoinflyttning - Nettomuutto	2	5	10

Ändringar budget 2024 / budget 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

Ökade kostnader för sysselsättning 595 000 euro	Lisääntyneet menot, työllisyys 595 000 euroa
Ökade kostnader för Kimitoön 700 50 000 euro	Lisääntyneet menot Kemiönsaari 700, 50 000 euroa
Ökade intäkter för tidskrift Kimitoön 365 14 000 euro	Lisääntyneet tulot Kemiönsaari 365 14 000 euroa
Minskade intäkter för lönesubvention 50 000 euro	Vähentyneet tulot, palkkatuki 50 000 euroa
Minskade kostnader för kommunikation som överförts till förvaltningen 60 000 euro	Vähentyneet menot, viestintä siirretty hallinnolle 60 000 euroa

8.3 BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO

- BILDNINGSAVDELNINGENS FÖRVALTNING / SIVISTYSOSASTON HALLINTO
- SMÅBARNSPEDAGOGIK / VARHAISKASVATUSYKSIKKÖ
- UTBILDNINGSENHET / OPETUSYKSIKKÖ
- VUXENUTBILDNINGSENHET / AIKUISOPETUSYKSIKKÖ
- BIBLIOTEKSENHET / KIRJASTOYKSIKKÖ

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	741 530	508 680	460 790	460 790	460 790
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	266 914	144 500	154 500	154 500	154 500
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	194 517	188 000	200 000	200 000	200 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	253 310	174 380	104 490	104 490	104 490
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	26 789	1 800	1 800	1 800	1 800
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-15 621 684	-15 563 781	-16 167 233	-16 288 503	-16 366 807
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-8 794 465	-8 670 857	-9 125 548	-9 308 056	-9 494 220
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-7 129 847	-6 914 960	-7 322 500	-7 468 950	-7 618 325
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-1 664 619	-1 755 897	-1 803 048	-1 839 106	-1 875 895
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-1 477 553	-1 493 483	-1 540 285	-1 571 087	-1 602 513
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-187 066	-262 414	-262 763	-268 019	-273 382
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-3 429 180	-3 415 031	-3 475 705	-3 414 467	-3 306 607
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-313 315	-327 230	-327 940	-327 940	-327 940
Understöd/Avustukset	-236 453	-185 500	-175 500	-175 500	-175 500
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-2 848 270	-2 965 163	-3 062 540	-3 062 540	-3 062 540
Hyror/Vuokrat	-2 818 083	-2 934 163	-3 032 540	-3 032 540	-3 032 540
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-30 187	-31 000	-30 000	-30 000	-30 000
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-14 880 154	-15 055 101	-15 706 443	-15 827 713	-15 906 017
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-145 357	-150 430	-128 330	-128 330	-128 330
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-15 025 510	-15 205 531	-15 834 773	-15 956 043	-16 034 347

BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO
BILDNINGSAVDELNINGENS FÖRVALTNING / SIVISTYSOSASTON HALLINTO
Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Bildningschef - Sivistysjohtaja

	BS2023	BG2024	BG2025	EP2026	EP2027
	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	22 644	49 520	40 520	40 520	40 520
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-355 988	-331 202	-343 679	-349 706	-355 856
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-225 299	-253 819	-242 094	-246 935	-251 875
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-184 309	-201 000	-195 000	-198 900	-202 878
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-40 990	-52 819	-47 094	-48 035	-48 997
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-36 962	-45 243	-40 112	-40 913	-41 732
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-4 029	-7 576	-6 982	-7 122	-7 265
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-105 746	-47 856	-68 030	-69 216	-70 426
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 853	-3 000	-3 200	-3 200	-3 200
Understöd/Avustukset	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-23 091	-26 527	-30 355	-30 355	-30 355
Hyror/Vuokrat	-22 210	-23 927	-28 755	-28 755	-28 755
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-880	-2 600	-1 600	-1 600	-1 600
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-333 345	-281 682	-303 159	-309 186	-315 336
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-31 405	-91 460	-57 580	-57 580	-57 580
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-364 749	-373 142	-360 739	-366 766	-372 916

Verksamhet

Bildningskansliet ansvarar för avdelningens administration och ekonomi samt utveckling och planering. Bildningskansliet omfattar hela den administrativa personalen på bildningsavdelningen: bildningschef, ledare för grundläggande utbildning, ledare för småbarnspedagogik, sekreterare och administrativ personal vid vuxeninstitutet, och småbarnspedagogiken.

Toiminta

Sivistystoimisto vastaa osaston hallinnosta ja taloudesta sekä kehittämisestä ja suunnittelusta. Sivistystoimistoon kuuluu koko sivistysosaston hallintohenkilöstö: sivistysjohtaja, perusopetusjohtaja, varhaiskasvatustjohtaja, sihteeri sekä aikuisopiston ja varhaiskasvatuksen hallintohenkilöstö.

Ändringar budget 2024 / budget 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

Ökade kostnader, köp av tjänster från andra kommuner 10 000 euro

Lisääntyneet menot, asiakaspalveluiden ostot muilta kunnilta 10 000 euroa

BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO SMÅBARNSPEDAGOGIK / VARHAISKASVATUSYKSIKKÖ

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Ledare för småbarnspedagogik - Varhaiskasvatusjohtaja

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	137 002	135 780	119 040	119 040	119 040
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-3 435 616	-3 518 436	-3 612 691	-3 568 331	-3 477 709
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-2 077 233	-2 085 252	-2 168 308	-2 211 672	-2 255 907
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-1 669 284	-1 668 000	-1 741 500	-1 776 330	-1 811 857
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-407 949	-417 252	-426 808	-435 342	-444 050
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-363 878	-354 368	-364 461	-371 748	-379 183
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-44 071	-62 884	-62 347	-63 594	-64 867
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-656 144	-759 250	-776 459	-688 735	-553 878
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 299	-24 500	-34 300	-34 300	-34 300
Understöd/Avustukset	-236 453	-180 000	-170 000	-170 000	-170 000
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-440 488	-469 434	-463 624	-463 624	-463 624
Hyror/Vuokrat	-433 057	-463 584	-457 774	-457 774	-457 774
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-7 431	-5 850	-5 850	-5 850	-5 850
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-3 298 615	-3 382 656	-3 493 651	-3 449 291	-3 358 669
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-7 838	-2 620	-6 230	-6 230	-6 230
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-3 306 453	-3 385 276	-3 499 881	-3 455 521	-3 364 899

Verksamhet

Enheten för småbarnspedagogik ansvarar för ordnandet av småbarnspedagogik, morgon- och eftermiddagsverksamhet samt för förskoleundervisning. Barnet har rätt till småbarnspedagogik från början av den månaden då barnet blir nio månader ända tills barnet börjar i skolan. Småbarnspedagogiken ordnas utgående från barnets behov. Verksamheten följer läroplanen för småbarnspedagogik och ordnas i daghem eller inom familjedagvård.

Småbarnspedagogiken på Kimitoön är uppdelad i två olika verksamhetsområden. Till det södra verksamhetsområdet hör Hulta, Sofia, Dals och Hitis-Rosala daghem samt familjedagvårdarna som verkar på området. Till det norra verksamhetsområdet hör förutom Silva daghem familjedagvårdarna som verkar på området. Skiftesvård ordnas på Silva daghem.

För familjer som använder sig av privata

Toiminta

Varhaiskasvatusyksikkö vastaa varhaiskasvatuksen, aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä esiopetuksen järjestämisestä. Lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen sen kuukauden alusta, kun lapsi täyttää yhdeksän kuukautta aina siihen saakka, kunnes koulunkäynti alkaa. Varhaiskasvatusta järjestetään lapsen tarpeiden pohjalta. Toiminta seuraa varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmaa ja järjestetään päiväkodissa tai perhepäivähoidossa.

Kemiösaressa varhaiskasvatus on jaettu kahteen eri toiminta-alueeseen. Eteläiseen toiminta-alueeseen kuuluvat Hultan, Sofian, Dalsin ja Hiittisten-Rosalan päiväkodit sekä alueella toimivat perhepäivähoitajat. Pohjoiseen toiminta-alueeseen kuuluvat Silvan lisäksi alueella toimivat perhepäivähoitajat. Silvan päiväkodissa tarjotaan vuorohoitoa.

dagvårdstjänster erbjuder kommunen servicesedlar.

Kunta tarjoaa palveluseleitä yksityisiä varhaiskasvatuksen toimijoita käyttäville perheille.

Tunnusluvut	BS/TP 2023	BG/TA 2024	BG/TA 2025	EP/TS 2026	EP/TS 2027
1 Prestationer Barn / förskola / Suoritukset Lapsi / Esikoulu					
Silva svenska	19,5	21,5	24	15,5	13,5
Silva finska	5	6,5	5	4	4
TTK	3	3,5	3	2	2,5
Hitis-Rosala	1	1	0,5	0,5	1
Dals förskola / Dals esikoulu	12,5	10,5	11,5	10,5	10
Sofia	5	5,5	5,5	5	5
2 Nettokostnad / barn / förskola / Nettokustannus / lapsi / esikoulussa					
Silva ruotsi / suomi	16 680	12 576	12 119	18 207	20 497
Sofia	15 329	17 208	13 430	14 922	15 074
Dals	11 226	14 554	12 604	13 966	14 838
3 Prestationer / Barn / eftis / Lapsi / Eftis					
Dals eftis	15	15	16	15	15
Kimito eftis	27	27	26	25	25
Västanfjärds eftis	7,5	8	11	10	10
Hitis-Rosala	0	0	1	1	1
4 Nettokostnad / barn / Nettokustannus / lapsi / eftis					
Dals eftis	5 106	4 699	4 356	4 708	4 771
Kimito / Kemiön eftis	3 403	2 412	3 425	3 603	3 645
Västanfjärds eftis	2 912	3 000	1 987	2 228	2 272
5 Antal barn / Dagis - Lapsimäärä / Päiväkoti					
Silva	71	70	54	70	75
Hulta	42	43	43	40	40
Sofia	21	20	14	14	15
Hitis-Rosala		3	2	2	2
Familjedagvård - Perhepäivähoito	34	32	30	20	20
Servicekuponger - Palvelusetelit	16	16	16	0	0

Ändringar budget 2024 / budget 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

-Ökade personalkostnader 83 000 euro, där det beaktats det ökade behovet för vikarier samt erbjudande av tillräcklig stöd för barn

- Lisääntyneet henkilöstökustannukset 83 000 euroa, joissa huomioidaan lisääntynyt sijaistarve sekä riittävän tuen tarjoaminen

som behöver det.

- Ökade kostnader vid köp av tjänster från andra kommuner 20 000 euro.
- Ökade kostnader på grund av indexjustering av servicesedlar 10 000 euro.
- Jackor till personalen inom småbarnspedagogik 10 000 euro (bildningsnämndens beslut 13.2.2024).

tukea tarvitseville lapsille.

- Lisääntyneet kustannukset asiakaspalveluiden ostoissa muilta kunnilta 20 000 euroa.
- Palveluseteloiden indeksitarkistuksesta johtuvat lisäkustannukset 10 000 euroa.
- Varhaiskasvatushenkilöstön välikausitakit 10 000 euroa (Sivistyslautakunnan päätös 13.2.2024).

BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO UTBILDNINGSENHET / OPETUSYKSIKKÖ

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Bildningschef - Sivistysjohtaja

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	494 048	268 520	232 370	232 370	232 370
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-10 679 170	-10 617 762	-11 000 372	-11 145 467	-11 293 445
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-5 934 156	-5 768 600	-6 121 745	-6 244 181	-6 369 065
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-4 822 167	-4 596 700	-4 909 000	-5 007 180	-5 107 319
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-1 111 988	-1 171 900	-1 212 745	-1 237 001	-1 261 746
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-983 998	-997 857	-1 036 389	-1 057 117	-1 078 263
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösvikulut	-127 991	-174 043	-176 356	-179 884	-183 483
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-2 441 158	-2 408 669	-2 442 360	-2 465 019	-2 488 113
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-205 611	-219 780	-208 740	-208 740	-208 740
Understöd/Avustukset	0	-5 500	-5 500	-5 500	-5 500
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-2 098 246	-2 215 213	-2 222 027	-2 222 027	-2 222 027
Hyror/Vuokrat	-2 076 743	-2 192 663	-2 199 477	-2 199 477	-2 199 477
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-21 503	-22 550	-22 550	-22 550	-22 550
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-10 185 123	-10 349 242	-10 768 002	-10 913 097	-11 061 075
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-95 860	-46 950	-64 520	-64 520	-64 520
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-10 280 982	-10 396 192	-10 832 522	-10 977 617	-11 125 595

Verksamhet

Utbildningsenheten ansvarar för förskolor, morgon- och eftermiddagsvård, grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen.

Vi har två finskspråkiga förskolor: Silvan esikoulu i Kimito och Taalintehtaan esikoulu i anslutning till Taalintehtaan koulu. Det finns fyra svenskspråkiga förskolor: Dals förskola i Dalsbruk, Hitis-Rosala förskola, Silva förskola i Kimito och Sofia förskola i Västanfjärd. Morgon och eftermiddagsverksamheten ordnas i fyra olika enheter i anslutning till skolorna.

De svenskspråkiga skolorna är, Amosparkens skola (åk 1–6), Västanfjärdens skola (åk 1–6), Hitis-Rosala skola (åk 0–6), Dalsbruks skola (åk 1–9) och Kimitonejdens skola (åk 7–9). Kommunens finskspråkiga skolor inom den grundläggande utbildningen är Kemiönsaaren keskuskoulu (åk 1–9) och Taalintehtaan koulu (åk 0–6). I kommunen

Toiminta

Opetusyksikkö vastaa esikouluista, aamu- ja iltapäivähoidosta, perusopetuksesta ja perusopetukseen valmistavasta opetuksesta sekä lukiokoulutuksesta.

Suomenkielisiä esikouluja on kaksi: Silvan esikoulu Kemiössä ja Taalintehtaan esikoulu Taalintehtaan koulun yhteydessä. Ruotsinkielisiä esikouluja on neljä: Dals förskola Taalintehtaalla, Hitis-Rosala förskola, Silva förskola Kemiössä ja Sofia förskola Västanfjärdissä. Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään neljässä yksikössä eri koulujen yhteydessä.

Kunnan ruotsinkielisiä peruskouluja ovat Amosparkens skola (vuosiluokat 1–6), Västanfjärdens skola (vl 1–6), Hitis-Rosala skola (vl 0–6), Dalsbruks skola (vl 1–9) ja Kimitonejdens skola (vl 7–9). Kunnan suomenkielisiä peruskouluja ovat Kemiönsaaren keskuskoulu (vl 1–9) ja Taalintehtaan koulu (vl 0–6). Kunnassa toimii myös ruotsinkielinen

verkar också ett svenskspråkigt gymnasium, Kimitoöns gymnasium, där studerande även har möjlighet att välja den marina linjen. I gymnasiet studerar även internationella studeranden

lukio Kimitoöns gymnasium, jossa opiskelijoiden on mahdollista valita myös merenkulkulinja. Lukiossa opiskelee myös kansainvälisiä opiskelijoita.

Tunnusluvut	BS/TP 2023	BG/TA 2024	BG/TA 2025	EP/TS 2026	EP/TS 2027
1 Svenskspråkig undervisning - Ruotsinkielinen opetus					
Elever totalt medeltal/kalenderår / Oppilaita yhteensä keskiarvo/kalenterivuosi					
Amosparkens skola	146	139,5	133,5	136	127,5
Dalsbruks skola	125,5	123	109	106,5	101,5
Hitis-Rosala skola	6,5	4,5	4	3,5	3,5
Kimitonejdens skola	84,5	83	89,5	96,5	97,5
Västanfjärds skola	43,5	41,5	39	34,5	32
2 Finskspråkig undervisning - Suomenkielinen opetus -					
Elever totalt medeltal/kalenderår / Oppilaita yhteensä keskiarvo/kalenterivuosi					
Kemiönsaaren keskuskoulu	101,5	98	97,5	93,5	88
Taalintehtaan koulu	36,5	31,5	32	28	25
3 Avgångsbetyg från grundskolan / Päästötodistuksen saaneet/saavat					
DBS, KNS, KSKK års- kurs/vuosiluokka 9	54	64	63	60	73
4 Antal skjutselever / Kuljetusoppilaat					
Svenskspråkig undervisning / Ruotsinkielinen opetus	228	218	234,5	230	220
Finskspråkig undervisning / Suomenkielinen opetus	78	72	67	65	60
5 KOSTNAD PER ELEV / KUSTANNUS / OPPILAS					
Svenskspråkig undervisning (inkl skolskjuts) / Ruotsinkielinen opetus (sis. Kuljetus)	14 851	17 755	17 255	17 387	18 354
Amosparkens skola	9 167	9 980	11 003	10 932	11 803
Dalsbruks skola	16 164	16 462	18 724	19 350	20 504
Hitis-Rosala skola	31 980	49 557	55 505	64 058	64 694
Västanfjärds skola	11 289	13 996	12 986	14 869	16 237
Kimitonejdens skola	13 866	14 234	14 614	13 738	13 237
Specialundervisning / Erityis- opetus	601	616	806	818	869
Finskspråkig undervisning (inkl. skolskjuts) / Suomenkielinen opetus (sis. Kuljetus)	15 437	16 603	17 092	18 471	20 109
Kemiönsaaren keskuskoulu	13 300	13 525	14 487	15 316	16 500
Taalintehtaan koulu	11 165	13 838	13 191	15 265	17 314
Specialundervisning / Erityis- opetus	1 237	1 481	1 552	1 687	1 850
6 KOSTNAD PER SKJUTSELEV / KUSTANNUS/KULJETUSOPPILAS					
	2 403	2 736	2 653	2 766	2 973
7 Gymnasiet nyckeltal/ Lukio tunnusluvut					
Kimitoöns gymnasium	67	65	65	67	67

Brusaby elever i KÖG / Brusaby oppilaita KÖG:ssa	0	0	0	5	5
9 KOSTNAD PER STUDERANDE	14 964	16 122	17 144	16 850	17 072

Ändringar budget 2024 / budget 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

Ökade personalkostnader 353 000 euro, beror på tidigare underbudgetering.
Uppskattad ökning i skolskjutsar på grund av nya anbudsförfarandet 16 000 euro

Lisääntyneet henkilöstökustannukset 353 000 euroa, joista osa johtuu aiemmasta alibudjetoinnista.
Arvioitu koulukuljetuskustannusten nousu uuden kilpailutuksen myötä 16 000 euroa

**BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO
VUXENUTBILDNINGSENHET / AIKUISOPETUSYKSIKÖ**

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Rektor - Rehtori

	BS2023	BG2024	BG2025	EP2026	EP2027
	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	64 659	46 520	60 520	60 520	60 520
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-370 745	-329 747	-340 601	-346 333	-352 179
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-214 141	-205 337	-215 790	-220 106	-224 509
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-176 037	-163 200	-173 000	-176 460	-179 990
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-38 104	-42 137	-42 790	-43 646	-44 519
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-34 315	-35 984	-36 596	-37 328	-38 075
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-3 789	-6 153	-6 194	-6 318	-6 444
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-101 730	-80 611	-76 850	-78 266	-79 709
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 740	-1 300	-1 700	-1 700	-1 700
Understöd/Avustukset	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-53 135	-42 499	-46 261	-46 261	-46 261
Hyror/Vuokrat	-53 016	-42 499	-46 261	-46 261	-46 261
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-118	0	0	0	0
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-306 086	-283 227	-280 081	-285 813	-291 659
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-306 086	-283 227	-280 081	-285 813	-291 659

Verksamhet

Kimitoöns vuxeninstitut ordnar kurser och föreläsningar för kommunens alla invånare runt om i hela kommunen. Vuxeninstitutet ordnar och utvecklar kurser kontinuerligt i samråd med kommunens invånare. Vuxeninstitutet ordnar årligen omkring 220–250 kurser, 4 000–4 200 undervisningstimmar och avlönar mer än 100 lärare.

Toiminta

Kemiönsaaren aikuisopisto järjestää kursseja ja luentoja kaikille kunnan asukkaille eri puolilla kuntaa. Aikuisopisto järjestää ja kehittää kursseja jatkuvasti yhdessä kuntalaisten kanssa. Aikuisopisto järjestää vuosittain noin 220–250 kurssia, 4 000–4 200 opetustuntia ja palkkaa yli 100 opettajaa.

Ändringar budget 2024 / budget 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

Ökade personalkostnader 10 500 euro, på grund av lärarnas löneförhöjningar.

Henkilöstökulujen nousu 10 500 euroa tuntiopettajien palkankorotuksista johtuen.

BILDNINGSAVDELNINGEN / SIVISTYSOSASTO BIBLIOTEKSENHET / KIRJASTOYKSIKKÖ

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Bibliotekschefen - Kirjastotoimenjohtaja

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	23 178	8 340	8 340	8 340	8 340
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-780 164	-766 634	-869 890	-878 666	-887 618
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-343 637	-357 849	-377 611	-385 162	-392 864
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-278 049	-286 060	-304 000	-310 080	-316 281
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-65 588	-71 789	-73 611	-75 082	-76 583
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-58 400	-60 031	-62 727	-63 981	-65 260
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-7 187	-11 758	-10 884	-11 101	-11 323
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-124 403	-118 645	-112 006	-113 231	-114 481
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-78 813	-78 650	-80 000	-80 000	-80 000
Understöd/Avustukset	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-233 311	-211 490	-300 273	-300 273	-300 273
Hyror/Vuokrat	-233 056	-211 490	-300 273	-300 273	-300 273
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-254	0	0	0	0
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-756 987	-758 294	-861 550	-870 326	-879 278
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-10 254	-9 400	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-767 241	-767 694	-861 550	-870 326	-879 278

Verksamhet

Kimitoöns bibliotek har fyra servicepunkter: Hitis, Västanfjärd, Dalsbruk och Kimito. Biblioteksverksamheten regleras av bibliotekslagen. De allmänna bibliotekens uppgift är att ge tillgång till information, upprätthålla en mångsidig och aktuell samling, samt att främja läsande, mångsidig läskunnighet och en samhällelig dialog. Biblioteket främjar gemenskap, aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet. Biblioteket når sina mål i samarbete med kommunens andra avdelningar, olika aktörer och kunder, både inom och utanför biblioteket. Bibliotekets utveckling fokuserar på försökskultur, kundbemötande och tillgänglighet samt på välbefinnande och jämställdhet.

Toiminta

Kemiönsaaren kirjastolla on neljä palvelupistettä, Hiittinen, Kemiö, Taalintehtas ja Västanfjärd. Kirjastotoimintaa säätelee kirjastolaki. Yleisten kirjastojen tehtävänä on tarjota kaikille pääsy tietoon, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä edistää lukemista, monilukutaitoa ja yhteiskunnallista vuoropuhelua. Kirjasto luo toiminnallaan yhteisöllisyyttä, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjasto toteuttaa tavoitteitaan yhteistyössä kunnan muiden osastojen, eri toimijoiden ja asiakkaiden kanssa niin kirjastossa kuin kirjaston ulkopuolellakin. Kehittämisessä korostetaan keuhkukulttuuria, asiakkaiden kohtaamista ja palveluiden saavutettavuutta sekä tasa-arvoisen sivistyksen tuottamaa hyvinvointia.

	BS/TP 2023	BG/TA 2024	BG/TA 2025	EP/TS 2026	EP/TS 2027
1 Prestationer - Suoritukset					
Fysiska besök - Fysiset käynnit	38 993	50 000	40 000	45 000	45 000
Totallån - Kokonaislainaus	78 286	77 000	78 500	78 500	78 500
Evenemang - Tapahtumia	237	200	250	300	300

Ändringar budget 2024 / budget 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

- Ökade personalkostnader 17 000 euro:
40% resurs, etablering av digistöd och rörliga biblioteksarbetet.
- Ökade interna kostnader 89 783 euro: *interna hyror*

- Lisääntyneet henkilöstömenot 17 000 euroa: *40 % työntekijä, digituen ja liikkuvan kirjastotyön vakiinnuttaminen.*
- Lisääntyneet sisäiset kustannukset 89 783 euroa: *sisäiset vuokrat*

8.4 VÄLFÄRDSAVDELNINGEN / HYVINVOINTIOSASTO

- IDROTT / LIIKUNTA
- UNGDOM / NUORISO
- KULTUR / KULTTUURI

VÄLFÄRDSAVDELNINGEN / HYVINVOINTIOSASTO

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Välfaerdschefen - Hyvinvointijohtaja

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	223 977	255 880	311 800	311 800	311 800
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	999	1 000	1 000	1 000	1 000
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	12 711	9 000	9 000	9 000	9 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	145 456	197 380	249 700	249 700	249 700
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	64 810	48 500	52 100	52 100	52 100
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-1 500 598	-1 655 913	-1 819 282	-1 801 853	-1 823 329
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-619 296	-733 880	-790 290	-814 767	-831 055
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-501 414	-588 700	-635 400	-649 434	-662 422
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-117 881	-145 180	-154 890	-165 333	-168 633
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-104 222	-122 730	-131 940	-134 886	-137 582
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-13 660	-22 450	-22 950	-30 447	-31 051
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-286 338	-276 158	-335 046	-293 140	-298 328
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 512	-100 800	-104 100	-104 100	-104 100
Understöd/Avustukset	-292 470	-321 200	-321 200	-321 200	-321 200
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-229 982	-223 875	-268 646	-268 646	-268 646
Hyror/Vuokrat	-227 759	-223 875	-268 646	-268 646	-268 646
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-2 224	0	0	0	0
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-1 276 622	-1 400 033	-1 507 482	-1 490 053	-1 511 529
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-115 305	-138 100	-196 867	-196 867	-196 867
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-1 391 927	-1 538 133	-1 704 349	-1 686 920	-1 708 396

Verksamhet

Välfrädsavdelningens uppgift är att stödja, vägleda och utveckla kultur-, idrotts- och ungdomsverksamheten samt främja invånarnas välmående. Dessutom ansvarar avdelningen för att främja samarbetet mellan olika föreningar och organisationer samt utövare av kreativa yrken som är verksamma i kommunen. Enheten stödjer lokala föreningar som anordnar fritidsaktiviteter. Enheten ansvarar för kommunens ungdoms- och idrottsanläggningar samt Bio Pony.

Idrott

Idrottssektorns viktigaste uppgift är att planera och utveckla idrottsverksamheten på orten samt fungera som ett stöd för föreningar som bedriver idrottsverksamhet. Idrottssektorn erbjuder möjligheter till motion och friskvård genom att underhålla kommunens idrottsanläggningar, utveckla nätverket av idrottsanläggningar, ekonomiskt stöda idrottsföreningar, anordna evenemang tillsammans med idrottsföreningar och anordna kompletterande hälsofrämjande aktiviteter för olika åldersgrupper. En idrottsplatsstrategi kommer att uppgöras under år 2025. Strategin visar riktningen för kommunens grundförbättringar och nybyggen av idrottsplatser de kommande fem åren. På grund av det finns det inte förslag i investeringsplanen för åren 2026–2027.

Ungdom

Till ungdomssektorns viktigaste uppgifter hör att skapa goda förutsättningar för kommunens ungdomsverksamhet och att stöda föreningar som bedriver ungdomsverksamhet. Det sker i första hand genom att stöda föreningar och organisationer ekonomiskt, erbjuda tjänster, anordna egna aktiviteter och utveckla ungdomsgårdarnas verksamhet genom att erbjuda ett alternativ till användning av rusmedel. Ungdomsverkstaden och den uppsökande ungdomsverksamheten hör till ungdomssektorn.

Kultur

Kultursektorns viktigaste uppgift är att sörja för att Kimitoöns invånare har goda möjligheter till ett mångsidigt kulturutbud och

Toiminta

Hyvinvointiosaston tehtävänä on tukea, ohjata ja kehittää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimintaa sekä edistää asukkaiden hyvinvointia. Lisäksi yksikölle kuuluu yhteistyön edistäminen eri yhdistysten, seurojen ja järjestöjen sekä kunnassa toimivien luovien ammattien harjoittajien välillä. Yksikkö tukee vapaa-ajan toimintaa järjestäviä paikallisia yhdistyksiä ja seuroja. Yksikkö vastaa kunnan nuorisotiloista ja liikuntapaikoista sekä Bio Ponysta.

Liikunta

Liikuntatoimen tärkein tehtävä on suunnitella ja kehittää paikkakunnan liikuntatoimintaa sekä toimia liikuntatoimintaa harjoittavien seurojen tukena. Liikuntatoimi tarjoaa mahdollisuuksia liikuntaan ja kuntoiluun ylläpitämällä kunnan liikuntapaikkoja, kehittämällä liikuntapaikkaverkostoa, tukemalla taloudellisesti urheiluseuroja, järjestämällä tapahtumia yhdessä urheiluseurojen kanssa sekä järjestämällä täydentävää, terveyttä edistävää toimintaa eri ikäryhmille. Vuonna 2025 laaditaan urheilupaikkastrategia. Se ohjaa kunnan perusparannuksia ja urheilupaikkojen uudisrakentamista tulevana viitenä vuonna. Tästä johtuen investointisuunnitelmassa ei ole ehdotuksia vuosille 2026–2027.

Nuoriso

Nuorisotoimen tärkeimpiin tehtäviin kuuluvat hyvien edellytysten luominen kunnan nuorisotoiminnalle sekä toimiminen nuorisotoimintaa harjoittavien seurojen ja yhdistysten tukena. Tämä tapahtuu ensisijaisesti tukemalla seuroja ja yhdistyksiä taloudellisesti, tarjoamalla palveluita, järjestämällä omaa toimintaa sekä kehittämällä nuorisotalojen toimintaa tarjoamalla vaihtoehdon päihteiden käytölle. Nuorisotyöpaja sekä etsivä nuorisotoiminta ovat osaa nuorisotoimintaa.

Kulttuuri

Kulttuuritoimen tärkein tehtävä on huolehtia siitä, että asukkailla on hyvät mahdollisuudet monipuoliseen kulttuuritarjontaan ja kulttuuriharrastuksiin. Tämä tapahtuu yhteistyössä niin hyvinvointiosaston ja kunnan muiden yksiköiden kuin ulkopuolisten toimijoiden ja

kulturutövande. Detta sker i samarbete med såväl välfärdsavdelningen och kommunens övriga enheter som med externa aktörer och kreativa yrkesutövare. Huvudmålet är att jobba enligt kulturprogrammets 2022–2025 målsättningar.

Äldre

En ny verksamhet för äldre som inte omfattas av välfärdsområdets dagverksamhet utvecklas i samarbete med lokala aktörer. Verksamheten ska vara förebyggande och lindra äldres ensamhet och utanförskap samt öka deras välmående och delaktighet.

luovien ammattien harjoittajien kanssa. Päätaavoite on toteuttaa kulttuuriohjelman 2022–2025 sisältöä.

Vanhemmat

Yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa kehitetään uutta toimintaa niille ikäihmisille, jotka eivät kuulu hyvinvointialueen päivätoiminnan piiriin. Toiminta on ennaltaehkäisevää, lievittää ikäihmisten yksinäisyyttä ja syrjäytymistä sekä lisää heidän hyvinvointiaan ja osallistumistaan.

Ändringar budget 2024 / budget 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

- Ökade intäkter för bidrag och understöd, främst för Skapa projektet, Move rådgivningsprojektet och föreningskoordinator 51 000 euro
- Ökade kostnader för projektet Move rådgivning 4 500 euro
- Ökade personalkostnader 58 000 euro
- Ökade kostnader, interna kostnader (IT, städ och hyror) 39 000 euro
- *Kommunstyrelsen: ökade kostnader för köp av tjänster, verksamhet för äldre 40 000 euro*

- Lisääntyneet tulot avustuksista ja tuista, etenkin Skapa-projekttille, Move neuvontaprojekttille sekä yhdistyskoordinaattorille 51 000 euroa
- Lisääntyneet menot Move neuvontaprojekti 4 500 euroa
- Lisääntyneet henkilöstökulut, 58 000 euroa
- Lisääntyneet menot sisäisistä kustannuksista (IT, siivous, vuokra), 39 000 euroa
- *Kunnanhallitus: lisääntyneet ostopalvelut, toimintaa vanhemmille 40 000 euroa*

8.5 TEKNISKA AVDELNINGEN / TEKNINEN OSASTO

- FÖRVALTNING / HALLINTO
- TILLSYNSENHET / VALVONTAYKSIKKÖ
- FASTIGHETS- OCH SAMHÄLLSTEKNISK ENHET / KIINTEISTÖ- JA YHDYSKUNTATEKNINEN YKSIKKÖ
- SAMHÄLLSTEKNISK ENHET / YHDYSKUNTATEKNINEN YKSIKKÖ
- PLANLÄGGNINGSENHET / KAAVOITUSYKSIKKÖ

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	8 213 768	8 271 838	8 529 227	8 529 227	8 529 227
Försäljningsintäkter/Myyntituotot	2 569 535	2 658 264	2 744 628	2 744 628	2 744 628
Avgiftsintäkter/Maksutuotot	184 306	238 000	165 000	165 000	165 000
Understöd och bidrag/Tuet ja avustukset	36 514	10 480	14 510	14 510	14 510
Övriga verksamhetsintäkter/Muut toimintatuotot	5 423 414	5 365 094	5 605 089	5 605 089	5 605 089
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-7 275 681	-7 575 514	-7 841 140	-7 811 368	-7 888 081
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-2 358 500	-2 511 578	-2 517 821	-2 568 179	-2 619 535
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-1 903 821	-2 016 376	-2 026 560	-2 067 088	-2 108 423
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-454 678	-495 202	-491 261	-501 091	-511 112
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-403 989	-422 198	-418 278	-426 643	-435 176
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-50 689	-73 004	-72 983	-74 448	-75 936
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-2 516 614	-2 510 106	-2 645 645	-2 670 515	-2 695 872
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 533 773	-1 763 321	-1 617 211	-1 617 211	-1 617 211
Understöd/Avustukset	-179 363	-185 721	-190 721	-185 721	-185 721
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-687 431	-604 788	-869 742	-769 742	-769 742
Hyror/Vuokrat	-383 383	-372 123	-500 821	-400 821	-400 821
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-304 048	-232 665	-368 921	-368 921	-368 921
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	938 087	696 324	688 087	717 859	641 146
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-2 159 832	-2 300 300	-2 347 323	-2 471 323	-2 357 323
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-1 221 744	-1 603 976	-1 659 236	-1 753 464	-1 716 177

TEKNISKA AVDELNINGEN / TEKNINEN OSASTO FÖRVALTNING / HALLINTO

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Teknisk chef - Tekninen johtaja

	BS2023	BG2024	BG2025	EP2026	EP2027
	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	97 331	160 121	110 121	110 121	110 121
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-423 463	-440 410	-604 414	-614 064	-623 912
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-113 948	-175 115	-158 880	-162 056	-165 298
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-93 233	-142 165	-127 306	-129 852	-132 450
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-20 715	-32 950	-31 574	-32 204	-32 848
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-18 339	-27 905	-27 016	-27 556	-28 107
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-2 377	-5 045	-4 558	-4 648	-4 741
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-188 377	-180 332	-337 296	-343 770	-350 376
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 524	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Understöd/Avustukset	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-113 614	-81 963	-105 238	-105 238	-105 238
Hyror/Vuokrat	-93 796	-79 463	-102 738	-102 738	-102 738
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-19 818	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-326 132	-280 289	-494 293	-503 943	-513 791
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-19 928	-24 930	-19 020	-19 020	-19 020
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-346 060	-305 219	-513 313	-522 963	-532 811

Verksamhet

Enheten har ett övergripande ansvar för investeringar, fastighetsförsäljningar och tomtproduktion. I enheten ingår även avdelningens personalansvar, budget och bokslut samt ansvar för beredning och övervakning av tekniska nämndens beslut. Tekniska chefen fungerar som samordnare av beredningsfrågor och är kommunens representant i bl.a. lantmäterifrågor, inom miljö- och veterinärhälsovården inom samverkansområdet som Lundo kommun är värd för och inom avfallshanteringsfrågor inom Sydvästra Finlands avfallsservice.

Toiminta

Yksiköllä on kokonaisvastuu investoinneista, kiinteistöjen myynnistä ja tonttituotannosta. Yksikön tehtäviin kuuluvat myös osaston henkilöstövastuu, talousarvio ja tilinpäätös sekä vastuu teknisen lautakunnan päätösten valmistelusta ja valvonnasta. Tekninen johtaja toimii valmiusasioiden koordinoijana sekä kunnan edustajana maanmittausasioissa, Liedon kunnan isännöimällä yhteistyöalueella sekä Lounais-Suomen jätehuollon jätehuoltoasioissa.

Ändringar budget 2024 / budget 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

Minskade inkomster 50 000 euro
- minskade försäljningsvinster
Minskade personalkostnader 16 000 euro
- avdelningens interna justeringar
Ökade köp av tjänster 150 000 euro
Ökade hyreskostnader 23 000 euro
- ökad intern hyra

Vähentyneet tulot 50 000 euroa
- vähentyneet myyntivoitot
Vähentyneet henkilöstökulut 16 000 euroa
- osaston sisäiset järjestelyt
Lisääntyneet palvelujen ostot 150 000 euroa
Lisääntyneet vuokratulot 23 000 euroa
- lisääntynyt sisäinen vuokra

**TEKNISKA AVDELNINGEN / TEKNINEN OSASTO
TILLSYNSENHETEN / VALVONTAYKSIKKÖ**

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Tillsynschef - Valvontapäällikkö

	BS2023	BG2024	BG2025	EP2026	EP2027
	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	168 132	224 820	151 560	151 560	151 560
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-534 046	-557 400	-524 360	-534 480	-544 797
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-404 235	-432 090	-410 550	-418 762	-427 137
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-327 938	-347 400	-333 500	-340 170	-346 973
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-76 296	-84 690	-77 050	-78 592	-80 164
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-68 229	-71 690	-65 490	-66 800	-68 136
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-8 067	-13 000	-11 560	-11 792	-12 028
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-113 109	-118 110	-106 610	-108 518	-110 460
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 762	-5 200	-5 200	-5 200	-5 200
Understöd/Avustukset	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-10 941	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Hyror/Vuokrat	-10 520	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-420	0	0	0	0
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-365 914	-332 580	-372 800	-382 920	-393 237
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-365 914	-332 580	-372 800	-382 920	-393 237

Verksamhet

Tillsynsenhetens ansvarar för verkställandet av bygg- och miljötillsynsnämndens beslut. Till ansvarsområdet hör de uppgifter som hör till kommunens byggnadstillsyns- och miljöförvaltningsmyndighet samt handhar och sköter dit hörande myndighetsuppgifter. Enhetens målsättning är att bibehålla ett öppet och smidigt myndighetsförfarande.

Toiminta

Valvontayksikkö vastaa rakennus- ja ympäristövalvontalautakunnan päätösten täytäntöönpanosta. Vastuualue koskee niitä tehtäviä, jotka kuuluvat kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaiselle, sekä niihin kuuluvat viranomaistehtävät. Yksikön tavoitteena on ylläpitää avointa ja sujuvaa viranomaistoimintaa.

Ändringar budget 2024 / budget 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

Minskade intäkter 70 000 euro
Minskade personalkostnader 21 000 euro
Minskade köp av tjänster 11 000 euro

Vähentyneet tulot 70 000 euroa
Vähentyneet henkilöstökulut 21 000 euroa
Vähentyneet palvelujen ostot 11 000 euroa

TEKNISKA AVDELNINGEN / TEKNINEN OSASTO
FASTIGHETS- O SAMHÄLLSTEKNISKA ENHETEN / KIINTEISTÖ- JA YHTEISKUNTATEKNIİK-
KAYKSIKKÖ

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Teknisk chef - Tekninen johtaja

	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	7 930 090	7 871 377	8 252 026	8 252 026	8 252 026
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-6 046 203	-6 233 354	-6 368 886	-6 312 577	-6 362 223
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-1 684 824	-1 759 163	-1 803 291	-1 839 358	-1 876 136
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-1 356 665	-1 411 011	-1 449 954	-1 478 950	-1 508 522
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-328 160	-348 152	-353 337	-360 408	-367 614
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-291 373	-297 603	-300 882	-306 899	-313 037
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-36 787	-50 549	-52 455	-53 509	-54 577
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-2 100 137	-2 012 524	-2 003 359	-2 015 983	-2 028 851
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 520 188	-1 755 121	-1 609 011	-1 609 011	-1 609 011
Understöd/Avustukset	-179 363	-185 721	-190 721	-185 721	-185 721
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-561 690	-520 825	-762 504	-662 504	-662 504
Hyror/Vuokrat	-279 066	-290 660	-396 083	-296 083	-296 083
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-282 624	-230 165	-366 421	-366 421	-366 421
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	1 883 887	1 638 023	1 883 140	1 939 449	1 889 803
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-2 139 904	-2 275 370	-2 328 303	-2 452 303	-2 338 303
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-256 016	-637 347	-445 163	-512 854	-448 500

Verksamhet

Fastighets- och infraenheten förvaltar, underhåller och hyr kommunens fastigheter och lägenheter. Enheten ansvarar dessutom för kommunens kost- och städfunktioner samt för samhällsutveckling, hamnverksamhet och infra. Trafiksäkerhetsarbetet handhas även av enheten tillsammans med andra myndigheter.

Fastigheter hyrs huvudsakligen ut till kommunens egna verksamheter. Lägenheter och andra kommersiella utrymmen hyrs ut till externa kunder. Fastighets- och infraenhetens målsättning är att både interna och externa kunder trivs och kan bedriva sin verksamhet i lämpliga och hälsosamma utrymmen.

Kost- och städfunktionen handhar städningen i de fastigheter som ägs av kommunen och där kommunen har verksamhet och ansvarar för kommunens matproduktion. Kostfunktionens kunder är

Toiminta

Kiinteistö- ja infrayksikkö hallinnoi, ylläpitää ja vuokraa kunnan kiinteistöjä ja huoneistoja. Lisäksi yksikkö vastaa kunnan ruokahuolto- ja siivoustoimesta, yhdyskuntakehityksestä, laiturij- ja satamatoiminnasta sekä infrasta. Yksikkö vastaa myös liikenneturvallisuustyöstä yhdessä muiden viranomaisten kanssa.

Kiinteistöjä vuokrataan pääasiassa kunnan omille toiminnoille, mutta asuntoja ja kaupallisia toimitiloja vuokrataan myös ulkopuolisille asiakkaille. Kiinteistö- ja infrayksikön tavoitteena on, että sekä sisäiset että ulkoiset asiakkaat viihtyvät ja voivat harjoittaa toimintaansa tarkoituksenmukaisissa ja terveissä tiloissa.

Ruokahuolto- ja siivoustoimi huolehtii siivouksesta niissä kunnan omistamissa kiinteistöissä, joissa kunta harjoittaa toimintaa. Lisäksi se vastaa kunnan ruokatuotannosta.

bildningsavdelningens verksamheter som daghem och skolor. Funktionens målsättning är rena utrymmen, användning av inhemska råvaror vid matlagning när det är möjligt samt hälsosam och välsmakande mat.

Ruokahuollon asiakkaita ovat sivistysosaston toiminnot, kuten päiväkodit ja koulut. Toiminnan tavoitteena ovat siistit tilat, kotimaisten raaka-aineiden käyttö ruoanvalmistuksessa mahdollisuuksien mukaan sekä maukas ruoka.

Ändringar budget 2024 / budget 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

Ökade inkomster 380 000 euro
- ökning av försäljning av interna stödtjänster; hyra, städ och matservice
- minskade externa hyresintäkter 130 000 euro

Lisääntyneet tulot 380 000 euroa
- lisääntyneet sisäiset myyntitulot; vuokra, siivous ja ruokapalvelu
- vähentyneet ulkoiset vuokratulot 130 000 euroa

Ökade personalkostnader 44 000 euro
- kollektivavtalsenliga höjningar

Lisääntyneet henkilöstökulut 44 000 euroa
- työehtosopimuksen mukaiset korotukset

Minskade köp av tjänster 146 000 euro
- ökade kostnader för värme och internt vatten 200 000 euro
- minskade kostnader för material 250 000 euro

Vähentyneet palvelujen ostot 146 000 euroa
- lisääntyneet lämmitys- ja vedenkulut 200 000 euroa
- vähentyneet materiaalikulut 250 000 euroa

Ökade externa hyreskostnader 100 000 euro
- hyreskostnader för tillfällig lösning för skolfastigheter

Lisääntyneet ulkoiset vuokratulot 100 000 euroa
- tilapäisen koulukiinteistön vuokratulot

Ökade understöd och bidrag för vägbidrag 5 000 euro, enligt fullmäktiges beslut

Lisääntyneet avustukset ja tuet tieavustuksiin 5 000 euroa, valtuuston päätöksen mukaisesti

**TEKNISKA AVDELNINGEN / TEKNINEN OSASTO
PLANLÄGGNINGSENHETEN / KAAVOITUSYKSIKKÖ**

Ansvarsperson - Vastuuhenkilö: Teknisk chef - Tekninen johtaja

	BS2023	BG2024	BG2025	EP2026	EP2027
	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027
Verksamhetens intäkter/Toimintatuotot	18 215	15 520	15 520	15 520	15 520
Verksamhetens kostnader/Toimintakulut	-271 969	-344 350	-343 480	-350 247	-357 149
Personalkostnader/Henkilöstökulut	-155 493	-145 210	-145 100	-148 003	-150 964
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-125 985	-115 800	-115 800	-118 116	-120 478
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-29 508	-29 410	-29 300	-29 887	-30 486
Pensionsutgifter/Eläkekulut	-26 049	-25 000	-24 890	-25 388	-25 896
Övriga lönebikostnader/Muut henkilösivukulut	-3 459	-4 410	-4 410	-4 499	-4 590
Köp av tjänster/Palvelujen ostot	-114 991	-199 140	-198 380	-202 244	-206 185
Material, förnödenheter och varor/Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-299	0	0	0	0
Understöd/Avustukset	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-1 186	0	0	0	0
Hyror/Vuokrat	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetskostnader/Muut toimintakulut	-1 186	0	0	0	0
Verksamhetsbidrag/Toimintakate	-253 754	-328 830	-327 960	-334 727	-341 629
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat/Tilikauden tulos	-253 754	-328 830	-327 960	-334 727	-341 629

Verksamhet

Planläggningsenheten sköter beredningen av kommunens markanvändning. Detta omfattar i första hand delgeneralpanering och detaljplanering samt beredning av undantagsbeslut och planeringsbehovslösningar. Enheten sköter också beredningen av det kommunala beslutsfattandet gällande stranddetaljplaner som uppgörs av markägare.

Toiminta

Kaavoitusyksikkö hoitaa kunnan maapolitiikan valmistelun. Tähän kuuluvat ensisijaisesti osayleiskaavoitus ja asemakaavoitus sekä poikkeamispäätösten ja suunnittelutarveratkaisujen valmistelu. Yksikkö hoitaa myös kunnallisen päätöksenteon valmistelun maanomistajien laatimien ranta-asema-kaavojen osalta.

Ändringar budget 2024 / budget 2025 - Muutokset talousarvio 2024 / talousarvio 2025

IX INVESTERINGSDEL - INVESTOINTIOSA

INVESTERINGAR - INVESTOINNIT 2025–2027

9.1 Förvaltningsavdelningen - Hallinto-osasto

FÖRVALTNINGSAVDELNINGEN	HALLINTO-OSASTO	BG / TA 2025	EP / TS 2026	EP / TS 2027	Sammanlagt/ Yhteensä 2025-2027
<u>Deltagande budgetering</u>	<u>Osallistuva budjetointi</u>	30 000	30 000	30 000	90 000
<u>IKT-utrustning och program</u> <i>Serversystem, backupsystem och nätverk</i>	<u>IKT-varusteet ja ohjelmat</u> <i>Palvelinjärjestelmä, varajärjestelmä ja tietoverkko</i>	35 000	35 000	35 000	105 000
<u>Förnyande av AV-teknik, auditoriet Villa Lande</u>	<u>AV-tekniiikan uusiminen, auditorio Villa Lande</u>	50 000			50 000
FÖRVALTNINGSAVDELNINGEN	HALLINTO-OSASTO	115 000	65 000	65 000	245 000

9.2 Bildningsavdelningen - Sivistysosasto

BILDNINGSAVDELNINGEN	SIVISTYSOSASTO	BG / TA 2025	EP / TS 2026	EP / TS 2027	2025-2027
<u>IT-utrustning och program</u> <i>Utrustning för skolor, förskolor och daghem</i>	<u>IT-varusteet ja ohjelmat</u> <i>Koulujen, esikoulujen ja päiväkotien laitteet</i>	60 000	60 000	60 000	180 000

<i>Datorer för nya studerande i gymnasiet</i>	<i>Uusien lukiolaisten tietokoneet</i>	15 000	15 000	15 000	45 000
<i>Kringutrustning och datainfrastruktur</i>	<i>Oheislaitteet ja datainfrastruktuuri</i>	15 000	15 000	15 000	45 000
<i>Administrativa datorer och bildningens övriga enheter</i>	<i>Hallinnon tietokoneet ja sivistysosaston muut yksiköt</i>	15 000	15 000	15 000	45 000
<u>Småbarnspedagogikens, förskoleundervisningens, grundl. utbildningens samt gymnasiet inventarier</u>	<u>Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen kalusteet</u>	30 000	30 000	30 000	90 000
<i>Utbildningens utveckling lägger nya krav för inlärningsmiljön.</i>	<i>Opetuksen kehitys asettaa uusia vaatimuksia oppimisen ja kasvuympäristöille.</i>				
<i>Daghemmens och skolors möbler skall vara tidsenliga och flexibelt användbara.</i>	<i>Päiväkotien ja koulujen kalusteiden tulee olla ajanmukaisia ja mahdollisimman joustavasti käytettäviä.</i>				
BILDNINGSAVDELNINGEN	SIVISTYSOSASTO	135 000	135 000	135 000	405 000

9.3 Välfärdsavdelningen - Hyvinvointiosasto

VÄLFÄRDSADELNINGEN	HYVINVOINTIOSASTO	BG / TA 2025	EP / TS 2026	EP / TS 2027	2025-2027
<u>Förverkligande av takförsedd läktare med fasta stolar samt servicehus och staket i Amosparken, del 2</u>	<u>Katetun katsomon, huoltorakennuksen sekä aidan rakentaminen Amospuistossa, osa 2</u>	130 000			130 000
<u>Förnya belysningen på Amosparkens fotbollsplan (LED)</u>	<u>Valaistuksen uusiminen Amospuiston jalkapallokentällä (LED)</u>	36 000			36 000
<u>Grundförbättring av idrottsplanen i Dalsbruk</u>	<u>Taalintehtaan urheilukentän perusparannus</u>	150 000			150 000

<u>Ny filmprojektor med tillbehör till Bio Pony</u>	<u>Uusi elokuvaprojektori lisävarusteineen Bio Ponylle</u>	26 000			26 000
<u>Ny gräsklippare till Dalsbruks idrottspark</u>	<u>Uusi nurmileikkuri Taalintehtaan liikunta- puistolle</u>	13 000			13 000
<u>Aktivitetsredskap till KNS rastområde</u>	<u>Toimintavälineitä KNS välituntialueelle</u>	45 000			45 000
VÄLFÄRDSAVIDELNINGEN	HYVINVOINTIOSASTO	400 000	0	0	400 000

9.4 Tekniska avdelningen – Tekninen osasto

MILJÖ OCH TEKNIK, förvaltning	YMPÄRISTÖ JA TEKNIikka, hallinto	BG / TA 2025	EP / TS 2026	EP / TS 2027	Sammanlagt/ Yh- teensä 2025-2027
<u>Anskaffning av mark</u>	<u>Maanhankinta</u>	100 000	100 000	100 000	300 000
MILJÖ OCH TEKNIK, förvaltning	YMPÄRISTÖ JA TEKNIikka, hallinto	100 000	100 000	100 000	300 000

FASTIGHETER	KIINTEISTÖT	BG / TA 2025	EP / TS 2026	EP / TS 2027	Sammanlagt/ Yh- teensä 2025-2027
<u>Investeringspott</u>	<u>Investointipotti</u>	250 000	250 000	250 000	750 000
<u>Amosparkens skola</u>	<u>Amosparkens skola</u>				355 000
<u>Planering av ventilationsuppdatering</u>	<u>Illanvaihdon päivityksen suunnittelu</u>	20 000			
<u>Takbyte av gammal del ca.850m2 (KL1, kattotutka-23)</u>	<u>Vanhan osan kattoremontti, noin 850 m² (KL1, kattotutka-23)</u>		135 000		

<i>Ventilationsmaskiner</i>	<i>Ilmastointilaitteet</i>		150 000		
<i>Nytt programmerbart inre låssystem (Iloq)</i>	<i>Uusi ohjelmoitava sisäinen lukitusjärjestelmä (Iloq)</i>			50 000	
<u>Hulta daghem</u>	<u>Hulta päiväkot</u>				
<i>Fjärrvärme och vattenburet värmesystem</i>	<i>Kaukolämpö ja vesikiertoinen lämmitysjärjestelmä</i>	200 000			200 000
<u>Dalsbruk servicehall</u>	<u>Huoltovarikko Taalintehdas</u>				
<i>Servicehall, tillbyggnad Dalsbruk</i>	<i>Huoltohalli, laajennus Taalintehdas</i>	265 000			265 000
<u>Dalsbruks bibliotek</u>	<u>Taalintehtaan kirjasto</u>				
<i>Förnyande av fönster inkl. energiätgärder</i>	<i>Ikkunoiden uusiminen ja energiätehokkuustoimenpiteet</i>	50 000			50 000
<u>Kimito skolcenter</u>	<u>Kemiön koulukeskus</u>				755 000
<i>Förnyande av fönster och dörrar</i>	<i>Ikkunoiden ja ovien uusiminen</i>		150 000		
<i>Nya tak (del: B,C,D 1968 ca 2400m²)</i>	<i>Uudet katot (osa: B, C, D 1968, noin 2400 m²)</i>		295 000		
<i>Effektivering av ventilationssystem, nytt tekn.utr + maskin (B,C,D)</i>	<i>Ilmanvaihtojärjestelmän tehostaminen, uudet tekniset laitteet ja koneet (B, C, D)</i>			135 000	
<i>Nytt programmerbart inre låssystem (Iloq)</i>	<i>Uusi ohjelmoitava sisäinen lukitusjärjestelmä (Iloq)</i>			100 000	
<i>VVSE planering</i>	<i>LVIS suunnittelu</i>		75 000		
<u>Dalsbruks skola 1–6</u>	<u>Dalsbruks skola 1–6</u>				
<i>Konsultarbete samt förnyande av fönster, skyddad byggnad (ArkSAFA J.Marttinen utredning 2022)</i>	<i>Konsultointityö sekä ikkunoiden uusiminen, suojeltu rakennus (ArkSAFA J. Marttinen selvitys 2022)</i>	50 000	250 000	250 000	550 000
<u>Dalsbruks skolcenter</u>	<u>Dalsbruks skolcenter</u>				405 000
<i>Ventilationsmaskiner + nya kanaler</i>	<i>Ilmastointikoneet + uudet kanavat</i>		225 000		
<i>Förnyandet av fönster</i>	<i>Ikkunoiden uusiminen</i>	130 000			

<u>Nytt programmerbart inre låssystem (Iloq)</u>	<i>Uusi ohjelmitava sisäinen lukitusjärjestelmä (Iloq)</i>			50 000	
<u>Kimito servicehall</u>	<u>Huoltovarikko Kemiö</u>				
<i>Biltaket (2024 investering fortsätter över årsskiftet)</i>	<i>Autokatos (2024 investointi jatkuu vuodenvaihteen yli)</i>	50 000			50 000
<u>Silva</u>	<u>Silva</u>				
<i>Nytt programmerbart inre låssystem (Iloq)</i>	<i>Uusi ohjelmitava sisäinen lukitusjärjestelmä (Iloq)</i>			50 000	50 000
<u>Dalsbruk torgkiosk (sysselsättningsprojekt)</u>	<u>Taalintehdas torikioski (työllistämishanke)</u>				
<i>Restaurering av skyddsmärkt byggnad</i>	<i>Suojellun rakennuksen kunnostus</i>	145 000			145 000
<u>Planering av alternativ för ny skola i Kimito</u>	<u>Kemiön uuden koulun suunnitteluvaihtoehtoja</u>				
		50 000			50 000
<u>Eknäs campingområde</u>	<u>Ekniemen leirintäalue</u>				
<i>Slutförande av fastighetsåtgärder</i>	<i>Kiinteistötoimenpiteiden loppuunvieminen</i>				
		30 000			30 000
FASTIGHETER	KIINTEISTÖT	1 240 000	1 530 000	885 000	3 655 000

INFRA	INFRA	BG / TA 2025	EP / TS 2026	EP / TS 2027	Sammanlagt/ Yhteensä 2025-2027
<u>Vägområden:</u>	<u>Tiealueet:</u>				

<u>Hallvägen färdigställs, Vreta (200 m)</u>	<u>Hallitien viimeistely, Vreta (200 m)</u>		150 000		150 000
<u>Byggande av Hattmakarstigen (150 m) inkl. planering</u>	<u>Hatuntekijänpolun rakentaminen (150 m) sis. suunnittelu</u>	200 000			200 000
<u>Kasnäs gång- och cykelbana (ELY)</u>	<u>Kasnäs jalankulku- ja pyörätien rakentaminen (ELY)</u>	280 000			280 000
<u>Parkering och elbils laddning, Malmvägen</u>	<u>Pysäköinti ja sähkölatausinfra, Malmintie</u>		30 000		30 000
<u>Sabbelsberg, väg och infrastruktur</u>	<u>Sabbelsberg tien ja infran rakentaminen</u>	300 000	250 000		550 000
<u>Arkadia-Mästar-Engelsbyvägen, rondell</u>	<u>Arkadia-Mästar-Engelsbyntie, liikenneympyrä</u>	200 000			200 000
<u>Skomakarvägen, renovering + förlänging av vägen till kvarter 602 och 604</u>	<u>Suutarintie kunnostus + jatko kortteleille 602 ja 604</u>	250 000			250 000
<u>Kolabacksvägen, Dalsbruk</u>	<u>Kolapakantie, Taalintehtas</u>		100 000		100 000
<u>Planering av cykelleder på Kimitoön</u>	<u>Pyöräilyreittien suunnittelu Kemiönsaarella</u>	50 000			50 000
<u>Hamnområden:</u>	<u>Satama-alueet:</u>				
<u>Dalsbruks hamn (fortsätter från 2024)</u>	<u>Taalintehtaan satama (jatkuu vuodelta 2024)</u>	450 000			450 000
<u>Dalsbruks hamnbassäng, konditionsundersökning</u>	<u>Taalintehtaan satamaaltaan kuntotutkimus</u>		50 000		50 000
<u>Grönområden:</u>	<u>Viheralueet:</u>				
<u>Detaljplaneområden (VL, VP) landskapsåtgärder, planteringar</u>	<u>VL- ja VP-alueiden maisematoimenpiteet, istutukset</u>	100 000	50 000	50 000	200 000
<u>Dalsbruks parken</u>	<u>Taalintehtaan puisto</u>	200 000	100 000		300 000
<u>Vindskydd till Högholmen</u>	<u>Laavu Högholmeniin</u>		50 000		50 000

<u>Uppsnyggning av Dalsbruks torg</u>	<u>Taalintehtaan torin siisitminen</u>	30 000			30 000
INFRA	INFRA	2 060 000	780 000	50 000	2 890 000

		BG / TA 2025	EP / TS 2026	EP / TS 2027	Sammanlagt/ Yhteensä 2025-2027
Kimitoöns kommun (utan Kimitoöns Vatten)	Kemiönsaaren kunta (pl. Kemiönsaaren Vesi)	4 050 000	2 610 000	1 235 000	7 895 000

		BG / TA 2025	EP / TS 2026	EP / TS 2027	Sammanlagt/ Yhteensä 2025-2027
Kimitoöns vattenaffärsverk	Kemiönsaaren vesiliikelaitos				
<u>A linjer o anslutningar på verksamhetsområde</u>	<u>Viemärlinjat ja liittymät toiminta-alueella</u>	30 000	30 000	30 000	90 000
<u>V linjer o anslutningar på verksamhetsområde</u>	<u>Vesilinjat ja liittymät toiminta-alueella</u>	30 000	30 000	30 000	90 000
<u>Effektivering av slammottagningen, sandlås och slungan</u>	<u>Lietevastaanoton tehostaminen; hiekaneros ja tiivistäjä</u>	50 000	50 000		100 000
<u>A Till nya detaljplaneområden</u> <i>Kommunen bygger och får ersättning via markpriset, Sabbelsberg</i>	<u>Viemäri uusille asemakaava-alueille</u> <i>Kunta rakentaa ja saa korvausta maanhinnan kautta, Sabbelsberg</i>		10 000		10 000
<u>V Till nya detaljplaneområden</u> <i>Kommunen bygger och får ersättning via markpriset, Sabbelsberg</i>	<u>Vesi uusille asemakaava-alueille</u> <i>Kunta rakentaa ja saa korvausta maanhinnan kautta, Sabbelsberg</i>		15 000		15 000
<u>Byte av vattenmätaren</u>	<u>Vesimittareiden vaihto</u>	25 000	25 000	25 000	75 000
<u>Sanering av vatten och avloppsnätet</u>	<u>Vesi- ja viemäriverkostons saneeraus</u>	100 000	100 000	100 000	300 000
<u>Sanering av linjepumpstationer</u>	<u>Linjapumppamojen saneeraus</u>	60 000		60 000	120 000

Kimitoöns vattenaffärsverk	Kemiönsaaren vesiliikelaitos	295 000	260 000	245 000	800 000
-----------------------------------	-------------------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

		BG / TA 2025	EP / TS 2026	EP / TS 2027	Sammanlagt/ Yh- teensä 2025-2027
Kimitoöns kommun + Kimitoöns vat- ten	Kemiönsaaren kunta + Kemiönsaaren vesi	4 345 000	2 870 000	1 480 000	8 695 000

X AFFÄRSVERKETS INVERKAN PÅ KOMMUNENS EKONOMIN - LIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN TALOUTEEN

Vattenaffärsverkets inverkan på kommunens resultatbildning under räkenskapsperioden
Vesiliikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen

	Budget 2025 / Talousarvio 2025		Elimineringar / Eliminoinnit		Sammanlagt / Yhteensä
	Kommunen	Vattenaffärs- verket	Kommunen	Vattenaffärs- verket	Resultaträkning i
	(exkl.affärsverket)				kommunens budget
	Kunta ilman vesiliikelait.	Vesiliike- laitos	Kunta	Vesiliike-laitos	Kunnan tuloslaskelmaosa ml. liikelaitos
(extern/intern) (ulkoinen/sisäinen)	(extern/intern) (ulkoinen/sisäinen)			(extern/intern) (ulkoinen/sisäinen)	
Verksamhetsinkomster / Toimintatulot					
Förs.inkomster (ext/int) exkl. VA / Myyntitulot (sis/ulk.) Ilmar	3 333 598	1 827 133			5 160 731
Förs.inkomster (interna) VA / Myyntitulot (sisäiset) VL	12 080	137 258	-12 080 2)	-137 258 3)	0
Avgiftsintäkter / Maksutulot	374 000				374 000
Understöd och bidrag / Tuet ja avustukset	616 290				616 290
Hyror / Vuokrat	5 181 645				5 181 645
Övriga verksamhetsintäkter / Muut toimintatulot	483 344	73 200			556 544
Övriga verksamhetsintäkter (interna) VA / Muut toimintatulot (sis) VL		307 425		-307 425 1)	0
Verksamhetsinkomster / Toimintatulot	10 000 957	2 345 016	-12 080	-444 683	11 889 210
Tillverkning för eget bruk / Valmuis omaan käyttöön					
Verksamhetskostnader / Toimintamenot					
Personalkostnader / Henkilöstömenot	-14 095 671	-372 002			-14 467 673
Köp av tjänster (ext/int) exkl. VA / Palvelujen ostot (ulk/sis) i	-8 950 412	-275 400			-9 225 812
Köp av tjänster (interna) VA / Palvelujen ostot (sisäiset) VL		-319 505	0 3)	319 505 1)	0
Material, förn. o varor / Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 962 001	-541 900			-2 503 901
Material, förn.o varor (interna) VA / Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-129 758	-5 500	129 758 3)	5 500 3)	0
Understöd / Avustukset	-1 300 421				-1 300 421
Hyror / Vuokrat	-3 982 816				-3 982 816
Övriga verksamhetskostnader (externa) / Muut toimintamenot	-449 921	-11 900			-461 821
Övriga verksamhetskostnader (interna) / Muut toimintamenot (sisäiset)		-2 000		2 000 2)	0
Verksamhetskostnader / Toimintamenot	-30 871 000	-1 528 207	129 758	327 005	-31 942 444
Verksamhetsbidrag / Toimintakate	-20 870 043	816 809	117 678	-117 678	-20 053 234
Skatteinkomster / Verotulot	14 517 000				14 517 000
Statsandelar / Valtionosuudet	9 561 938				9 561 938
Finansiella intäkter och kostnader / Rahoitustulot ja -menot					
Ränteutäkter / Korkotulot	21 500				21 500
Ränteutäkter (interna) / Korkotulot (sisäiset)	83 000		-83 000 5)		0
Övriga finansiella intäkter (externa) / Muut rahoitustulot (ulk)	17 000	6 000			23 000
Övriga finansiella intäkter (interna) / Muut rahoitustulot (sisä)	60 000		-60 000 4)		0
Räntekostnader / Korkomenot	-220 000	-17 000			-237 000
Räntekostnader (interna) / Korkomenot (sisäiset)		-83 000		83 000 5)	0
Övriga finansiella kostnader / Muut rahoitusmenot	-7 500				-7 500
Ersättning för grundkapital / Korvaus peruspääomasta		-60 000		60 000 4)	0
Finansiella intäkter och kostnader / Rahoitustulot ja -mer	-46 000	-154 000	-143 000	143 000	-200 000
Årsbidrag / Vuosikate	3 162 895	662 809	-25 322	25 322	3 825 704
Avskrivningar och nedskrivningar / Poistot ja arvonalentumiset					
Avskrivningar enligt plan / Suunitelman mukaiset poistot	-2 812 000	-645 000			-3 457 000
Nedskrivningar / Arvonalentumiset					
Avskrivningar och nedskrivningar / Poistot ja arvonalentumiset	-2 812 000	-645 000			-3 457 000
Extraordinära poster / Satunnaiset erät					
Räkenskapsperiodens resultat / Tilikauden tulos	350 895	17 809	-25 322	25 322	368 704
Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	99 920	29 882			129 802
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Räkenskapsperiodens överskott / Tilikauden ylijäämä	450 815	47 691	-25 322	25 322	498 506

Elimineras:

- 1 Intern försäljning och köp av personaltjänster
- 2 Övrig intern försäljning och köp
- 3 Köp/försäljning av internt vatten och avloppsvatten
- 4 Ersättning till kommunen för grundkapital
- 5 Ränta för internt lån

Eliminoidaan:

- 1) Henkilöstöpalvelut, sisäinen myynti ja osto
- 2) Muu sisäinen myynti ja osto
- 3) Sisäisen veden/jäteveden osto/myynti
- 4) Korvaus peruspääomasta
- 5) Korke, sisäiset lainat

Vattenaffärsverkets inverkan på finansieringen av kommunens verksamhet
Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

	Budget 2025 / Talousarvio 2025		Elimineringar / Eliminoinnit		Sammanlagt / Yhteensä
	Kommunen	Vattenaffärs- verket	Kommunen	Vattenaffärs- verket	
	(exkl.affärsverket)				
	Kunta ilman vesiliikelait.	Vesiliike- laitos	Kunta	Vesiliikelaitos	Finansierings- analys i kommunens budget
					Kunnan rahoitusosa ml. liikelaitos
Kassaflödet i verksamheten / Tulorahoitus					
Årsbidrag / Vuosikate	3 162 895	662 809	-25 322 1	25 322 1)	3 825 704
Extraordinära poster, netto / Satunnaiset erät					
Korrektivposter till internt tillförda medel / Tulorahoituksen korjauseurät	-60 000				-60 000
Kassaflödet i verksamheten / Tulorahoitus	3 102 895	662 809	-25 322	25 322	3 765 704
Investeringskassaflöde / Investointien rahavirta					
Investeringsutgifter / Investointimenot	-4 050 000	-295 000			-4 345 000
Finansieringsandelar för investeringar / Rahoitusosuudet investointimenoihin					0
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva /					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	60 000				60 000
Kassaflödet för investeringarnas del / Investointien rahavirta	-3 990 000	-295 000			-4 285 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde / Toiminnan ja investointien rahavirta	-887 105	367 809	-25 322	25 322	-519 296
Finansieringens kassaflöde / Rahoituksen rahavirta					
Förändringar i utlåningen / Antolainauksen muutokset					
Ökning av utlåningen till affärsverket / Antolainasaamisten lisäys liikelait	-334 301		334 301 3)		0
Minskning av utlåningen till affärsverket / Antolainasaamisten vähennys l	434 778		-434 778 2)		0
Ökning av långfristiga lån av kommunen / Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta		334 301		-334 301 3)	0
Ökning av långfristiga lån / Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta					0
Minskning av långfristiga lån av kommunen / Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta		-434 778		434 778 2)	0
Minskning av långfristiga lån av övriga / Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-865 580	-155 332			-1 020 912
Förändring av kortfristiga lån / Lyhytaikaisten lainojen muutos					0
Förändringar i eget kapital / Oman pääoman muutokset					
Övriga förändringar i likviditeten / Muut maksuvalmiuden muutokset	112 000	-112 000	-112 000 4	112 000 4)	0
Finansieringens kassaflöde / Rahoituksen rahavirta	-653 103	-367 809	-212 477	212 477	-1 020 912
Förändring av likvida medel / Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 540 208	0	-237 799	237 799	-1 540 208

Elimineras:

- 1 Intern försäljning samt köp av personaltjänster
- 2 Amortering av internt lån
- 3 Länelyft, internt lån
- 4 Återbetalning av räntefri skuld

Eliminoidaan:

- 1) Henkilöstöpalvelut, sisäinen myynti ja ost
- 2) Sisäisen lainan vähennys
- 3) Sisäisen lainan nosto
- 4) Takaisinmaksu, koroton velka

XI KIMITOÖNS VATTENAFFÄRSVERK - KEMIÖNSAAREN VESILIKELAITOS

Extern/intern - Ulkoinen/Sisäinen	BS2023 TP2023	BG2024 TA2024	BG2025 TA2025	EP2026 TS2026	EP2027 TS2027
Omsättning / Liikevaihto	1 724 232	1 920 789	1 964 391	1 964 391	1 964 391
Övriga rörelseintäkter / Liiketoiminnan muut tuotot	376 276	422 376	380 625	372 046	399 972
Material och tjänster / Materiaalit ja palvelut	-1 099 025	-1 079 876	-1 142 305	-1 139 234	-1 172 773
Material, förnödenheter och varor / Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-527 727	-468 800	-547 400	-547 400	-547 400
Köp av tjänster/ Palvelujen ostot	-571 297	-611 076	-594 905	-591 834	-625 373
Personalkostnader/ Henkilöstökulut	-349 003	-358 997	-372 002	-379 443	-387 032
Löner och arvoden/Palkat ja palkkiot	-281 266	-287 409	-298 712	-304 686	-310 779
Lönebikostnader/Henkilösivukulut	-67 737	-71 588	-73 290	-74 757	-76 253
Avskrivningar och nedskrivningar/Poistot ja arvonalentumiset	-755 636	-683 000	-645 000	-550 000	-546 000
Avskrivningar enligt plan/Suunnitelman mukaiset poistot	-755 636	-683 000	-645 000	-550 000	-546 000
Övriga rörelsekostnader / Liiketoiminnan muut kulut	-31 485	-12 900	-13 900	-13 900	-13 900
Rörelseöverkott (-underskott) / Liikeylijäämä (-alijäämä)	-134 640	208 392	171 809	253 860	244 658
Finansiella intäkter och kostnader / Raahoitustuotot ja kulut	-178 948	-241 000	-154 000	-145 000	-175 300
Överskott (underskott) före extraordinära poster / Yli- alijäämä ennen sat. eriä	-313 588	-32 608	17 809	108 860	69 358
Överskott (underskott) före reserver / Yli-/alijäämä ennen varauksia	-313 588	-32 608	17 809	108 860	69 358
Ökning eller minskning av reserver / Poistoeron lisäys/vähennys	35 855	29 881	29 882	29 882	29 882
Räkenskapsperiodens överskott (underskott) / Tilikauden yli-/alijäämä	-277 733	-2 727	47 691	138 742	99 240

Verksamhet och mål - Toiminta ja tavoitteet 2024-2026

Verksamhet och målsättningar 2025–2027 Toiminta ja tavoitteet 2025–2027

Kimitoöns Vattens uppgift är att leverera dricksvatten åt konsumenterna enligt de i avtalen nämnda villkoren samt att leda avfallsvattnet till Tyskaholmens reningsverk. Reningsverkets uppgift är att rena avloppsvatten i enlighet med tillståndsvillkoren som nu har blivit strängare enligt de nya reningskraven. Det är därför väsentligt att optimera reningsverkets funktion och att minska läckagevattenmängden till avloppsnätet.

Kimitoöns Vattens verksamhet bör ekonomiskt vara självbärande. Kimitoöns Vatten uppbär bland annat följande avgifter av konsumenterna; vattenavgift, avloppsvattenavgift, grundavgifter, dagvattenavgift, mottagningsavgift för slam och anslutningsavgifter för att bära alla drifts- och kapitalkostnader. Ekonomiplanen skall vara i balans eller visa överskott.

Kimitoöns vatten består av tre enheter dvs. förvaltning, vatten och avloppsvatten. Dessa verksamhetsenheter är sedan uppdelade i flera kostnadsställen för att åstadkomma en konkret och transparent budget från vilket de verkliga kostnaderna framgår.

Bindande mål 2025 - målnivå

- Minskande av läckagevatten in till avloppsnätet – läckagevatten i nätet minskar
- Ansluta minst 20 fastigheter per år och anslutningar säljs aktivt – minst 20 nya anslutna
- Minskning av lånestocken – lånestocken minskar
- Ackumulerat underskott - balanserad ekonomi
- Kommunikation med kunderna – info tillgängligt för kunderna

Kemiönsaaren Veden tehtävänä on toimittaa asiakkailensa juomavettä sopimusehtojen mukaisesti, sekä johtaa kiinteistöjen tuottamat jätevedet Tyskaholmenin jätevedenpuhdistamolle puhdistettaviksi. Jätevedenpuhdistamon tehtävänä on puhdistaa jätevedet annettujen lupaehtojen mukaisesti. Lupaehtot ovat tiukentuneet, joten on ensiarvoisen tärkeätä optimoida puhdistamon toiminta sekä vähentää vuotovesien määrää jätevesiverkostoon.

Kemiönsaaren Veden toiminnan tulee olla taloudellisesti kannattavaa. Kemiönsaaren Vesi perii mm. vesimaksuja, jätevesimaksuja, perusmaksuja, hulevesimaksuja, lietteen vastaanottomaksuja ja liittymismaksuja voidakseen vastata kaikista käyttö- ja pääomakustannuksista. Taloussuunnitelman pitää olla tasapainossa tai näyttää ylijäämää.

Kemiönsaaren Vesi muodostuu kolmesta yksiköstä, eli hallinto, vesi ja jätevesi. Nämä toimintayksiköt on jaettu useaan kustannuspaikkaan, jotta saataisiin konkreettinen ja läpinäkyvä talousarvio, josta ilmenevät todelliset kustannukset.

Sitovat tavoitteet 2025 - tavoitetaso

- Vuotoveden vähentäminen viemäri-verkostoon – vuotoveden määrä verkostossa vähenee
- Verkostoon liitetään vähintään 20 kiinteistöä vuodessa ja liittymiä myydään aktiivisesti – vähintään 20 uutta liittymää
- Lainakannan vähentäminen – lainakanta laskee
- Kertynyt alijäämä – tasapainoinen talous
- Asiakaskommunikointi – infoa asiakkaille saatavissa

Nyckeltal - Avainluvut

Förändringar budget 2024/budget 2025

Kimitoöns Vattens ekonomi belastas av en stor lånebörda. En sträng investeringspolitik har tillämpats och lånebördan minskat avsevärt. År 2022 minskade lånemängden med 702 000 euro år 2023 med 520 000 euro. Den ekonomiska prognosen uppvisar en minskning av lånebördan år 2024 med ca 420 000 euro. För år 2025 budgeteras en låneminskning på 256 000 euro

Personalkostnaden ökar enligt kollektivavtalen och ligger på en 2,7 % ökning.

Marknadsräntorna har legat en längre tid på en mycket låg nivå. Nu med den osäkra geopolitiska situationen och ökad inflation har marknadsräntorna stigit kraftigt.

Räntekostnaderna har budgeterades 2024 till 241 000 euro i och med att referensräntan stigit. Kommunen betalar bort en del av externa lånen och ersatt det med ett internt lån som hålls räntefritt i 2 till 3 år. Det medför att räntekostnaden budgeteras till ett belopp på 154 000 euro. I kalkylen har använts en 12m Euribor på 3 % för år 2025. Räntekostnaderna fördelar sig på räntor till utomstående finansinstitut på 17 000 euro, åt kommunen betalda räntor på 83 000 euro samt ersättning för grundkapital till kommunen på 60 000 euro.

Stigande räntekostnader krävde att grundavgifterna höjdes fr.o.m. 1.3.2024. En liten ökning i omsättningen budgeteras för 2025 som följd av grundavgiftshöjningen som blir hela året.

För material och tjänster sker en ökning på 62 000 euro som inkluderar ökning i kemikaliekostnaden pga de strängare utsläppskraven och byte av kalkbädden i Nordanå vattenverk.

Avskrivningarna minskar planenligt med 38 000 euro.

Muutoksia Talousarvio 2024/Talousarvio 2025

Kemiönsaaren veden taloutta rasittaa suuri lainataakka. Tiukkaa investointipolitiikkaa on noudatettu ja velkataakkaa on kevennetty huomattavasti. Vuonna 2022 lainasumma pieneni 702 000 euroa, vuonna 2023 520 000 euroa. Talousennusteen mukaan lainataakka kevenee vuonna 2024 noin 420 000 eurolla. Vuonna 2025 arvioidaan lainan vähenevän 256 000 eurolla.

Henkilöstökulut kasvavat työehtosopimusten mukaisesti ja ovat 2,7 % nousussa.

Markkinakorot ovat pysyneet pitkään hyvin alhaisella tasolla. Nyt epävarman geopoliittisen tilanteen ja inflaation kiihtyessä markkinakorot ovat nousseet voimakkaasti.

Korkokulut vuoden 2024 talousarviossa on 241 000 euroa viitekoron noustessa. Kunta on maksanut osan ulkopuolisista lainoista ja korvannut sen sisäisellä lainalla niin että 2–3 vuotta on korotonta lainaa. Tämän seurauksena korkokuluihin arvioidaan menevän 154 000 euroa. Laskennassa on käytetty 12 kk:n euribor, 3 % korkoa vuodelle 2025. Korkokulut jakautuvat korkoihin ulkopuolisille rahoituslaitoksille 17 000 euroa, kunnalle maksettuihin korkoihin 83 000 euroa ja osakepääoman korvauksiin kunnalle 60 000 euroa.

Kasvavien korkokustannusten johdosta perusmaksuja korotettiin 1.3.2024 lähtien. Liiketoiminnassa arvioidaan pientä kasvua vuodelle 2025 perusmaksujen osalta johtuen siitä, että korotus näkyy koko vuodelle.

Materiaalien ja palveluiden kustannukset kasvavat 62 000 eurolla, sisältäen kiristyneistä ympäristölupavaatimuksista aiheutuvat suuremmat kemikaalikustannukset sekä Nordanån vesilaitoksen kalkkipedin vaihdon.

Poistot vähentyvät suunnitellusti 38 000 eurolla.

INVESTERINGAR - INVESTOINNIT 2024-2026

Kimitoöns vattenaf-färsverk	Kemiönsaaren vesiliike-laitos	BG / TA 2025	EP / TS 2026	EP / TS 2027	Samman-lagt/ Yh-teensä 2025-2027
<u>A linjer o anslutningar på verksamhetsområde</u>	<u>Viemärlinjat ja liittymät toiminta-alueella</u>	30 000	30 000	30 000	90 000
<u>V linjer o anslutningar på verksamhetsområde</u>	<u>Vesilinjat ja liittymät toi-minta-alueella</u>	30 000	30 000	30 000	90 000
<u>Effektivering av slammot-tagningen, sandlås och slungan</u>	<u>Lietevastaanoton tehosta-minen, hiekanerous ja tiivistämö</u>	50 000	50 000		100 000
<u>A Till nya detaljpla-neområden</u>	<u>Viemäri uusille asema-kaava-alueille</u>		10 000		10 000
<i>Kommunen bygger och får ersättning via markpriset, Sabbelsberg</i>	<i>Kunta rakentaa ja saa korvausta maanhinnan kautta, Sabbelsberg</i>				
<u>V Till nya detaljpla-neområden</u>	<u>Vesi uusille asemakaava-alueille</u>		15 000		15 000
<i>Kommunen bygger och får ersättning via markpriset, Sabbelsberg</i>	<i>Kunta rakentaa ja saa korvausta maanhinnan kautta, Sabbelsberg</i>				
<u>Byte av vattenmätaren</u>	<u>Vesimittareiden vaihto</u>	25 000	25 000	25 000	75 000
<u>Sanering av vatten och avloppsnätet</u>	<u>Vesi- ja viemäriverkoston saneeraus</u>	100 000	100 000	100 000	300 000
<u>Sanering av linjepumps-tationer</u>	<u>Linjapumppamojen sa-neeraus</u>	60 000		60 000	120 000
Kimitoöns vattenaf-färsverk	Kemiönsaaren vesiliike-laitos	295 000	260 000	245 000	800 000

Investeringsbudgeten för de närmaste åren är försiktig och fokuserar en del på att åtgärda inläckage till avloppsnätet samt att effektivisera slammottagningen som har blivit en flaskhals med de senaste årens slammängder under sommarmånaderna. De hårdare reningskraven kräver att belastningen från slammottagningen minskas.

En del av linjepumpstationerna kräver sanering. Själva pumparna och rörsystemen närmar sig slutet på sin livslängd.

Sabbelsbergets kommunalteknik utförs som helhet av kommunen i samband med övrig infrabyggnad och finns således inte med i investeringsbudgeten. En liten reservering finns för Brinkkulla området som har aktiverats av planläggningen.

Investeringsbudgetens nettosumma för år 2025 är totalt 295 000 euro.

Lähivuosien investointibudjetti on varovainen ja tähtää osittain vuotovesien vähentämiseen jätevesiverkostoon, sekä lietteen vastaanoton tehostamiseen. Lietemäärit kesäkuukausina ovat lisääntyneet ja käsittelykapasiteettista muodostunut pullonkaula. Tiukemmat puhdistusvaatimukset edellyttävät vastaanotetun lietteen käsittelyn tehostamista.

Osa linjapumppaamoista vaativat saneerausta. Itse pumput ja putkistot lähestyvät käyttöikänsä loppua.

Kunta toteuttaa kokonaisuudessaan Sabbelsbergetin kunnallistekniikan rakentamisen muun infrarakentamisen yhteydessä, joten se ei sisälly investointibudjettiin. Pieni varaus on Brinkullan alueelle, joka on aktivoitunut kaavoituksessa.

Investointibudjetin nettosumma vuodelle 2025 on 295 000 euroa.

KIMITOÖNS VATTENAFFÄRSVERK / KEMIÖNSAAREN VESILIIKELAITOS

FINANSIERINGSANALYS / RAHOITUSLASKELMA

	2023 Bokslut Tilinpäätös	2024 Budget Talousarvio	2025 Budget Talousarvio	2026 Ekonomiplan Taloussuun.	2027 Ekonomiplan Taloussuun.
Internt tillförda medel / Toiminnan rahavirta					
Rörelse över-/underskott / Liikelyi-/alijäämä	-134 640	208 392	171 809	253 860	244 658
Avskrivningar och nedskrivningar / Poistot ja arvonalentumiset	755 636	683 000	645 000	550 000	546 000
Finansiella intäkter och kostnader / Rahoitustuotot- ja kulut	-178 948	-241 000	-154 000	-145 000	-175 300
Extraordinära poster / Satunnaiset erät					
Korrektivposter till internt tillförda medel / Tulorahoituksen korjaukset					
Internt tillförda medel / Toiminnan rahavirta	442 048	650 392	662 809	658 860	615 358
Investeringar / Investointien rahavirta					
Investeringar i anläggningstillgångar / Investointimenot	-234 999	-230 000	-295 000	-260 000	-245 000
Finansieringsandelar för investeringsutgifter / Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva / Pysyvien vastaavien luovutustulot					
Investeringar / Investointien rahavirta	-234 999	-230 000	-295 000	-260 000	-245 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde / Toiminnan ja investointien rahavirta	207 050	420 392	367 809	398 860	370 358
Kassaflödet för finansieringens del / Rahoituksen rahavirta					
Förändringar i lånebeståndet / Lainakannan muutokset					
Ökning av långfristiga lån av kommunen / Pitkäaikaisten lainojen lisäy:	1 984 799	357 150	334 301	269 602	239 126
Ökning av långfristiga lån av övriga / Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta					
Minskning av långfristiga lån av kommunen / Pitkäaikaisten lainojen vä	-375 715	-512 210	-434 778	-565 130	-506 152
Minskning av långfristiga lån av övriga / Pitkäaikaisten lainojen vähenr	-2 128 656	-265 332	-155 332	-103 332	-103 332
Förändring av kortfristiga lån / Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Förändringar i lånebeståndet / Lainakannan muutokset	-519 572	-420 392	-255 809	-398 860	-370 358
Förändringar i eget kapital / Oman pääoman muutokset					
Övriga förändringar av likviditeten / Muut maksuvalmiuden muutokset	312 523		-112 000		
Kassaflödet för finansieringens del / Rahoituksen rahavirta	-207 050	-420 392	-367 809	-398 860	-370 358
Förändring av likvida medel / Rahavarojen muutos	0	0	0	0	0

